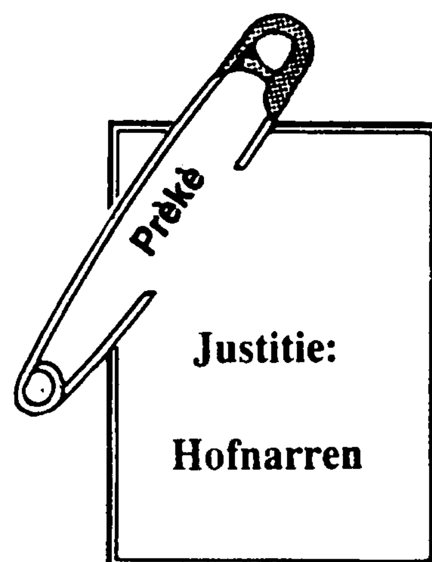
VANDAAG

JONIS-KLEINMOEDIG ...curator...

111E JAARGANG — NO.: 209 ZATERDAG 10 SEPTEMBER 1994

AMIGOE

Justitie:

Hofnarren

Voor Haïtiaanse kust negen Amerikaanse marinevaartuigen

Washington vordert nog meer schepen voor Haïti

WASHINGTON - De Amerikaanse regering heeft nog eens vijf vrachtschepen gevorderd voor een mogelijke invasie van Haïti. Donderdag had zij de marine al opdracht gegeven zeven schepen voor een invasie gereed te maken. De vaartuigen, die troepen, zware wapens en ander militair materieel kunnen vervoeren, moeten binnen vier dagen kunnen uitvaren. In de zee bij Haïti varen reeds negen oorlogsschepen met een bemanning van in totaal achttienhonderd militairen die zich op een invasie hebben voorbereid. Het onderbrengen van Surinaamse bootvluchtelingen in Suriname heeft ondertussen enige vertraging opgelopen.

Het Witte Huis heeft bekendgemaakt dat president Bill Clinton donderdag met de Israëlische premier Yitzhak Rabin en de Argentijnse president Carlos Menem heeft gesproken over deelneming van Israëlische en Argentijnse soldaten aan de multinationale strijdmacht voor Haïti. Tijdens het telefonische overleg zijn geen besluiten gevallen, aldus woordvoerster Dee Dee Myers.

De regering in Washington probeert bij andere landen manschappen los te weken voor zowel een invasiemacht als de vredesmacht die over het herstel van de democratie na een invasie onder leiding van de Amerikanen moet waken. Verscheidene Caribische landen zouden hun medewerking hebben toegezegd.

OP Z'N VROEGST

Het Witte Huis liet donderdag weten dat 'het geduld snel opraakt'. Maar waarnemers gaan ervan uit dat een invasie op haar vroegst eind september zal plaatshebben. President Clinton zou overwegen de Amerikanen via een televisietoespraak psychisch op een inval in Haïti voor te bereiden, maar deze rede zou hij op zijn vroegst eind volgende week kunnen houden.

De aankomst van een eerste groep Haïtiaanse vluchtelingen in Suriname is vrijdag uitgesteld. Het Surinaamse ministerie van Buitenlandse Zaken heeft laten weten dat de eerste honderd van de 2.500 tot Suriname toegelaten Haïtianen echter in het weekeinde of begin komende week kunnen arriveren. De vertraging wordt geweten aan defecten in de sanitaire voorzieningen van het opvangkamp, zestig kilometer ten westen van de hoofdstad Paramaribo.

VAN CUBA

De opvang van de Haïtianen, in beginsel voor een periode van zes maanden, wordt volledig door de Verenigde Staten bekostigd. De vluchtelingen komen van de Amerikaanse basis Guantánamo, in het zuidoosten van Cuba. Driehonderd Amerikaanse soldaten zijn reeds in Suriname gestationeerd voor de organisatie en eenzelfde aantal soldaten wordt binnenkort verwacht.

Tienduizenden Haïtianen hebben hun land verlaten nadat militairen de gekozen burgerpresident Jean-Bertrand Aristide in september 1991 verdreven. Aristide was bijna acht maanden president geweest. Circa veertienduizend Haïtiaanse vluchtelingen die door de Amerikaanse marine en kustwacht zijn opgepikt verblijven op de basis aan de baai van Guantánamo. De VS hebben Suriname verzocht een tweede groep van 2.500 Haïtianen en een onbekend aantal Cubanen op te nemen. Het wordt niet waarschijnlijk geacht dat Suriname hierin toestemt.

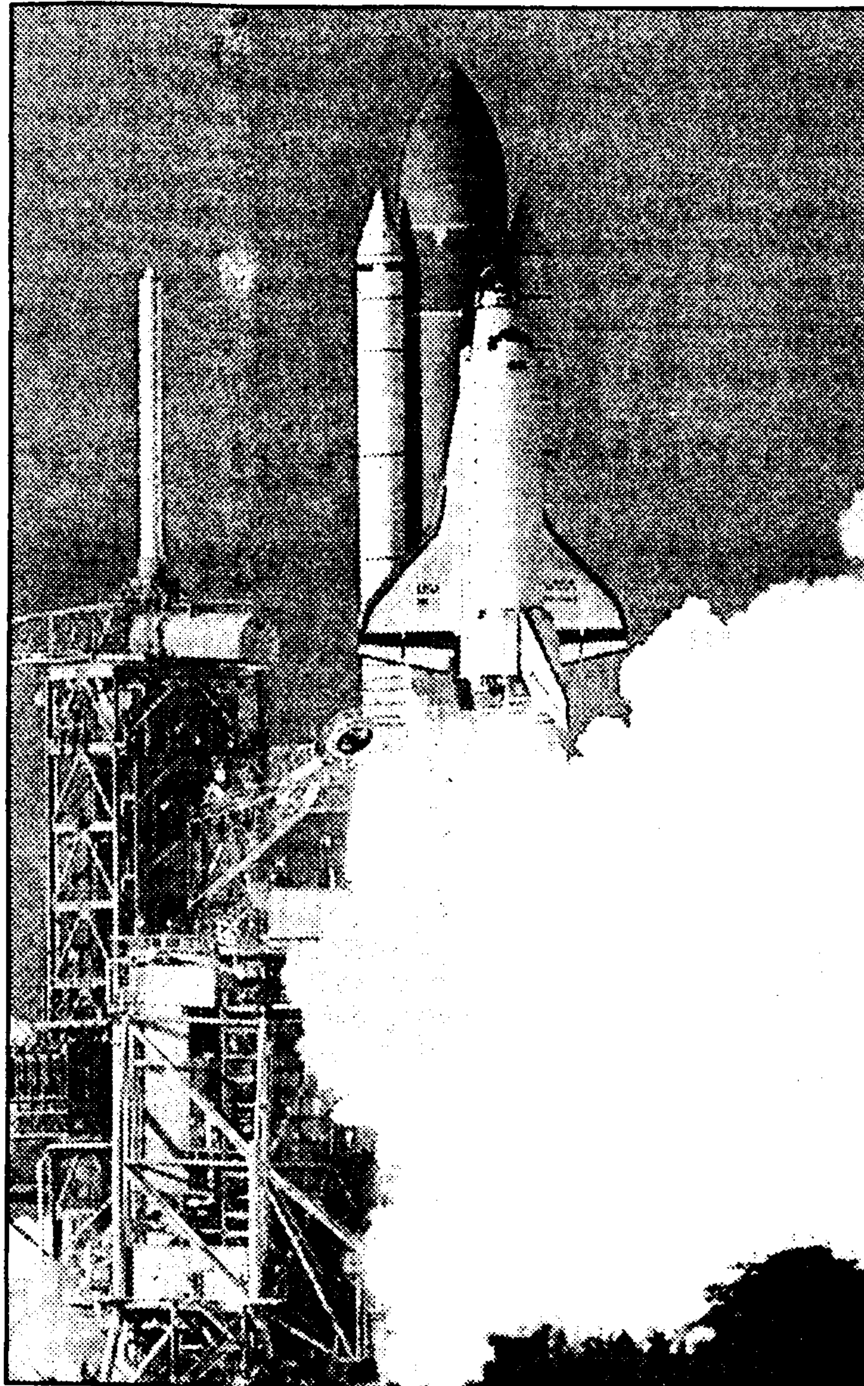
■ *CAIHUASI - Een vrouwelijke campesino uit het gedeelte van Bolivia waar de cocaplant wordt geteeld, spoort haar mannelijke collega's aan de mars voor te zetten naar La Paz. Dit gebeurde in Caihuasi op dertig kilometer van La Paz. De coca-telers trekken op naar de hoofdstad van Bolivia om sociale en economische steun van de overheid te eisen, die van plan is de coca-cultuur zoveel mogelijk uit te bannen. Leger en politie hadden al enige malen met geweld geprobeerd de marcherenden uiteen te jagen.*

(AFP-satellietfoto)

Coca-telers bereiken La Paz

Discovery ruimte in

■ *KENNEDY SPACE CENTER - Het Amerikaanse ruimtevaartuig Discovery is vrijdagavond gelanceerd vanaf het ruimtevaartcentrum van NASA met zes man aan boord. Het gaat om een wetenschappelijke missie. Aan het einde ervan zullen de astronauten los in de ruimte wandelen. Het zal voor het eerst in tien jaar zijn dat mensen geheel los de ruimte betreden. Vanwege slecht weer werd de lancering ongeveer twee uur uitgesteld. De Discovery onderneemt de 64ste missie in zijn soort. De astronauten testen onder meer een ruimtepak en proberen voorts laser-systemen uit om de effecten van wolken, vervuiling, vulkanische as en stof uit woestijnen op het klimaat in de wereld in kaart te brengen. Deze laser-apparatuur is tot dusverre uitsluitend gebruikt in vliegtuigen.*

(AFP-satellietfoto)

Oorzaak Boeingramp van USAir nog niet bekend

PITTSBURGH - Bij de ramp met een passagiersvliegtuig donderdagavond bij Pittsburgh zijn alle inzittenden omgekomen, zo is vrijdag van officiële zijde meegedeeld. Het toestel, dat 127 passagiers en vijf bemanningsleden aan boord had, stortte donderdagavond in de buurt van Pittsburgh neer. Over de oorzaak van de ramp is nog niets bekend. Een der zogenaamde zwarte dozen met vluchtgegevens heeft men teruggevonden.

"We hebben het gebied grondig onderzocht en er zijn geen overlevenden", aldus het hoofd van de reddingswerkers. Het toestel, een Boeing-737 van de luchtvaartmaatschappij US-Air, was vanuit Chicago op weg naar West Palm Beach in Florida, toen het neerstortte op een veld in Aliquippa, vijftien kilometer van de luchthaven van Pittsburgh in de deelstaat Pennsylvania. De Boeing zou in Pittsburgh een tussenlanding maken.

Toen de Boeing op tien kilometer van de luchthaven en tweeduizend meter hoogte was, verloor de verkeerstoren het radiocontact. Volgens nog onbevestigde berichten van ooggetuigen vielen de motoren stil waarop het vliegtuig een duikvlucht maakte en in de lucht explodeerde. Volgens US-Air had het verongelukte toestel alle vereiste onderhoudscontroles gehad, de laatste nog in juli.

VS aan vooravond hervatting nucleair overleg:

'Controle in alle reactoren van Noord Korea moet kunnen'

WASHINGTON — De Verenigde Staten houden eraan vast dat Noord-Korea buitenlandse inspecteurs toelaat tot alle nucleaire installaties. Dat heeft de Amerikaanse onderhandelaar Gallucci vrijdag gezegd aan de vooravond van nieuw overleg tussen de Amerikanen en Noordkoreanen.

Gallucci zei wel dat de inspecties door het Internationaal agentschap voor atoomenergie (IAEA) 'wat later' mogen plaats vinden. Zij zouden wel moeten zijn afgerond voordat Washington aan Pyongyang lichtwater-reactoren levert ter vervanging van de bestaande grafietreactoren, die geschikter zijn voor de produktie van plutonium.

De inspecties moeten duidelijk maken of Pyongyang zoals de Amerikanen vermoeden over voldoende plutonium beschikt om kernwapens te maken. Noord-Korea heeft gezegd dat het nooit aan zulke controles zal meewerken, omdat het om installaties gaat die niets te maken hebben met het nucleaire programma van Pyongyang. "Wij hebben nooit 'speciale inspecties' toegestaan en kunnen daar nooit mee instemmen", zei de eerste Noordkoreaanse viceminister van Buitenlandse Zaken, Kang Sok-Ju, vorige maand in Genève. Daar bereikte hij met de Verenigde Staten overeenstemming over de hoofdlijnen van een akkoord.

Volgens deze overeenkomst zou Noord-Korea bereid zijn het nucleaire programma te bevriezen in ruil voor Amerikaanse medewerking aan de leverantie van lichtwater-reactoren en aan de opheffing van de tijdelijke tekorten aan elektriciteit als gevolg van de sluiting van de grafietreactoren. De regering in Pyongyang wees een aanbod van Zuid-Korea om lichtwater-reactoren te leveren van de hand.

Noord-Korea en de Verenigde Staten hervatten vandaag (zaterdag) hun overleg, op het niveau van deskundigen, in zowel Berlijn als Pyongyang. In Berlijn richten de besprekingen zich op het nucleaire vraagstuk, in Pyongyang gaat de aandacht vooral uit naar de technische details van het aanknopen van diplomatieke betrekkingen tussen beide landen. Op 23 september komen regeringsdelegaties in Genève bijeen.

Vanuit Ariane-raket in ruimte gezet:

AT&T-satelliet vermist, waarschijnlijk verloren

CAYENNE — Een satelliet van het communicatiebedrijf AT+T is vrijdag zoekgeraakt. De Telstar 402, was kort daarvoor met behulp van een Ariane-raket in de ruimte geplaatst.

Dit heeft een functionaris van het Amerikaanse communicatiebedrijf meegedeeld op de raketbasis Kourou in Frans-Guyana. "We verloren het contact tien minuten nadat de raket de satelliet had afgescheiden. De oorzaak is nog niet bekend."

AT+T gaat ervan uit dat de satelliet verloren is. Het was de bedoeling dat de Telstar 402 de transmissie van geluid, video en data zou gaan verzorgen voor Noord-Amerika en de Cariben.

Het bedrijf gaat zo snel mogelijk voorbereidingen treffen om de Telstar 403 te laten lanceren die de taken van de verloren gegane satelliet zal overnemen. Het bedrijf is volgens de woordvoerder verzekerd tegen het verlies en de kosten van een extra lancering.

New York Times: 'migratieakkoord goed begin'

VS moeten nu uitgebreid overleg met Cuba beginnen

WASHINGTON — Het gezaghebbende dagblad de *New York Times* noemde het immigratieakkoord dat bereikt is tussen de Verenigde Staten en Cuba zaterdag in een commentaar 'een goed begin, maar het moet niet hierbij blijven'.

De krant vindt dat de regering 'nu de moed moet tonen verder te gaan met uitgebreide gesprekken over alle politieke en economische kwesties die de VS en zijn grootste Caribische buur van elkaar scheiden'.

In Rio de Janeiro riepen op een Latijnsamerikaanse topconferentie de presidenten van Brazilië en Venezuela, Itamar Franco en Rafael Caldera, op tot het opheffen van het handelsembargo tegen Cuba. Caldera zei vrijdag dat de Koude Oorlog in de gehele wereld vrijwel voorbij is en dat het niet mogelijk is deze in (Latijns-)Amerika voort te zetten.

Geen doodstraf voor O.J. Simpson

LOS ANGELES - Het Openbaar Ministerie in Los Angeles heeft vrijdag bekendgemaakt geen doodstraf te zullen eisen tegen de van een dubbele moord verdachte footballer O.J. Simpson.

De speler van Amerikaans voetbal wordt ervan beschuldigd zijn ex-vrouw en haar vriend vermoord te hebben. De slachtoffers werden met steek- en slagwonden op 12 juni dood aangetroffen. De betrokken openbare aanklager, Gil Garcetti, heeft de verdediging laten weten dat een onvoorwaardelijke levenslange gevangenisstraf geëist zal worden, die geen vervroegde invrijheidstelling toestaat. De selectie van de jury voor het proces begint op 26 september.

Extreem-rechtse leider Zjirinovski:

Partij moet iets doen aan laag geboortecijfer

MOSKOU — Vladimir Zjirinovski wil dat zijn aanhangers meer kinderen krijgen, gezien het lage geboortecijfer in Rusland. De extreem-nationalistische leider heeft regionale afdelingen van zijn partij vrijdag opdracht gegeven ervoor te zorgen dat iedere afdeling volgend jaar minstens een kind op de wereld zet.

"De catastrofale demografische situatie is een directe bedreiging voor de Russische natie en ontneemt aan ieder beleid het economisch of politiek perspectief", stelt Zjirinovski in zijn opdracht die in Moskou is verspreid door de parlementsfractie van zijn Liberaal-democratische partij van Rusland. De nationalistische voorman vraagt zijn regionale medewerkers 'maatregelen te nemen om te zorgen voor de geboorte van minstens een kind in iedere afdeling'. De partij zal daartoe ook financiële middelen ter beschikking stellen.

Vertegenwoordigers in het buitenland hebben een vergelijkbare opdracht gekregen. Zjirinovski zegt op een later tijdstip 'de quota' te willen bepalen voor de partijafdelingen in Moskou. Volgens officiële statistieken is het geboortecijfer in Rusland gedaald van 13,1 op iedere duizend inwoners in 1991 tot 9,4 vorig jaar.

Uitbraak IRA-gevangenen

LONDEN - Politieagenten en cipiers hebben in de nacht van vrijdag op zaterdag een ontsnappingspoging van vijf IRA-aanhangers en een andere gevangene uit de Whitemoor-gevangenis in Cambridgeshire ten noorden van Londen verijdeld. Volgens de autoriteiten heeft een cipier daarbij verwondingen opgelopen.

NAPA

DEZE WEEK

- ER MOET nog veel gebeuren bij het Centraal Historisch Archief. In een interview met Nel Casimiri, vertelt de Algemeen Rijksarchivaris van Nederland en hoogleraar in de Archiefwetenschap, prof. F. Ketelaar, over de mogelijkheden die hiervoor bestaan. pag. 1
- 'VAN KOLONIE tot Koninkrijksdeel' is de titel van het proefschrift waarop Renée van Aller deze week promoveerde aan de Rijksuniversiteit Limburg. Wim Rutgers bespreekt op pag. 3 de inhoud van dit interessant onderzoek van de hoogleraar van de Arubaanse universiteit. pag.3
- DE HISTORICUS Yandi Paula heeft zich naast zijn werk als archivaris bij het Centraal Historisch Archief, docent bij de UNA en politicus (hij was korte tijd premier van de Nederlandse Antillen) ruim een kwart eeuw bezig gehouden met de Antilliaanse geschiedenis. Ronald Donk bespreekt op pag. 5 zijn onderzoek over de slavernij op St. Maarten.
- OOSTPUNT, een prachtig uitgestrekt natuurgebied, dreigt gedeeltelijk ten prooi te vallen aan de economische ontwikkeling die op Curaçao met rasse schreden voortschrijft. In een beschouwing op pag. 7 geeft Ivan Nagelkerken van Carmabi/Stinapa een idee van wat er in dit gebied zo allemaal te zien is.
- VERDER IN ÑAPA de rubrieken Buitenland, Onderwijs anders bekeken, Wat woorden ons zeggen, Impressies, Kook mee met May, Literatuur, Kerk en Wereld, Filatelie, Natuurlijk beter worden en de wekelijkse Kruiswoordpuzzel.

ÑAPA wordt wekelijks gratis bezorgd aan Amigoe-abonnees en is in de losse verkoop verkrijgbaar met de zaterdagkrant voor het totaalbedrag van een gulden.

Hof waarschuwt voor ongelijke behandeling

'Proceslustigen' bezorgen rechters slapeloze nachten

WILLEMSTAD — Bij het Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba zijn gisteren drie rechters en vier officieren van justitie geïnstalleerd. Het hof bestaat daarmee uit 32 leden. De president van het hof, mr. Luis de Lannoy, wil een verdere uitbreiding:"Er wordt steeds vaker een beroep gedaan op de rechter. De criminaliteit neemt toe, maar ook de proceslust bij de justitiabelen. Onze gemeenschappen worden harder en gecompliceerder."

De rechterlijke macht is met één lid uitgebreid (twee rechters werden vervangen), terwijl het OM is uitgebreid met drie leden (één lid werd vervangen). De Lannoy heeft onlangs de regeringen van de Nederlandse Antillen en Aruba opnieuw benaderd met het verzoek tot uitbreiding. Omdat hij voorziet dat daar uit kostenoverwegingen niet makkelijk een beslissing over genomen zal worden, heeft het Hof voorgesteld de griffierechten, een soort administratiekosten, te verhogen.

De nieuwe tarieven houden rekening met het belang van de aangebrachte zaak en dus met de draagkracht van partijen. De extra inkomsten die hiermee verkregen worden zullen de kosten voor een uitbreiding van het Hof dekken, zo meent De Lannoy.

De uitbreiding het justitiele apparaat is noodzakelijk, omdat het beroep op de rechter steeds meer toeneemt. De groei van het Hof heeft hier echter geen gelijke tred meegehouden en dat betekent volgens De Lannoy dat de werklast bij de rechters aanzienlijk is toegenomen. "Dat deze ontwikkeling een gevaar inhoudt voor een juiste rechtsbedeling laat zich raden," aldus De Lannoy.

De Lannoy illustreert de werkdruk met cijfers over afgehandelde civiele en strafzaken tussen de jaren 1990 en 1993. De gerechten op Curaçao en Sint Maarten behandelden in 1990 samen 3589 civiele zaken. In 1993 was dat 4015, een toename van twaalf procent. Het aantal kortgedingen steeg van 585 in 1990 tot 866 in 1993, een toename van 48 procent.

Ook het aantal misdrijven dat werd berecht is enorm gestegen. In 1990 werd in 622 gevallen een vonnis geveld. Dat aantal is in 1993 gestegen tot 925, een toename van 49 procent.

PROCESLUST

De 'proceslust bij de justitiabelen' heeft zich vertaald in een explosieve groei van het aantal advocaten. In de periode 1990-1993 is het aantal praktiserende advocaten met vijftig toegenomen. De Orde van Advocaten signaleert nog een andere 'veroorzaker van de stadhuisdrukte': 'de lastige advocaten die voor het minste of geringste beslag leggen op het kostbaar rechterlijk apparaat.' De Orde wil ervoor waken dat er hierdoor lange wachttijden gaan ontstaan, voordat een zaak behandeld wordt.

Als vakorganisatie wil de Orde 'kritisch en zelfreinigend' optreden. Ook zal de Raad van Toezicht moeten gaan optreden tegen vakgenoten, die 'kunstfouten' plegen, door verdachten zonder enige minimale voorbereiding bij te staan. Ook moet een belangenverstrengeling van de advocaat met cliënt vermeden worden. De Orde wil daartoe overstappen op een toewijzingssysteem.

De oprichting van de vereniging de Jonge Balie, die de belangen behartigd van jonge advocaten met minder dan vijf jaar beroepservaring, wordt betreurd door de Orde. De Jonge Balie ervaart de gevestigde advocatuur als te star. De Orde vindt het jammer dat er nu twee verschillende organisaties bestaan, die zich inzetten voor de belangen van de advocatuur. Het is wenselijk dat er op korte termijn een gesprek plaatsvindt over de uitvoering van gezamenlijke programmapunten, zo meent de Orde.

■*WILLEMSTAD — Bij het Hof van Justitie vond gisteren de installatie plaats van drie nieuwe leden van de rechterlijke macht. Ook werden vier nieuwe officieren van justitie gepresenteerd. Op de foto in het midden, de president van het Hof, mr Luis de Lannoy, geflankeerd door de nieuwe rechters.*

AMIGOE
FAXNUMMERS:
Redactie:
674744

Twee werelden

Humor en cultuurverschil bij het Hof van Justitie

WILLEMSTAD — Drie nieuwe rechters werden gisteren geïnstalleerd bij het Hof van Justitie: Mr. Evert van der Poel, mr. Johannes van 't Hof en mr. Pieter Johannes Duinkerken. Door de fungerend Procureur-Generaal, Mr. Bartho van Riemsdijk, werden zij en de vier nieuwe officieren van justitie onthaald op een spoedcursus 'assimilatie' tussen de Nederlandse en Antilliaanse cultuur. Vooral het verschil in humor kan wel eens aanleiding geven tot wrijving.

Van acht nieuwe magistraten bij het hof (drie rechters, vier officieren van justitie en een rechter-commissaris) hebben vijf nog niet eerder op de Nederlandse Antillen gewerkt. Van Riemsdijk wil hen op weg helpen: "De magistratuur bestaat uit Europese Nederlanders en Antillianen, mensen uit twee werelden. En humor is voor het overgrote deel gebaseerd op hoe de wereld in elkaar zit. Dat kan problemen geven. Er zijn vele soorten humor. Scabreus en keurig netjes. Ruw en uiterst fijnzinnig. Algemene grappenmakerij en grappen, die alleen binnen een bepaalde groep werken. En humor die gericht is op de groep zelf of naar buiten toe."

Dat Europese Nederlanders en Antillianen een andere interpretatie hebben van humor, maakt het volgens Van Riemsdijk noodzakelijk dat elkaars humor wordt gerespecteerd. Hij spoort de leden van het hof aan dit verschil te onderzoeken en te begrijpen. 'Respect manifesteert zich in twee richtingen. Je kunt zeggen: die ander snapt me niet; dat is zijn probleem. Maar ook: waarom snapt hij me niet?'. En als dat een keer niet lukt? Neem andermans humor dan maar voor lief, zo stelt hij.

Vrouwencentrum SEDA wil wijziging

'Familiewetgeving geeft zegen aan onverantwoordelijke vader"

WILLEMSTAD — Het vrouwencentrum SEDA wil een hoorzitting van de Staten over de familiewetgeving op de Nederlandse Antillen. Omdat er geen verplichting voor vaders bestaat om een kind te erkennen, kunnen zij zich aan hun verantwoordelijkheden onttrekken. "De huidige wet geeft de zegen aan diegenen die zich niet willen verantwoorden voor hun daden", aldus Jeanne Henriquez, algemeen coördinatrice van het vrouwencentrum SEDA. Een Nederlandse deskundige is bereid gevonden kosteloos een ontwerpwetsvoorstel voor wijziging op te stellen.

SEDA weet zich gesteund door diverse statenleden, als Don Martina en Cedric Eisden (beiden MAN), en Michèle Capriles en Edgar Leito (beiden PAR). Ook de PNP heeft belangstelling getoond. SEDA heeft genoemde statenleden onlangs geïnformeerd over de nadelen van de huidige familiewetgeving.

Het onderscheid tussen erkende en niet-erkende kinderen, brengt voor de laatsten met zich mee dat de vader praktisch geen (financiële) verantwoordelijkheid voor hen draagt. Henriquez:"De wet verplicht de vader niet tot erkenning van zijn kind over te gaan. Het gevolg daarvan is dat maar liefst een kwart van de kinderen op Curaçao niet erkend is." Niet erkende kinderen worden geboren uit buitenechtelijke relaties. Vijftig procent van de kinderen op Curaçao is buitenechtelijk.

Voor niet-erkende kinderen moet voor het vijfde levensjaar een aanvraag ingediend worden voor het recht op erfenis of alimentatie. Gebeurt dat niet, dan is de vader van elke financiële verplichting ontheven. Daarnaast is de vader niet geregistreerd in het bevolkingsregister. Het gevolg daarvan is dat een kind dat wil weten wie zijn of haar vader is, op een dood spoor zit. Als het kind een bepaalde ziekte heeft, kunnen van de vader geen inlichtingen ingewonnen worden over zijn ziektebeeld.

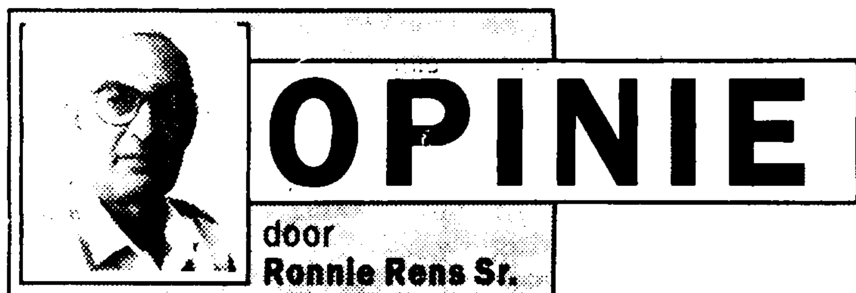
De wet discrimineert ook tussen ouders van een kind. Als de vader het kind wil erkennen, maar de moeder dit weigert, moet de rechter dit toch toestaan. Maar als de vader niet wil erkennen, terwijl de moeder dit wel verlangt, zal de rechter dit niet kunnen afdwingen.

Het vrouwencentrum heeft in het verleden een rechtszaak aangespannen over een geval waarbij de vader weigerde te erkennen. De zaak werd verloren. Cassatie werd afgeraden, omdat de huidige wet zelf de discriminatie tussen erkende en niet-erkende kinderen legaliseert.

Professor Jan de Boer heeft daarom op verzoek van SEDA een wijziging van de wet geschreven, waarin de discriminatie wordt opgeheven. Het ontwerpwetsvoorstel wordt nu door collega's bestudeerd. SEDA wil nog geen mededelingen doen over de exacte inhoud van dat voorstel, omdat ook lokale juristen eerst gevraagd zal worden hun mening te geven.

Eer het voorstel in de Staten behandeld wordt, hoopt SEDA dat een hoorzitting over het onderwerp gehouden wordt. De economische, sociale en juridische gevolgen van een aanpassing van de familiewetgeving moet terdege onderzocht worden, zo stelt SEDA. De vier statenleden hebben evenwel te kennen gegeven dat de mogelijkheden die de Staten hebben tot het laten verrichten van onderzoek hiernaar, beperkt is.

De Boer heeft ook een conceptklacht opgesteld, die bij de Europese Commissie voor Mensenrechten in Straatsburg zal worden ingediend door SEDA. Hiermee kan ook de druk van buitenaf om tot een wetswijziging te komen, worden benut.

DE TIJD gaat snel en de herinneringen aan de commotie, die het staatkundige referendum verleden jaar op Curaçao teweeg heeft gebracht, is bijna helemaal vervaagd. Nu zijn de andere eilanden aan de beurt en dezelfde waandenkbeelden, die sommigen op Curaçao er op na hielden, demonstreren enkelen ook op Sint Maarten. De gedeputeerde belast met de staatkundige herstructurering, nog wel een man die net uit het particuliere bedrijfsleven is gestapt, zei voorstander te zijn van de onafhankelijkheid. Een ideaal dat volgens hem over een jaar of vijftien, twintig moet zijn verwezenlijkt.

Een inmiddels opgericht comité streeft hetzelfde doel na. Men moet zichzelf wel in enorme mate overschatten om een dergelijk standpunt na te streven. Sint Maarten kan zichzelf immers niet goed besturen en is daarom onder curatele gesteld. Het eiland heeft schulden die de honderd miljoen overschrijden. De achterstand in elementaire voorzieningen voor de bevolking is enorm. Al vele jaren lang betaalt St. Maarten zijn schulden niet aan in Willemstad zetelende instituten, zoals de SVB en het Pensioenfonds. Invoerrechten worden er niet geheven, waardoor een belangrijke bron van inkomsten voor het eiland, maar ook voor de landsregering, verloren gaat.

De problemen met illegalen en de misdaad zijn dusdanig verergerd, dat Nederlandse marechaussees de orde helpen handhaven. Op geen enkele wijze is overigens enig onderzoek verricht waaruit blijkt dat Sint Maarten in de toekomst voldoende middelen zal generen om zichzelf op de been te kunnen houden. Degenen, die de onafhankelijkheid propageren, zijn zich niet eens bewust van het complexe en aanzienlijke aantal voorzieningen en regelingen, die daarvoor moeten worden getroffen en waarvoor plaatselijk noch expertise noch bevoegde krachten beschikbaar zijn. Nergens blijkt ook dat op de Bovenwindse eilanden de handen ineen worden geslagen om een beter eilandsbestuur te verkrijgen. Het volk zou elke vorm van realiteitszin en beoordelingsvermogen ontberen als het zou kiezen voor een vertrek uit de beschermende handen van de Antillen en het Nederlandse koninkrijk.

Ook de zogeheten FISSA — eigenlijk de status aparte die de Curaçaose politiek jarenlang nastreefde — wordt er gepropageerd. FISSA — full internal self-government in sovereign association — bestaat echter niet. Evenals dat met de status aparte-aanhangers op Curaçao het geval was, willen de FISSA-voorstanders wel binnen de Antillen en het koninkrijk blijven, maar mag niemand enige controle uitoefenen op hun doen en laten.

Er zou zelfs een Eilandenfonds moeten worden gesticht waaruit de individuele eilanden tijdens crisisperioden kunnen putten. Elke associatie brengt evenwel verplichtingen mee, maar die willen de voorstanders van FISSA niet dragen. Iedereen moet afblijven van hun zaken, maar als ze in de problemen zitten, mogen de Antillen en Nederland opdraven en komen helpen. Zo werkt een constitutioneel samengaan niet.

De andere eilanden zullen elk besluit van het volk moeten respecteren. Op de vier overige stukjes Antillen zal echt niemand er rouwig om zijn als Sint Maarten ertoe beslist zijn eigen weg te gaan. Op Sint Maarten moeten de referendumstemmers echter goed begrijpen dat onafhankelijkheid het zetten van een stap in drijfzand is. Een verder optrekken binnen de Antillen en het koninkrijk is de veiligste manier om een goede toekomst te verzekeren. Maar dan zal hoogdravenrij plaats moeten maken voor samenwerkingsdrang en verplichtingen op de schouders moeten worden genomen om inhoud te geven aan de wens een daadwerkelijk Antillen-van-Vijf te scheppen.

Organisatoren willen brede discussie opstarten

Discussiebijeenkomst over welzijnswerk groot succes

WILLEMSTAD — De discussiebijeenkomst over 'Maatschappelijke hulpverlening en de gewijzigde Curaçaose gezinsstructuur' is een groot succes geworden. De bijeenkomst werd georganiseerd door de UNA en de organisatie van sociaal werkers (OTSU). Met de discussiebijeenkomst willen de organisatoren een brede discussie starten, waarbij zoveel mogelijk vragen, knelpunten en argumenten over dit onderwerp naar voren zouden komen om publiekelijk besproken te worden.

De opkomst was zeer goed en ook minister van Welzijn, Vrouwenzaken en Humanitaire Aangelegenheden Edith Strauss-Marsera was aanwezig. Dr Rupert Silberie, lector en onderzoeksmanager aan de UNA, benadrukte in zijn openingswoord de initiërende rol die de universiteit bereid is te spelen bij soortgelijke onderwerpen, waarbij de gemeenschap gebaat is met een brede discussie.

De inleidingen werden verzorgd door vier sprekers. Drs Rose Mary Allen, antropologe, ging in op het begrip familie en de onduidelijkheid die hierover bestaat. Sociaal-economische ontberingen en materialistische doelstellingen hebben volgens haar de familiestructuur sterk aangetast. Velen gezinnen zijn hierdoor in de problemen geraakt waardoor zij hun taken niet meer naar behoren kunnen vervullen.

Niettegenstaande deze veranderingen in de familiestructuur is er weinig verandering opgetreden in de aard van de hulpverlening, aldus drs Rose Mary Allen. Zij is van mening dat de hulpverlening van een welzijnswerker meer gebaseerd moet worden op de positieve elementen van onze eigen familiecultuur, die tot nu toe veel te veel zijn onderschat.

Edfrim Reyna van de Stichting Pleeggezin Centrale sprak vanuit de positie van een maatschappelijk werker. Hij stelde dat de samenwerking tussen welzijnswerkers onderling en met instanties te wensen overlaat.

In zijn toespraak met als titel 'Ten i mi ten' gaf familietherapeut Oswald Dalnoot een aantal verschillen aan tussen de families van vroeger en die van deze tijd. Hij ging in op het feit dat de familie van tegenwoordig begeleiding nodig heeft. "Men moet niet te snel generaliseren, want elke familie heeft zijn eigen structuur en eigenschappen. De huidige karakteristieken van de familie komen niet overeen met de oude en de oude oplossingen kunnen niet zonder meer gebruikt worden om de huidige situatie aan te pakken", aldus Dalnoot. Hij benadrukte dat wij ons, in deze moderne tijd, moeten realiseren dat er meer mogelijkheden zijn dan wat het traditionele familie-ideaal ons bood. "De welzijnswerkers moeten creativiteit tonen bij het analyseren, structureren en oplossen van familieproblemen. Zij moeten zich losmaken van de traditionele oplossingen en bewust zoeken en gebruik maken van nieuwe alternatieven", zei Dalnoot tot de aanwezigen.

De laatste presentatie was van prof. dr René Römer. In zijn toespraak wees hij op het feit dat de Caribische gezinsvorm vroeger gezien werd als een afwijking van het Europese ideaalbeeld. Momenteel zijn de verschillen veel minder en men beseft dat ook veel meer. Hij was van mening dat men het gezin dan ook in een nieuw perspectief moet gaan zien.

Hij besteedde verder ook aandacht aan het probleem van onwettige, niet-erkende kinderen. De wet dupeerde namelijk deze kinderen vroeger vaak. Met de tijd is een aantal condities voor deze groep kinderen komen te veranderen, maar het tempo is zeer traag. De welzijnswerkers kunnen hier een belangrijke rol spelen om dit proces te versnellen.

Lezingen in ITC

Opening expositie werk Elis Juliana

WILLEMSTAD — Curaçao International Festival of the Arts (CIFA) organiseert een aantal lezingen over de veelzijdige kunstenaar Elis Juliana. Hij stond deze week centraal in de theater- en dansvoorstelling Magia di Palabra. De lezingen vinden zondag plaats in het ITC. Een en ander begint om 10.00 uur. Na de lezingenbijeenkomst wordt een expositie, gewijd aan het werk van Juliana, geopend.

De voordrachten worden verzorgd door Jocelin Clemencia, Richenel Anzano en Richard Doest. Ced Ride verleent eveneens zijn medewerking aan de bijeenkomst. Aan de orde komt de wijze waarop de kunstenaar en schrijver het leven benaderd op 'niet romantische' wijze. Ook wordt de toekomst en het beheer van het erfgoed van Juliana belicht. De 'etnomuzikologie' is het derde onderwerp van gesprek.

Essaybundel voor Henny Coomans

= van onze correspondent =

AMSTERDAM/WILLEMSTAD — Bij zijn pensionering aan de Universiteit van Amsterdam kreeg Dr. Henny Coomans een essaybundel aangeboden, die een weerspiegeling is van zijn veelzijdige belangstelling. Niet minder dan 54 auteurs leverden een bijdrage. De aanbieding van de bundel was het hoogtepunt van een sfeervolle plechtigheid, die onder meer werd bijgewoond door de gevolmachtigde minister van de Nederlandse Antillen, Drs. Carel de Haseth.

Diverse sprekers memoreerden de grote liefde die de internationaal bekende malacoloog voor de Nederlandse Antillen kreeg. Dr. Wagenaar Hummelinck zei dat de Nederlandse Antillen een bijzonder gevaarlijk gebied voor jonge biologen vormen. "Ze willen er in een beperkte tijd wetenschappelijk onderzoek verrichten, maar ze worden er geïnfecteerd door een virus dat hen levenslang verbindt. Wat het virus is? Het kunnen planten zijn, of dieren. Soms mensen. Maar ook een landschap en dat alles overgoten met de saus van een boeiende cultuur", aldus Wagenaar Hummelinck.

Naast zijn eigenlijke vakgebied, de studie van schelpen en slakken, heeft Dr. Hennie Coomans zich ook verdienstelijk gemaakt op andere terreinen. Dankzij zijn vrouw Maritza Coomans-Eustatia werkte hij mee aan publikaties over Antilliaanse literatuur en architectuur. In totaal heeft Dr. Coomans 300 artikelen en boeken op zijn naam staan. De Universiteit zag hem dan ook node vertrekken en heeft hem verzocht honorair medewerker te worden.

De directeur van het Zoölogisch Museum Amsterdam memoreerde dat Dr. Cooman van zijn museum één van de drie toonaangevende in de wereld had gemaakt. Hij zei de persoon te zullen missen met zijn humor en zijn vlijmscherpe opmerkingen.

In zijn dankwoord beaamde Dr. Coomans dat Curaçao een ziekte is, 'maar een goeie ziekte'. Ik heb er mijn tweede echtgenote gevonden en als schrijvers als Tip Marugg, Frank Martinus Arion en Boeli van Leeuwen speciaal voor jou wat schrijven, is dat iets heel bijzonders. De bundel 'De horen en zijn echo' bevat na de inleiding 7 hoofdstukken: Malacologie/Zoologie, Gemmologie, Archeologie, Architectuur, Literatuur, Geschiedenis en Bibliotheek wetenschap. De redactie bestond uit Maritza Coomans-Eustatia, Rob Molenbeek, Wouter Los en Peter Prins.

Inflatie op Curaçao stijgt

WILLEMSTAD — Het inflatietempo op Curaçao is stijgende. Volgens het Centraal Bureau voor Statistiek zal het inflatiecijfer dit jaar uitkomen op 1,6 procent.

Het consumenten prijsindexcijfer voor Curaçao is in juni met 0,2 procent gestegen. Het indexcijfer is nu 106.7.

De prijzen voor kleding, schoeisel, woninginrichting, huisraad en gezondheidszorg daalden in juni met 0,1 procent.

Mede door verwachte toestroom Europese studenten

UNA heeft half miljoen extra nodig om minimumniveau onderwijs te garanderen

- Hennie Harinck -

WILLEMSTAD — De Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA) groeit uit haar voegen. Met ruim 800 Antiliaanse studenten en een verwachte komst van een honderdtal Nederlandse studenten, die gebruik maken van de WSF 18+, is er behoefte aan uitbreiding van lokalen en nieuwe docenten. Om een 'minimumniveau van onderwijs te kunnen blijven garanderen' heeft rector-magnificus Elmer Joubert aan minister Dijkhoff (Onderwijs) een aanvulling op de begroting van 1995 van 600.000 gulden gevraagd.

Joubert verklaarde dit tijdens de opening van het 23e academisch jaar van de UNA. "Ik heb begrepen dat premier Pourier en minister van Antilliaanse en Arubaanse zaken Voorhoeve het onderwijs een hoge prioriteit toekennen. Als de UNA gewenst is dan vertrouw ik erop dat zij met ons verzoek akkoord gaan."

De rector-magnificus helpt de regering een handje op weg als hij stelt dat de overheid sowieso een besparing tegemoet kan gaan zien nu Antilliaanse studenten een beroep kunnen gaan doen op de WSF 18+. Daarmee is volgens schattingen een bedrag op jaarbasis van één miljoen gulden gemoeid. "Dat geld kan doorgespeeld worden naar de UNA."

Een ander argument om de regering te overtuigen van een extra financiële inspanning is *nation* 'ja zelfs koninkrijks *building*'. Het samen optrekken van Antilliaanse en Europees Nederlandse studenten dient te worden bevorderd. "Op de campus lopen onze toekomstige leiders rond. Hoe eerder de kennismaking tussen de twee delen van het koninkrijk plaatsvindt hoe beter."

Aan die *nationbuilding* wordt door de UNA overigens al gewerkt binnen de grenzen van het Antilliaanse koninkrijksdeel. Joubert constateert een toenemende stroom van studenten uit Bonaire. Ook met de Bovenwindse eilanden worden de banden aangehaald. De speciale propedeuse Rechten voor studenten uit Sint Maarten is inmiddels gestart. Met Aruba wordt ook intensiever samengewerkt.

Niet alleen in kwantiteit, ook in kwaliteit staat de universiteit het nodige te wachten. Met de visitatie van de faculteiten is professionaliteit van onderwijs weer in het vizier gekomen. De visitatiecommissies hebben niet geschroomd een onverbloemd beeld te geven van de wetenschappelijke eilandjesmentaliteit en hoe dat het uitwisselen van kennis in de weg kan staan. De erkenning van een keuzevak van de Sociaal Economische Faculteit (SEF) door de Juridische Faculteit en het ruimere lesveld waarin professor Jandi Paula zich nu begeeft (hij doceert sinds enige tijd aan alle drie de faculteiten) geven aan dat de strijd der faculteiten enigszins aan het luwen is.

Professionaliteit heeft op de UNA veel te maken met wederzijdse erkenning en respect van de faculteiten onderling. Nu op de Technische Faculteit het behalen van de ingenieurstitel in het vat zit en de SEF een doctoraal bedrijfskunde gaat aanbieden (waarmee enkele aanbevelingen van de visitatiecommissies worden verwezenlijkt) is er ruimte gekomen voor gelijkwaardigheid. Tot op heden was de Juridische Faculteit de enige faculteit waar een titel kon worden behaald.

Niet alleen de visitaties kenmerken een zwaar en veelbewogen periode, aldus Joubert in zijn terugblik. Het afgelopen jaar werd de UNA geconfronteerd met het overlijden van vier personen die nauw aan de UNA waren gelieerd. Eddy Guillermo, Juan Pedro, Anna Noordeloos en Professor W. van der Grinten werden herdacht met één minuut stilte.

Vooruitblikkend wees de rector-magnificus op de implementatie van het beleidsplan en het functiewaarderingsrapport. Het beleidsplan, dat al in 1992 gereed kwam, zal 'zo realistisch mogelijk' worden aangepast, waarna gefaseerd met de uitvoering wordt begonnen.

Ook staat de universiteit een nieuwe bestuursstructuur te wachten. Eéén van de knelpunten uit dat rapport is, dat de besluitvorming op de UNA vaak ondoorzichtig is. Het is niet duidelijk wie betrokken was, welke overwegingen een rol speelden en hoe de afweging tot stand kwam, aldus de nota Nieuwe Bestuurlijke Organisatie. Ook in dat kader mag de UNA in de woorden van Joubert met recht een 'complex bedrijf' genoemd worden.

■ *Rector-magnificus mr Elmer Joubert voorziet toestroom Europees Nederlandse studenten als gevolg van de WSF 18+.*

Jonis-Kleinmoedig eerste vrouwelijke curator bij UNA

WILLEMSTAD — Elta Jonis-Kleinmoedig is de eerste vrouw die is doorgedrongen tot het mannenbastion van curatoren van de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA). Jonis-Kleinmoedig is hoofd Algemene en Juridische Zaken. Directeur van de Bank van de Nederlandse Antillen Emsley Tromp is eveneens tot curator benoemd.

Vier curatoren verlaten het College. De professoren Becks (Groningen) en Carlos Dip stappen op, omdat zij de pensioengerechtigde leeftijd bereikten. Carel de Haseth en Cees Martina verlaten het College van Curatoren op eigen verzoek. De Haseth kon de functie niet langer vervullen vanwege zijn vertrek naar Den Haag, waar hij het Gevolmachtigde ministerschap voor de Antillen uitoefent.

Het nieuwe College van Curatoren, het hoogste orgaan in de bestuurlijke organisatie van de UNA, houdt toezicht op de kwaliteit van onderwijs en de besteding van de gelden.

Cocaïne in lijk Dubbeldam

WILLEMSTAD — De mysterieuze dood van Vincent Dubbeldam is naar alle waarschijnlijkheid het gevolg van een overmatig gebruik van cocaïne. Officier van justitie Swagerman bevestigde gisteren dat er sporen van cocaïne zijn gevonden in het lichaam van Dubbeldam. Uit de sectie was reeds gebleken dat er geen sporen van geweld aanwezig waren.

De maaginhoud van Dubbeldam zal nu naar het gerechtelijk laboratorium in Rijswijk worden gezonden voor de nadere vaststelling van de hoeveelheid en kwaliteit van de cocaïne.

Vincent Dubbeldam werd vorige week vrijdag dood aangetroffen op de Bramendiweg. Dezelfde avond liet een onbekende man in een hotel aan de Penstraat een plastic zakje achter met daarin de portefeuille van Dubbeldam met 450 gulden en een cheque ter waarde van drieduizend gulden. De politie vermoedt nu dat de tot nu spoorloze man een goede bekende van Dubbeldam moet zijn geweest. Het was zeker geen choller want die had het geld ongetwijfeld meegenomen.

Ingenieurs verenigen zich

WILLEMSTAD — Een aantal ingenieurs heeft zich verenigd in de Ingenieursvereniging Curaçao en Bonaire (IVCB). Doelgroepen van de belangenvereniging zijn personen die afgestudeerd zijn aan een HBO-opleiding (ing.) of een universitaire (ir, Msc, Bsc) of gelijkwaardige opleiding.

Het bestuur in oprichting wordt gevormd door de heren ir. A. Lichtveld, voorzitter, ing. S. Streden, secretaris en ing. E. Bulo, penningmeester. De overige bestuursleden zijn ing. G. Meulink BA, F. Petrona Bac, D. Jonis Msc en ing. R. Martina.

De IVCB organiseert aanstaande donderdag twee lezingen. De eerste gaat over wind-energie en de spreker is ir. ing. K. Tujeehut. De tweede gaat over zonne-energie en als spreker fungeert dr. ir. M. van Houten. De lezingen vinden plaats in de aula van de Universiteit van de Nederlandse Antillen en vangen om 19.30 uur aan.

■ *WILLEMSTAD — In het Sonesta Beach hotel vond gisteravond een geanimeerde receptie plaats ter gelegenheid van de benoeming van Robby Abraham tot hoofdvertegenwoordiger en manager van de verzekeringsmaatschappij Capital Life Insurance en de benoeming van Ottmar Martie tot manager administratie van dezelfde maatschappij. (zie foto)*

Promoties bij Capital Life Insurance

"Geschaad vertrouwen werkgever en gemeenschap"

Immigratieambtenaren verliezen baan na hulp bij Chinezensmokkel

WILLEMSTAD — Rechter mr Ter Berg veroordeelde vrijdag de drie verdachten M.N., A.R. en S.D. elk tot 72 dagen hechtenis met aftrek, waardoor ze gisteren huiswaarts konden keren. De twee Immigratie-ambtenaren R. en D. verliezen hun baan op Hato, omdat ze een strafbaar feit hebben begaan waarvoor ze werden veroordeeld. Het drietal werd door de politie in juni van dit jaar aangehouden, nadat is gebleken dat via de Curaçaose luchthaven groepen Chinezen de VS werden binnengesmokkeld.

De strafzaak diende vrijdagmorgen voor het gerecht in eerste aanleg en rechter mr Ter Berg kwam diezelfde middag met zijn uitspraak. Hij legde elk van de drie beklaagden een gevangenisstraf van 72 dagen op. Dit komt overeen met het aantal dagen dat het drietal in voorarrest heeft gezeten en betekende onmiddellijk de invrijheidstelling.

Bij de aanhouding van M.N. trof de politie een bedrag van twaalfduizend dollar aan. Van dat bedrag werd tweeduizend dollar verbeurd verklaard door rechter Ter Berg. De resterende tienduizend dollar krijgt de Chinese beklaagde terug, omdat het gerecht in eerste aanleg niet bewezen acht dat dat gedeelte afkomstig is uit de smokkelhandel. Verder kreeg N. een geldboete van driehonderd gulden opgelegd.

De zaak kwam aan het rollen toen een groep van acht Chinezen Curaçao in de maand juni aandeed en zich bij de Immigratie-balie op Hato aanmeldde. Vier van hen konden na 'geholpen' te zijn door Immigratie-ambtenaar S.D. hun reis naar Miami voortzetten. De andere vier werden aangehouden omdat hun papieren niet in orde waren. Dat viertal werd officieel op Sint Maarten aangehouden, toen ze via dat land de VS wilden bereiken na een tussenlanding op Curaçao.

Toen kregen de Antilliaanse politie en douaniers de Immigratie-ambtenaren D. en R. in het vizier. Ze werden op de Immigratieburelen op Hato aangehouden. Een derde beklaagde, de Chinees M.N. werd toen ook aangehouden en aangeduid als de organisator van de smokkelhandel van Chinezen naar Miami.

In diezelfde periode werd ook een boot, afkomstig uit Sint Maarten en die onder Antilliaanse vlag voer, door de FBI aangehouden in de territoriale wateren vlakbij Miami. De FBI-agenten troffen Chinezen met valse paspoorten aan boord aan en zij lichtten de Antilliaanse justitie in. In de strafzaak kwam die bijzonderheid niet ter sprake, omdat in een vroeg stadium al duidelijk was, dat er geen verband kon worden gelegd tussen de twee smokkelroutes van Chinezen naar de VS.

Uit het onderzoek voor het gerecht is gebleken dat het drietal 22 Chinezen hielp op illegale wijze de VS binnen te komen. Het merendeel had op de Curaçaose luchthaven een vals paspoort gekregen van Immigratie-beambte D. Hij voorzag met medeweten van zijn chef R. die paspoorten van een IM-stempel.

In de VS werden de Chinezen dan toegelaten, omdat de autoriteiten daar in de veronderstelling verkeerden dat ze op de Antillen woonachtig waren. In tegenstelling tot Chinezen woonachtig in communistisch China, hebben zij wel recht op een verblijf in de VS.

Rechter Ter Berg stelde gisteren in zijn toelichting, dat de twee Immigratieambtenaren schuldig waren aan een ernstig feit en ontslagen moeten worden. Zij hadden het vertrouwen dat hun werkgever geschaad.

D. moet de 4200 dollar die hij uit de smokkelhandel van Chinezen heeft verworven aan het Land betalen of anders toch nog vijftig dagen hechtenis ondergaan. R. op zijn beurt moet 1100 dollar betalen aan het Land of anders veertig dagen achter de tralies verdwijnen. Zowel de verdedigers als de officier van justitie deden afstand en zullen dus geen hoger beroep aantekenen.

Sonny Hira consul-generaal van Suriname

WILLEMSTAD — Sonny Hira wordt de nieuwe consul-generaal van Suriname op de Nederlandse Antillen. Dat is gisteren officieel meegedeeld in Paramaribo. Hira arriveert nog deze maand in Willemstad, waar hij zich zal vestigen.

Sonny Hira heeft ruime ervaring in de diplomatieke wereld. Hij was jarenlang kanselier op de Surinaamse ambassade in Caracas. Hira is van oorsprong leraar Spaans.

Het nieuwe consulaat van Suriname zal gevestigd worden in het ITC. De Surinaamse regering betaalt reeds vanaf 1990 drieduizend gulden huur per maand, maar het kantoor was nooit bemand.

WILLEMSTAD — Mr Fred Wiel, voormalig hoofdcommissaris van Politie, is op 18 augustus benoemd tot rechter-plaatsvervanger bij het gerecht op Curaçao. Mr Wiel is nu werkzaam als rechter-commissaris in strafzaken en heeft voorafgaand aan zijn benoeming stage gelopen bij de rechtbanken te Zwolle en Amsterdam.

Rodriguez wint 10-mijl-loop

ORANJESTAD — Richard Rodriguez is weer winnaar geworden van de jaarlijkse 10-mijl race georganiseerd door het bureau Sport van de marinierskazerne Savaneta. Hij legde het parcours Santa Cruz/Eagle Beach af in de tijd van 56 minuten en 56 seconden.

Alvin Ras, evenals Rodriguez in de 20-30 jaar categorie, kwam als tweede binnen in de tijd van 58 minuten en 56 seconden. De derde plaats was voor Tim Wolfe in 1.00.05 uur, met welke tijd hij ook eerste werd in de categorie 31-39 jaar. De vierde plaats was Gert van Vliet (20-30 jaar) die 1.00.24 uur liet noteren.

Johnny Jowett werd tweede in de categorie 31-39 jaar in 1.09.37 uur en Carl van Heijningen nummer 3 in de tijd van 1.10.59 uur. In de categorie 40-49 jaar werd Silvio Vrolijk eerste in de tijd van 1.16.88 uur, gevolgd door Wilfred Bomba in 1.35.34 uur. Bij de veteranen van 50 jaar en ouder, ging de prijs naar Jerry Fingal in 1.49.10 uur.

Bij de dames won Alexandra de Snoo, uit Bonaire, vrij gemakkelijk. Zij had een tijd van 1.15.09 uur. De tweede plaats was voor Luz Cordona in 1.50.53 uur.

Winnaar Richard Rodriguez ontving uit handen van de nieuwe commandant van de marinierskazerne, luitenant-kolonel der mariniers I.A. Koeman, de wisselprijs in de vorm van een plakkaat. Dit plakkaat en alle andere bekers werden beschikbaar gesteld door de Vereniging Belangenbehartiging Militairen (VBM). Rodriguez ontving als overall winnaar ook nog een weekend voor twee personen in het Amsterdam Manor Beach resort, aangeboden door dat hotel.

BOKSEN / INDIANAPOLIS — Het verzoek van de voormalige wereldkampioen boksen Mike Tyson om nieuwe gegevens toe te laten tot het onderzoek dat hem zou vrijpleiten van verkrachting is door de rechtbank in Indiana afgewezen. De rechter oordeelde dat de gegevens ongegrond waren. Tyson zit een straf uit van zes jaar wegens verkrachting. In 1995 komt hij vrij.

ARUBA AGENDA

KANTOORUREN AMIGOE:
open van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; zaterdag gesloten

TELEFOON:
24333. Voor **spoedgevallen** na kantoortijd: **21639, 22316** en **24508. Pageboy 127-0379.**

FAX: 22368.

BANKREKENINGNUMMER
10 815 445 Banco di Caribe

POLITIE
11100 (centrale) en 11141 (informatie)

ALARMCENTRALE
115.

* * * * * * * *

■ **ZOEKERTJES** verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

* * * * * * * *

WACHTREGELING DOKTOREN
zaterdag en zondag van 09.00-10.00/17.00-18.00 uur:
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter Angela via Dr. Horacio Oduber Hospitaal (tel.: 74300) of via Alarmcentrum (115).
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter C.E. Zaandam via Centro Medico Dr. Rudi Engelbrecht (San Nicolas; tel.: 48833) of via Alarmcentrum (115).

* * * * * * * *

BOTICA
(nachtdienst)
Pabao di Brug:
Kibrahacha, Havenstraat 30 (Oranjestad). Tel.: 34908.

* * * * * * * *

VOOR BRANDGEVALLEN en ongelukken gelieve Alarmcentrale (**tel.: 115**) op te bellen.

* * * * * * * *

CENTRO MEDICO CARABOBO
(Engelandstraat 7, tel.: 21777)
De wacht heeft dr. Lili G. Beke-Martinez, **tel.: 24696**.

* * * * * * * *

WIT GELE KRUIS ARUBA ZUIGELINGENBUREAU
(Koningstraat 22, tel.: 24444)
Dagelijks geopend van 07.30-12.00/13.50-17.00 uur; maandag te Paradera (tel.: 25543) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas (45906)/Noord (23425) van 08.00-11.00 uur; woensdag: Santa Cruz 28288) van 08.00-11.00 uur; donderdag: Dakota (29008), Oranjestad (23168), Savaneta (47020) en Brazil (48301) van 08.00-11.00 uur.

* * * * * * * *

ZWANGER? STICHTING CIZKA geeft informatie en brengt u in contact met leden die zwangerschapsbegeleiding, verloskundige hulp en kraamzorg bieden. **Bel 37687.**

* * * * * * * *

HOME NURSING BUREAU ARUBA
Tel.: 34321.

* * * * * * * *

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba)
Geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3 (juist achter de pastorie van Oranjestad).

* * * * * * * *

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE
Tel.: 38989 (24 uur per dag).

* * * * * * * *

AIDS-HOTLINE
Vragen? Bel dan 23040/27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

* * * * * * * *

FADA/PRIDE
(Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999)
Open van maandag tot en met vrijdag van 08.00-16.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

* * * * * * * *

FUNDACION RESPETA MI
(stichting tegen seksuele misbruik van minderjarigen)
Tel.: 24433.

* * * * * * * *

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA
P.O. Box 1029, **tel.: 27808/48124.**

* * * * * * * *

DIERENARTSEN
P. Barendsen en T.J.M. Wools, **tel.: 21720.** Voor **spoedgevallen** buiten kantooruren **tel.: 115.**

* * * * * * * *

BRIDGECLUB ARUBA ARIBA
(Tivoliclub, Wilhelminastraat 16)
Dinsdagavond om 19.30 uur speelavond. Voor opgave/informatie **tel.: 24953.**

* * * * * * * *

PARKE TIRAKOCHI
(Kinderpark te Savaneta, achter kleuterschool Promé Paso)
geopend van maandag t/m zondag van 16.00-18.30 uur voor kinderen van 1-13 jaar.

* * * * * * * *

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
(Goletstraat 5-A, Oranjestad)
Aanvangstijden van de diensten: **woensdag en zaterdag** om 19.00 uur.

* * * * * * * *

FUNDACION DIABETICO ARUBANO
(J. Irausquinplein z/n, Oranjestad)
Voor informatie: **tel. 21215.**

* * * * * * * *

TELEARUBA
ZATERDAG: 16.50 Movie: **Return of Sherlock Holmes**; 18.25 Movie: **Breaking Point**; 20.00 Nos cu Nos; 21.00 CNN News; 21I.20 Movie: **You Only Live Twice**; 23.30 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 12.00 Cartoons; 13.00 Ripiti y Gana; 13.30 Stories of the Green Scapular; 13.51 Mother Theresa; 14.47 Drag Race; 16.00 Studio Sport; 17.20 Movie: **Dirty Dozen**; **19.48 Week in Review; 20.30 Movie: Angel in Green**; 22.00 Show-Time; 23.06 CNN News; 23.26 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

* * * * * * * *

ZATERDAG
DIVERSEN
VOETBAL **(Lifida):** 20.00 uur San Luis Deportivo vs RCA - Guillermo Trinidadstadion

* * * * * * * *

ZONDAG
DIVERSEN
SPORT
WINDSURFEN **(Wind Racers Club Aruba):** 10.00 uur *skipper's meeting*; 10.30 uur races - Fishersmen Huts.

VOETBAL **(Lifida):** 18.00 uur Nacional vs La Fama - Guillermo Trinidadstadion.

BASEBALL
(ABBA)
AA-klasse
10.30 uur Coastal vs White Label;
14.15 uur Richmond vs Diario - San Nicolas Sportpark.

ARUBA WIELER BOND: 08.00 uur start **mountain bike tour** bij de oude Lago-poort te Seru Colorado richting Grapefield via verschillende wijken naar de finish op de Arashi Beach.

* * * * * * * *

MAANDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur, zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 Of 25111).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN 'MAN NA OBRA': elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om produkten te kopen in het oude gebouw van Bibito Pin, t/o protestantse kerk, Piedra Plat.

* * * * * * * *

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 en 18.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 17.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur.
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

* * * * * * * *

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds. G.J. Dekker.
PIEDRA PLAT: 10.30 uur zondagsschool; 17.30 uur ds. G.J. Dekker.

* * * * * * * *

MARINIERSKAZERNE SAVANETA
09.30 uur kerkdienst; voorganger vlootaalmoezenier Jorissen (thema: *Wie zeg jij dat Ik ben* - kapel.

* * * * * * * *

Minister Mito Croes: Nieuwe opzet

Regering gaat chaos Arubahuis opruimen

ORANJESTAD — De nieuwe Gevolmachtigde minister mr Mito Croes is naar Den Haag vertrokken. Een van de eerste taken van hem is een nieuwe opzet van het Arubahuis dat niet functioneert en waar financieel/administratief een chaos heerst. Hij wordt vergezeld door Franklin de Kort van de Accoutantsdienst en Mariano Arendsz een personeelsspecialist. De verhouding met Nederland moet tevens meer uitgediept worden. Belangrijk noemt hij de verbetering van het imago van Aruba in Nederland.

Tijdens een persconferentie uitte minister Croes zijn teleurstelling over de verhouding met Nederland. Volgens hem komt de gelijkwaardigheid van de Koninkrijkspartners onvoldoende tot uitdrukking. Croes is van mening dat hij met zijn jarenlange parlementaire ervaring veel kan doen om die verhouding te verbeteren.

Ook de functie van het Arubahuis in Nederland moet stevig aangepakt worden. Aruba bezit weliswaar nu een mooi kantoor, maar dan moet er ook stevig aangepakt worden om het imago van Aruba en de positie van het Arubahuis te verbeteren. Daarom zal een 'management team' trachten voor een bepaalde periode de verbeteringen die noodzakelijk zijn, te begeleiden.

Gezien de chaotische situatie van de financieel/adminstratieve sector zal Croes overleg voeren met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, die enige maanden op dit gebied leiding op het Arubahuis zal geven. Aangezien een aantal stukken uit de afgelopen jaren ontbreekt kan de accountantsdienst in Den Haag niet de nodige controle verrichten. In één jaar wordt voor 610.000 florin aan facturen vermist. Daarom reisden met de minister mee de directeur van de Accoutantsdienst op Aruba Franklin de Kort, alsmede Mariano Arendsz expersoneelschef van het Sonestahotel en het dr Horacio Oduber hospitaal.

Nadat orde op zaken is gesteld gaat minister Mito Croes de contacten met de Arubanen in Nederland aanpakken, waarbij gesproken zal worden over onderwijs- en sociale problemen, alsmede de mogelijke remigratie naar Aruba.

Komende week maakt Croes kennis met de nieuwe minister voor Antilliaanse en Arubaanse zaken dr Joris Voorhoeve. Croes vindt de koppeling van deze portefeuille aan Defensie interessant in verband met de drugsbestrijding. Bij een gesprek met de bewindsman komt zeker de komende viering van veertig jaar Statuut van het Koninkrijk ter sprake.

Volgens Croes moet dat niet alleen een feest worden, maar ook de verhoudingen die in die veertig jaar zijn gegroeid dienen onder de loep genomen te worden. Hij merkt daarbij op dat een groot land niet zomaar alles kan doorvoeren naar een klein land. Dit werd recentelijk besproken tijdens een symposium in de Verenigde Staten, waar veel kleine eilandstaatjes aanwezig waren, zoals Micronesië, de Marianenen en Samoa die een Gemenebest-relatie met de VS hebben. Zij hebben met dezelfde problemen als wij te kampen. Ook daar bleek dat de wetgeving van een groot land, in dit geval de VS, niet zomaar kan worden opgelegd aan de kleinere eilandstaten.

In dit geval noemt Croes de motie van de Eerste Kamer in verband met schrapping van de onafhankelijkheidsdatum 1996 uit het Statuut, dat iedere drie maanden een rapportage over de toestand op Aruba moet worden uitgebracht. Croes vindt het een kwalijke zaak dat een dergelijke voorwaarde verbonden werd aan de datum van de onafhankelijkheid en wil dan ook, nu Aruba weer een deugdelijk bestuur heeft, dit spoedig afgeschaft zien. We zullen Nederland moeten kunnen overtuigen dat we weer als gelijkwaardige partners kunnen praten.

Wat de remigratie betreft zal deze kwestie opnieuw moeten worden aangepakt. In 1982 wilde ongeveer tweederde van de ruim 15.000 Arubanen terug naar Aruba, doch gebrek aan woonruimte en het minimumloon hield dit tegen. Ook werd door de regering Oduber het 'jobcenter' dat indertijd onder Gevolmachtigde minister John Merryweather tot stand kwam, opgeheven. De remigratie-activiteiten in Nederland werden stopgezet. We moeten nu alles opnieuw inventariseren en de nodige maatregelen nemen, hetgeen we zeker van plan zijn, aldus de nieuwe Gevolmachtigde minister op de valreep.

Culturele maand van start in bibliotheek

ORANJESTAD — Minister Lili Beke opende donderdagavond 8 september de inmiddels traditionele culturele septembermaand in de nationale bibliotheek. De maand is deze keer opgedragen aan de twee bibliotheekmedewerkers Eddy en Ito Tromp. Ze feliciteerde hen met het dertigjarige jubileum van hun door Radio Kelkboom wekelijks uitgezonden *Butishi di Alegria*. Ze noemde het duo pioniers van onze eigen cultuur.

De minister dankte de medewerkers van de bibliotheek voor de organisatie van de culturele activiteiten en heette de Curaçaose groep Trinchera, die het leeuwendeel van de avond verzorgde, hartelijk welkom.

De culturele maanden worden gehouden sinds de bibliotheek in september 1982 haar nieuwe gebouw aan de George Madurostraat betrok. Elk jaar wordt er een thema gekozen. Dit jaar is de muziek aan de beurt: het verleden, het heden en de toekomst. Wekelijks zullen, steeds op donderdagavond, verschillende aspecten hiervan aan de orde worden gesteld.

De sfeer in de bomvole bibliotheekhal was uitstekend. Een caha di orgel speelde. Een prachtige tentoonstelling van de Arubaanse muziekgeschiedenis, waarbij niet alleen een aantal documenten, maar ook instrumenten waren uitgestald, voorzien van een duidelijke en instructieve beschrijving, was te bewonderen. Zo kreeg tijdens deze eerste avond de traditionele muziek, zoals die ook door Ito en Eddy Tromp in hun *butishi* gedraaid wordt, volop de aandacht.

Nog niet zo lang geleden werd de Curaçaose muziekgeschiedenis verrijkt met het prachtige overzicht van S. 'Yapi' Martijn: *Kòrsou musikal; un dokumentashon di nos historia musikal popular entre 1930 i 1989*. Een tentoonstelling als nu in de bibliotheek te zien is, vraagt om een soortgelijk boekwerk over de Arubaanse muziekgeschiedenis. Er is materiaal in overvloed. Wie schrijft het allemaal eens een keertje op?

In zijn dankwoord na de huldiging door enkele biliotheekmedewerkers benadrukte Eddy Tromp eveneens het grote belang dat hij en Ito hechten aan de professionele conservering van wat zij in de loop van dertig jaar bij elkaar hebben gebracht. Dit mag niet verloren gaan en kan met behulp van de moderne techniek uitstekend bewaard blijven.

De openingsavond van deze culturele maand was gewijd aan de historie van de tambu zoals die door René Rosalia en zijn Grupo Trinchera uit Curaçao niet alleen bestudeerd, maar ook door middel van muziek en dans gepraktiseerd wordt. Rosalia benadrukte dat de groep de eigen cultuur wil propageren en het authentieke daarin beschermt. Hij gaf voor de pauze en heldere uiteenzetting van de herkomst van het woord tambu en drie belangrijke motieven: een ritueel, een communicatief en een ontspannend. Van elk ervan gaf hij enkele voorbeelden. De tambu speelde in het culturele leven een belangrijke rol en is ondanks talrijke verboden in de loop der eeuwen blijven bestaan in steeds weer nieuwe aan de maatschappelijke omstandigheden aangepaste vormen.

Ondanks de repressie van overheid en kerk bleef de tambu een wezenlijk cultureel fenomeen, waarin oorspronkelijk vooral vrouwen een centrale rol speelden. Na de pauze werden de instrumenten gedemonstreerd, de verschillende speelwijzen als gesloten en open en de varianten van de dans.

Klapper van de avond was het optreden van Shon Colá, die inmiddels al ongeveer zestig jaar de onbetwiste leider van de tambuzangers is. Toen de stoelen dan tenslotte ook nog opzij gingen en het publiek mocht meedoen kon de avond niet meer stuk.

Premier Eman viert feest bij bejaarden

■ *ORANJESTAD — De bejaarden vierden gisteren op grandioze wijze in de Tropicana Showroom van Royal Cabana Casino het negenjarig bestaan van hun Fundacion pa nos Grandinan. Eén van de (nog) nietbejaarde aanwezigen was premier mr Henny Eman, die in een toespraak zijn gelukwensen aanbood aan de bejaarden en aan de Rotary Club, die het centrum voor de bejaarden bouwde. De premier ging hierna de vele tafels langs om de* ***machi's*** *en* ***pachi's*** *persoonlijk de hand te schudden en een babbeltje te maken.*

Groep jeugdige autodieven gepakt

ORANJESTAD — Te Californië heeft de politie gistermiddag op heterdaad een groep jeugdige autodieven betrapt, terwijl zij een gestolen auto aan het demonteren waren.

De gewaarschuwde politie was spoedig met enige patrouilles ter plaatse en trof twee auto's aan alsmede een groep minderjarige jongens, die bij de komst van de politie de benen nam. De jongens trachtten zich achter de rotsblokken te verschuilen, doch werden aangehouden. Ter plaatse trof de politie een auto aan, afkomstig van joyriding, waarvan reeds onderdelen waren gesloopt.

Het onderzoek is in volle gang. Verwacht wordt dat een aantal autodiefstallen, waarbij geen spoor van de gestolen auto's werd gevonden, tot klaarheid kan worden gebracht.

Overleg met minister Tico Croes

AHATA presenteert begroting: 18 miljoen

ORANJESTAD — Minister van Economische Zaken en Toerisme Tico Croes woonde de algemene ledenvergadering bij van de AHATA in Americana hotel. Tijdens de vergadering werd een begroting van 18 miljoen florin door de AHATA-leden goedgekeurd, die in overleg met de overheid gebruikt zal worden voor verbetering van het toerisme en vooral om de toenemende vervuiling van Aruba aan te pakken.

Hoogtepunt van de vergadering was de behandeling van het ondewerp waarbij de toenemende vervuiling van Aruba ter sprake kwam. Ewald Biemans van Bucuti Beach Resort had een week geleden op verschillende plaatsen op Aruba hiervan een video-opname gemaakt, die nu vertoond werd voor de leden. Hij had daarvoor een rondrit over Aruba gemaakt en de plaatsen opgenomen, die regelmatig bezocht worden door toeristen. Opgemerkt werd dat de stichting 'Aruba Limpi' goed werk doet in verband met het schoonhouden van Aruba, doch dat dit onvoldoende is. De vertoonde video toonde duidelijk hoe Aruba op verschillende plaatsen een *dump* is geworden. Hieraan moet zonder uitstel wat gedaan worden.

Minister Tico Croes wees op de overheidsplannen om een gezond milieubeheer te stimuleren en zegde alle medewerking aan de AHATA toe. Hij wees er ook op dat de suggesties van de AHATA aan de informateur in het regeerprogramma werden opgenomen.

Tijdens de vergadering deelde Myrna Jansen van de directie Toerisme Aruba mee dat plannen in de maak zijn om van 26 tot 30 september weer een toeristenweek te houden. De leden van de AHATA waren ingenomen met de eerste ontmoeting met minister Tico Croes en rekenen in de toekomst op een hechte samenwerking met de overheid. Minister Croes stelde een vaste dag in de maand in het vooruitzicht om met de directie van de AHATA te vergaderen over algemene toeristenzaken.

Voor het derde jaar heeft de AHATA met medewerking van *Aruba Experience Publication* in ieder van de 6332 hotelkamers een exemplaar van *Aruba Experience* gelegd. Deze bijzonder goed verzorgde uitgave verstrekt de gasten een schat van gegevens niet alleen over de hotels, maar ook wat Aruba is en wat Aruba tijdens hun verblijf te bieden heeft. Het is de enige toeristische publicatie waarvan de netto-opbrengst wordt geïnvesteerd in de promotie van Aruba.

Raoul Henriquez van *Aruba Experience* overhandigde de opbrengst aan AHATA-voorzitter.

In openingsronde 'Exact'-Schaakkampioenschap

Jong schaaktalent Flanders laat Moron zweten in Landhuis Zeelandia

WILLEMSTAD — De twaalfjarige Cander Flanders was donderdagavond de grootste verrassing in de eerste voorronde van het Antilliaans Schaakkampioenschap. Het talent, een pupil van schaakdocent Omalio Meriën van Schaakschool 'Agedres na Plaka Chiki', speelde een prachtige partij tegen *good old* Ignacio 'Nacho' Moron. Flanders wist een remise weg te snoepen van de 67 jaar oudere schaker van Schaakvereniging Curaçao.

De Nederlands Antilliaanse Schaakbond (NASB) tekent voor de organisatie van de Antilliaanse schaakcompetitie. Het evenement wordt door Infotrack gesponsord en draagt de naam 'Exact'-Schaakkampioenschap.

Maar liefst 34 schakers nemen deel aan de competitie, die in Landhuis Zeelandia wordt gehouden. De beste acht schakers van de voorrondes, plaatsen zich voor de finale. In die eindstrijd zullen de Antilliaanse schaakkampioen Alvin Smith en subkampioen Han Neumann zich voegen bij de andere finalisten.

In de eerste voorronde stonden zeventien wedstrijden op het programma. Van dat aantal eindigden twee ontmoetingen in een remise, terwijl acht zwartspelers er vandoor wisten te gaan met het beschikbare punt. Dit waren Alex Roose, Sjaak Bet, Rudsel Wolf, Gerard Chin-A-Lien, Cees-Jan den Haan, Robert Henriquez, Marlon Picus en Jossy Blanken.

REMISES

Cander Flanders en Igancio 'Nacho' Moron tekenden voor één van de twee remises in de eerste voorronde van het 'Exact'-Schaakkampioenschap. In een wedstrijd waarbij beide schakers dreigingen hadden, wist Flanders via een mooie combinatie twee stukken tegen een toren te winnen. Hij hield daarna een ijzersterk loperpaar over.

Moron moest even later, om schaakmat te voorkomen, een toren tegen een loper ruilen. Daardoor kwam Flanders een volle loper voor te staan en had bovendien een betere stelling. Moron ontsnapte uiteindelijk toch aan een nederlaag, omdat hij — ervaren en een oude vos als hij is — een trucje in de stelling bouwde en Flanders wist te verleiden tot een voor de hand liggende doch verkeerde zet. Flanders verloor een loper, maar wikkelde vervolgens via eeuwig schaak bekwaam af naar remise.

Schaakdocent Omalio Meriën zou ongetwijfeld trots naar de verrichtingen van zijn pupil hebben gekeken als hij aanwezig was geweest in Landhuis Zeelandia. De initiatiefnemer van de Schaakschool 'Agedres na Plaka Chiki' laat zich niet vaak zien op kampioenschappen en toernooien op Curaçao. Hij brengt voornamelijk zijn tijd door jonge talenten als Flanders het schaakspel bij te brengen en hen te begeleiden naar het grote werk zoals in dit geval het 'Exact'-Schaakkampioenschap.

Ook het optreden van een andere jeugdige schaker, Lindomar Girigorie, trok donderdag de nodige aandacht in Landhuis Zeelandia. Girigorie was veel belovend. Hij kreeg Cees-Jan den Haan als tegenstander in de eerste voorronde. De jonge schaker speelde een prima partij en moest pas in het eindspel, waarin hij een pion minder had, het onderspit delven.

Hans Clement — eindelijk weer actief als schaker op Curaçao — bracht de sterke Gerard Chin-A-Lien in grote problemen. Weliswaar gaf Clement al snel een stuk weg, maar hij won op zijn beurt later op een fraaie manier een stuk. Door enkele onnauwkeurigheidjes van Clement wist Chin-A-Lien in het pionnen- en toren-eindspel de strijd toch nog in zijn voordeel te beslissen.

FAVORIETEN

De favorieten voor de begeerde Antilliaanse schaaktitel, Alex Roose en Jimmy Izijk, hadden in respectievelijk Elias Barkmeyer en Ricardo Martina taaie tegenstanders. Beide partijen leken lange tijd op een remise af te stevenen, maar Roose en Izijk wisten uiteindelijk toch doorslaggevend voordeel te verkrijgen en wonnen beiden hun ontmoeting.

Opvallend was de overtuigende overwinning van Marlon Picus op Claudio Sagredo. Picus is ruim anderhalf jaar terug op Curaçao, nadat hij ook als vele andere jeugdige schakers in de jaren tachtig naar Nederland was vertrokken voor zijn studie. In Eindhoven behaalde hij zijn lerarendiploma techniek en teruggekeerd op zijn geboorte-eiland, kon hij het niet nalaten de schaakstukken weer uit de la te halen.

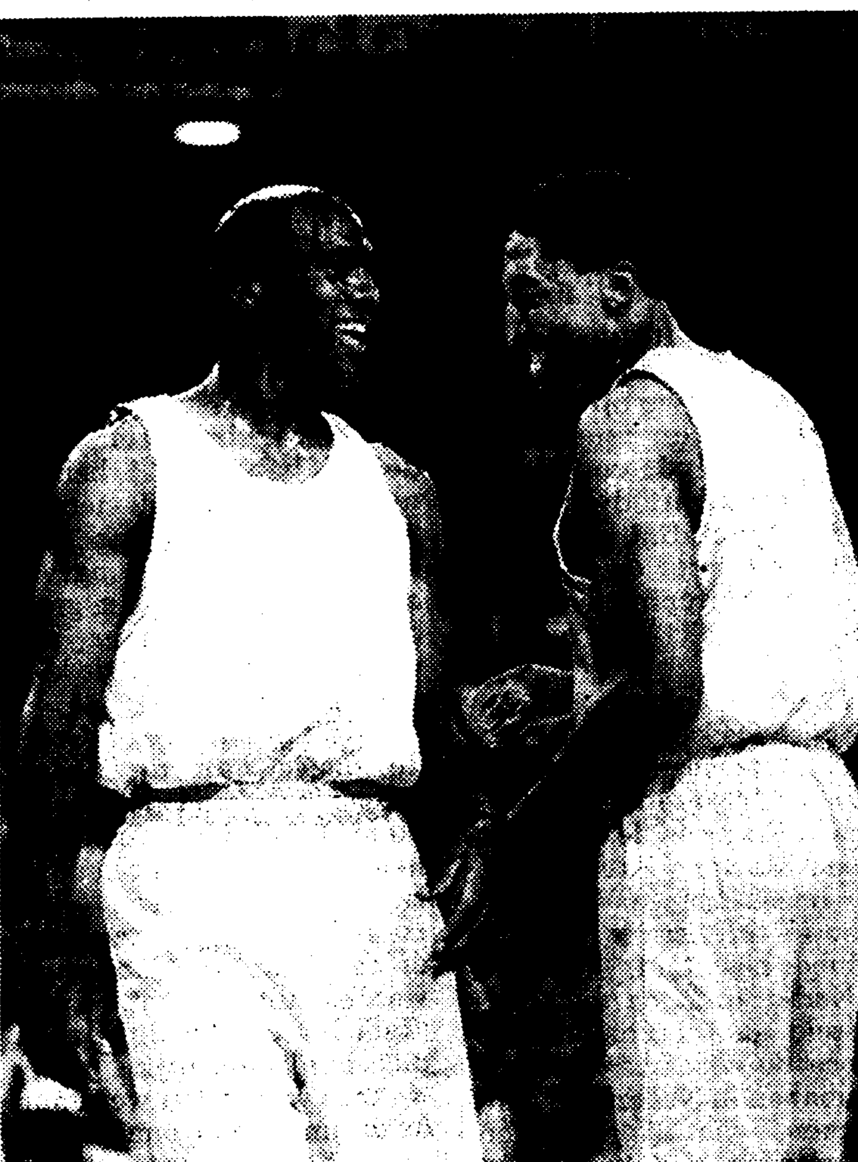
René ten Bos verraste niet alleen Edler de Castro, maar ook de andere deelnemers aan het 'Exact'-Schaakkampioenschap. De nieuwkomer in de Curaçaose schaakwereld verscheen goed voorbereid voor zijn wedstrijd tegen De Castro en wist een welverdiende remise te registreren.

UITSLAGEN

De volgende uitslagen werden geboekt in de eerste voorronde: Barkmeyer-Roose 0-1; Izijk-Martina 1-0; Chin-A-Tam versus Bet 0-1; Maduro-Van Eps 1-0; Browne-Wolf 0-1; De Castro-Ten Bos ½-½; Clement tegen Chin-A-Lien 0-1; Thomas-Diaz 1-0; C.Flanders-Moron ½-½; Zalm-U.Flanders 1-0; Girigorie-Den Haan 0-1; Renaud-Linschoten 1-0; Otten-Henriquez 0-1; Sagredo-Picus 0-1; Pieter-Blanken 0-1; Plaate-York 1-0 en Vorgers-Davelaar 1-0.

De competitie wordt aanstaande dinsdag voortgezet met de volgende wedstrijden: Roose-Zalm; Den Haan-Izijk; Bet-Renaud; Henriquez-Maduro; Wolf-Plaate; Chin-A-Lien versus Vorgers; Blanken-Thomas; Picus-De Castro; Ten Bos-C.Flanders; Moron-Sagredo; Diaz-Barkmeyer; Martina-Girigorie; U.Flanders tegen Chin-A-Tam; Van Eps-Otten; Linschoten-Browne; York-Clement en Davelaar-Pieter. Deze tweede ronde vangt om klokslag 19.30 uur aan in Landhuis Zeelandia.

Jordan is het niet verleerd

■CHICAGO - *De voormalige ster van de Chicago Bulls, Michael Jordan, die tegenwoordig de honkbalsport beoefent, heeft gisteren meegespeeld in een benefietwedstrijd. Jordan, hier op de foto met Scottie Pippen, is het basketballen niet verleerd. Hij scoorde 52 punten.*

Sithoc na strafschoppen toch langs Jong Holland

WILLEMSTAD — Vijfvoudig kampioen Sithoc heeft zich opnieuw geplaatst voor de finale om het Curaçaose voetbalkampioenschap. Dit lukte echter pas na een moeizame strijd tegen Jong Holland die gisteravond beslist werd via strafschoppen. De Collegialen waren daarbij iets fortuinlijker en wonnen met 6-5.

De tweede krachtmeting tussen de beide elftallen was een herhaling van de eerste wedstrijd. Alleen kon ditmaal de beslissing niet verplaatst worden naar een derde wedstrijd maar moest gisteravond nog uitsluitsel verkregen worden via verlenging en strafschoppen. De prolongatie van tweemaal vijftien minuten bracht ook geen beslissing, zodat overgegaan moest worden tot het nemen van strafschoppen.

Evenals in de eerste wedstrijd was er een totaaloverwicht van Sithoc, met een ditmaal overtuigender spelend Monchi Rovina die zijn vorm schijnt te hebben hervonden en straks weer een sleutelrol zou kunnen vervullen in de finale. De bekende malaise die Sithoc gedurende de gehele competitie parten heeft gespeeld, deed zich gisteravond echter weer voor. Er werd uitstekend rondgespeeld, de linies vulden elkaar soepel aan en er werden legio doelkansen geschapen maar keer op keer werd weer gefaald in de afronding. Jong Holland van zijn kant speelde weer een passieve wedstrijd, zich hoofdzakelijk toeleggend op de verdediging met sporadische uitbraakpogingen. Met als gevolg een tweede doelpuntloze puntendeling.

De beslissing viel pas na een totaal van zeven strafschoppen aan beide kanten. Jong Holland faalde daarbij twee maal (Clayton Koeiman en Robert Pinedo) en Sithoc eenmaal (Ruperto Dorothea). Voor Sithoc scoorden Rovina, Brigitha, Poppen, Pieternella, Landburg en Da Sousa en voor Jong Holland Louisa, Adelina, Profar, Allee en Fraai. Onder de lat stonden respectievelijk Hensley Ignacio en Riley Windster.

De twee andere halve finalisten Jong Colombia en Centro Dominguito spelen morgenavond in het SDK hun tweede beslissende wedstrijd. Deze twee teams kwamen zoals bekend in hun eerste wedstrijd evenmin tot scoren.

Poloërs blijven teleurstellen

ROME — De Nederlandse waterpoloploeg slaagt er maar niet in de plaats bij de beste acht op het WK-Waterpolo enig cachet te geven. Met nog één duel te gaan (tegen Hongarije) en de zege op de Verenigde Staten uit de voorronde nog steeds in de bagage, zit een hogere klassering dan achtste er nog altijd in. Maar om daar ook werkelijk te horen, had Oranje vrijdag van Griekenland moeten winnen. En dat lukte niet: 6-7.

Het verschil is de afgelopen jaren wel eens groter geweest, maar lang niet altijd zo pijnlijk. De wetenschap dat de partij andermaal was weggegeven, maakte de selectie en Trumbic terecht weinig spraakzaam. Het breekpunt lag in de tweede periode, toen de Grieken een voorsprong namen van drie treffers en alleen Harry van de Meer iets terug deed.

Fnuikend was evenwel het geknoei. Kunz en Van der Kolk lieten zich heel gemakkelijk uit het water sturen, de eerste al na tien minuten voor de derde keer. De onervaren Stoffels benutte een grote mogelijkheid niet, De Groot veroorzaakte een strafworp. Het waren precies de fouten die je niet meer mag maken als je jezelf deel vindt uitmaken van de wereldtop. Ze waren in de resterende perioden niet meer goed te maken.

Ottey wint rechtstreeks duel van Irina Privalova

LONDEN — Atlete Merlene Ottey was gisteren in Londen de voornaamste blikvanger op de eerste dag van de wereldbeker voor landenteams. De 34-jarige Jamaicaanse, uitkomend voor de ploeg van 'rest-Amerika', won de 200 meter. In een goede tijd, 22,23 seconden. Ondanks een tegenwind van 1,7 meter per seconde.

Ottey, wereldkampioene, won het rechtstreekse duel met Privalova, Europese kampioene. De Russin, die op het kunststof van Crystal Palace voor de Europese ploeg startte, was 28/100ste seconde langzamer.

Ottey kende een seizoen vol blessures. "In mei had ik nog geen juniorenteam gehaald, toen liep ik de 200 meter in 25 seconden", aldus de Jamaicaanse die zich alleen kon beklagen over het slechte weer. "Ik had op 25 graden gehoopt, het waren er 15", zo rilde ze.

De strijd der continenten had voor gastland Groot-Brittannië een positieve start. Sally Gunnell won de 400 meter horden. Zij heeft de laatste jaren elke denkbare titel behaald. De volgorde van het EK in Helsinki was gelijk aan die op een kille vrijdagavond in Londen: 1. Gunnell, 2. Rieger (Dui), 3. Knoroz (Rus, nu Europa).

Bij de mannen behaalde Linford Christie zijn verwachte overwinning. Zijn tijd (10,21) was matig. Khalid Skah behaalde een simpele zege op de 10.000 meter. De Marokkaan liep 27.38,74. Mede hierdoor leidt de Afrikaanse ploeg, na de eerste dag, na zes onderdelen. Bij de vrouwen is de Europese selectie nummer één. Met de aantekening dat atletiekgrootmacht Verenigde Staten in Londen met vele onbekende namen aantrad.

[redacted]

TENNIS / NEW YORK —Martina Navratilova heeft de prins van Asturië-Sportprijs gewonnen. In de laatste stemmingsronde bleef de 37-jarige Amerikaanse de sprinter Carl Lewis voor. Juan Antonio Samaranch, voorzitter van het Internationaal Olympisch Comité (IOC), was voorzitter van de jury. Navratilova ontvangt een chèque van 70.000 gulden.

Taffarel spits in parochieteam

REGGIO EMILIA — Wereldkampioen Carlos Taffarel, Braziliaans doelman, is bekeerd tot spits van de kerk van het Allerheiligste Bloed van Christus. De parochie houdt domicilie in de Italiaanse plaats Reggio Emilia. Taffarel beleefde een sterk debuut.

Hij maakte het eerste doelpunt in het duel met de kerk van de Heilige Antonius, 4-0. "Carlos is een zeer, zeer gelovig mens", zei priester don Luigi Gianferrrari. "Hij gelooft dat God hem en het Braziliaanse elftal op het WK in de Verenigde Staten aan de titel heeft geholpen."

Taffarel is niet van plan zijn carrière in Reggio Emilia te beëindigen. Hij is op zoek naar een nieuwe club. Vorig seizoen stond hij onder de lat bij de plaatselijke profclub Reggiana, daarvoor bij Parma. Gianferrari: "Hij zei me niet bezorgd te zijn over zijn toekomst. Hij vindt wel een baan en heeft geen financiële problemen."

Topper weekeinde:

Vitesse- Ajax

DEN HAAG — Na een weekeinde zonder eredivisievoetbal — het Nederlands team bereidde zich voor op de EK-kwalificatiewedstrijd tegen Luxemburg (4-0 winst) — wordt de competitie vandaag hervat. De belangrijkste confrontatie is morgen in Arnhem, waar Vitesse landskampioen Ajax ontmoet.

De nummer één van vorig jaar tegen de nummer vier. Beide ploegen komen bovendien woensdag in actie voor de Europa Cup. Ajax speelt in de Champions League tegen de kampioen van Italië AC Milan en Vitesse ontmoet in de strijd om de UEFA-Cup het eveneens Italiaanse Parma. De trainers van beide ploegen, Van Gaal en Neumann, zijn dan ook niet gelukkig met de 'kraker', vlak voor hun Europese wedstrijden.

De Arnhemmers hebben een zware seizoensstart. Op de eerste speeldag verloren ze met 4-2 van PSV, dat met de 17-jarige Braziliaan Ronaldo een topspeler heeft aangetrokken die al drie keer heeft gescoord. Daarna volgde een moeizaam gelijkspel (0-0) bij NAC uit Breda. Tegen Ajax moet de formatie van Neumann, die zich heeft versterkt met de Kroaat Mise en de Serviër Curovic, minstens een gelijkspel veroveren om met enig zelfvertrouwen aan de klus tegen Parma te beginnen.

De andere Nederlandse deelnemers aan de Europa Cup zijn Feyenoord, FC Twente en PSV. De Rotterdammers spelen donderdag tegen Jalgirius Vilnius uit Litouwen, maar morgen wacht eerst Go Ahead Eagles uit Deventer. Die ploeg verloor tot dusver haar twee competitiewedstrijden. FC Twente, dat dinsdag het Hongaarse Kispest Honved ontmoet, speelt vandaag op 'het Kasteel' tegen Sparta. De ploeg uit Enschedé trok Bosvelt van Go Ahead Eagles en Ellerman van PSV aan. De nieuwe trainer, Ten Donkelaar, kiest dit seizoen voor de Twentse jeugd die in hun leeftijdscategorieën al jaren aan de weg timmert.

Koploper PSV, met Utrecht de enige ploeg die twee wedstrijden heeft gewonnen, is dit weekeinde vrij. Het team van trainer De Mos kan zich dus in alle rust voorbereiden op het Europese treffen met Bayer Leverkusen uit Duitsland. FC Utrecht speelt wel en kan bij een overwinning op Willem II alleen aan de leiding komen.

Verder staan vandaag de duels Heerenveen - MVV en Dordrecht '90 - RKC op het programma. Morgen NEC - Volendam en FC Groningen - NAC.

[redacted]

BOBSLEE / DEN HAAG — Rob Geurts heeft besloten zijn bobsleeloopbaan toch voort te zetten. Na de Olympische Winterspelen van begin dit jaar in Lillehammer, waarin hij met de oud-tienkamper Robert de Wit in de duo-zitter slechts 24ste werd, kondigde Geurts aan met wedstrijden te stoppen. Hij wil de komende winter onder meer meedoen aan de Europese titelstrijd in Altenberg (half december) en de wereldkampioenschappen in Winterberg (medio februari). Ook de starters De Wit en John Drost zijn weer in training gegaan.

WTA-commissie stelt voor:

Leeftijdsgrens tennissers verhogen naar achttien jaar

NEW YORK — De leeftijdsgrens van tennissters voor toetreding tot het profcircuit moet omhoog van zestien naar achttien jaar. Voor veertienjarigen is na 1 januari 1995 geen plaats meer in de proftour. Speelsters van vijftien tot zeventien jaar zijn welkom in een sterk gelimiteerd aantal toernooien. Dat is de voornaamste conclusie van het 3000 pagina's tellende rapport van de commissie van zeven medische experts van de Women's Tennis Council (WTC).

Veertienjarige speelsters mogen onder de huidige regels aan twaalf toernooien van de Women's Tennis Association (WTA) en de Grand Slams deelnemen. Na 1995 duldt de WTA die categorie alleen in drie Challengers of Satellites van de Internationale Tennis Federatie (ITF), toernooien met prijzengeld van 25.000 tot 125.000 dollar.

Onder druk van IMG, het grootste managementbureau, heeft de WTC de scherpe kantjes afgevijld van eerdere voorstellen. IMG, dat de sterren van de toekomst (Hingis, Koernikova, Williams) onder contract heeft, dreigde een alternatieve proftour op te zetten. Het compromis bestaat uit een omslachtige, halfzachte overgangsregeling.

Speelsters die dit jaar hun veertiende verjaardag vieren (zoals Hingis), vallen niet onder de nieuwe regels. Speelsters die volgend jaar die leeftijd bereiken, (Koernikova, Venus Williams), behandelt de WTC als vijftienjarigen. Het aantal toernooien voor vijftienjarigen is nog niet bepaald, maar WTC-manager Person-Worchester liet doorschemeren dat haar organisatie denkt aan vier WTA-toernooien, de Championships plus de Grand Slams.

Tennissters van veertien jaar dienen voor hun debuut in de Challengers of Satellites aan een aantal voorwaarden te voldoen. Daaronder vallen een oriëntatieweek in het circuit, educatie, medisch onderzoek, oriëntatiecursus voor de ouders, coach- en agentregistratie.

Bovendien zorgt de WTC zelf op alle toernooien voor de aanwezigheid van een conditietrainer, adviseurs op medisch- en psychologisch terrein en mentoren. Het rapport van de commissie wees uit dat in het vrouwentennis zes grote stressfactoren bestaan. Dat zijn ouders en familie, reizen, eenzaamheid, media, competitie en agenten.

Duitse voor de zesde keer in eindstrijd

Aranxta Sanchez-Vicario en Steffi Graf in finale

NEW YORK — Jana Novotna had dringend behoefte aan een schouder. Tenslotte was de hertogin van Kent niet in New York om bij uit te huilen. De speelster uit Brno vergooide tegen Steffi Graf in de halve finales van de US Open 1994 de winst op bijna dezelfde manier als in de eindstrijd van Wimbledon 1993.

Op het grasveld in Londen was ze tegen Graf in de derde set twee klappen verwijderd van de voorsprong van 5-1, toen ze blokkeerde en na haar verlies uithuilde op de koninklijke schouder. In New York had ze gisteren in de tweede set op 5-2 en 15-40 op de opslag van Graf twee setpunten toen de angst wederom toesloeg. Ze verloor de controle over haar zenuwen en daarmee over het duel. Ze won geen game meer, sloeg op 5-5 drie dubbele fouten en leed haar 21ste nederlaag tegen Graf, tegen 3 overwinningen, in acht jaar, 3-6, 5-7.

Daarmee stond Graf voor de zesde keer in de eindstrijd van de US Open, elf keer deed zij mee. De Duitse moest er tegen Novotna hard voor werken. De Tsjechische bouwde haar punten geduldig op vanaf de baseline en dosseerde haar komst naar het net voorbeeldig. In de eerste set raakte Graf een break achter, in de tweede set twee breaks. Novotna hield haar 109 minuten op de baan. Een record in zes ronden US Open 1994. Maar meer was de buit niet voor de pupil van Hana Mandlikova.

Novotna was na het verlies zwaar teleurgesteld. Vogens haar lag een deel van de oorzaak van het verlies bij de lijnrechters: "Zij hebben zeker zes à zeven twijfelachtige beslissingen in mijn nadeel genomen. Het was zeer frusterend." Met meer plezier keek de Tsjechische terug op haar spel in de tweede set. "Ik denk dat ik nooit beter heb gespeeld dan in de fase tot 5-2."

Novotna liet bij die stand drie setpunten lopen en zakte volledig in. "Gedurende zeker drie games was er niets meer over van mijn goede spel uit de beginfase. Ik weet niet hoe het kwam. Pas bij 5-6 had ik het idee dat ik weer terugkwam in de strijd. Maar toen was het al te laat."

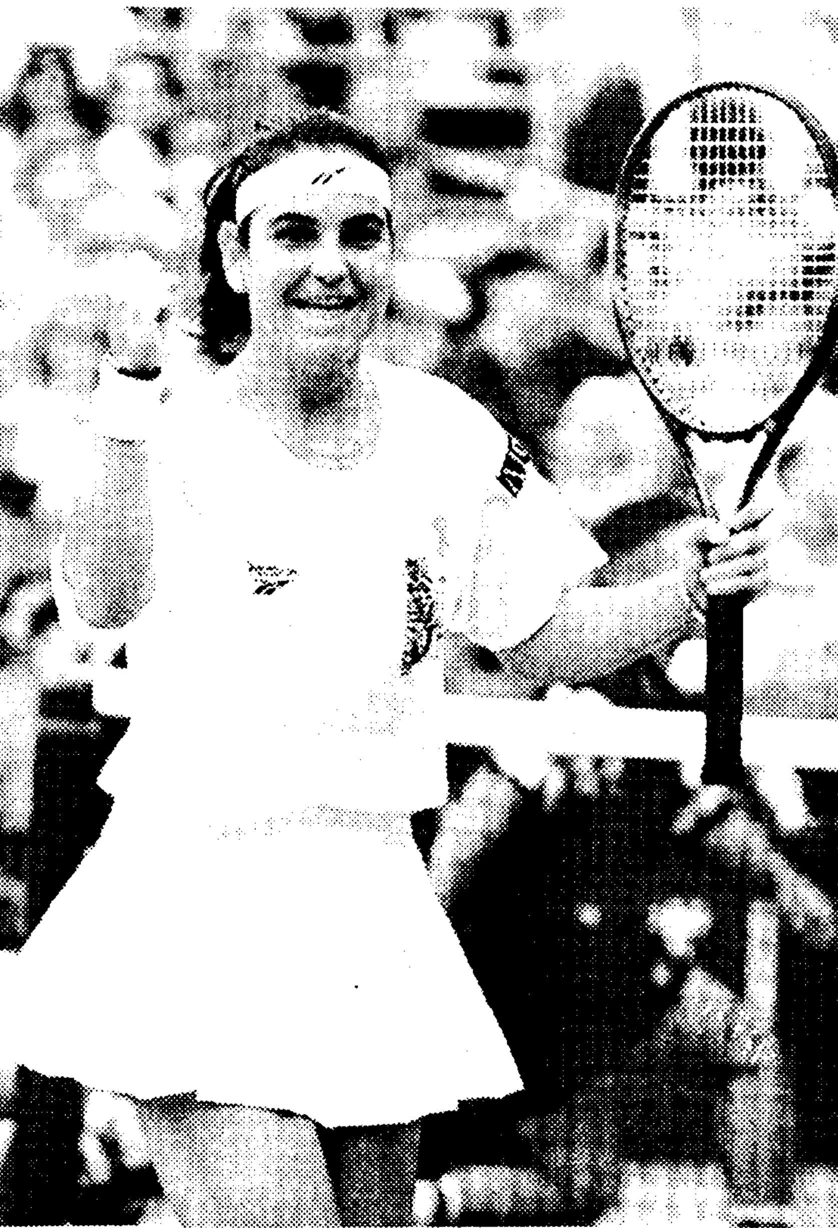
In de finale staat Graf tegenover Aranxta Sanchez-Vicario. De Spaanse nummer twee van de plaatsingslijst maakte een einde aan de winnende reeks van Gaby Sabatini, 6-1, 7-6. Sabatini had dit keer als coach Juan Nunez, de opvolger van Carlos Kirmayr en oud-coach van de Nederlandse Brenda Schultz. Sabatini kreeg de tip van Schultz. De Argentijnse belde Nunez op en vloog een dag later met hem naar Jamaica voor een trainingskamp van een week. De twee sloten een proefcontract voor zeven weken.

Onder Nunez, een Chileen die in Florida woont, keerde de agressiviteit terug in het spel van de Argentijnse. Ze sloeg zich door vijf ronden US Open, haar beste prestatie in maanden. Aan haar opslag kon Nunez nog weinig doen. "Mijn grootmoeder serveert harder", zei Gigi Fernandez over die service. De tekortkoming brak Sabatini lelijk op tegen Sanchez. In de tiebreak sloeg ze niet alleen twee dubbele fouten, ze behield haar opslag in het duel slechts twee keer.

Sanchez was vooral te spreken over haar spel in de eerste reeks. "Ik maakte toen nauwelijks onnodige fouten. Daarna ging Gabriela ook beter spelen. Ik ben ontzettend blij, 1994 is voor mij een uitstekend jaar. Ik heb tegen Steffi alleen kansen als ik zeer agressief speel. De kansen die ik krijg, moet ik benutten. Dat is de sleutel voor succes tegen haar. Ik zeg niet dat het gemakkelijk zal zijn, maar ik heb niets te verliezen."

Een licht voordeel, mentaal, heeft de Spaanse in iedere geval. Het laatste treffen tegen de nummer één van de wereld won zij. Dat Graf tijdens die partij, de finale van het toernooi van Toronto, grote fysieke problemen had, is Sanchez echter ook niet vergeten. De Duitse zeker niet. Zij weet ook dat zij tegen de nummer twee van de wereld een goede staat van dienst heeft: tegenover 24 overwinningen staan 7 nederlagen.

Arantxa Sanchez tegen Graf

■ *NEW YORK - De als tweede geplaatste Arantxa Sanchez Vicario heeft gisteren de Argentijnse Gabriela Sabatini in de halve finales voor het US Open tennistoernooi uitgeschakeld. De Spaanse die met 6-1, 7-6 won, komt in de finale uit tegen Steffi Graf.*

Tweede grand slam-titel voor Nederlanders

Haarhuis/Eltingh beste mannendubbel in US Open

NEW YORK — Paul Haarhuis en Jacco Eltingh hebben hun tweede Grand Slam-titel in het dubbelspel behaald. Na de Australian Open eind januari wonnen de twee de US Open 1994. In de finale versloegen zij gisteren in New York de Australiërs Woodbridge en Woodforde in 1 uur en 15 minuten in twee sets, 6-3, 7-6 (7-1).

Ze waren het eerste volledig Nederlandse dubbel dat op de US Open zegevierde. In 1976 won Tom Okker in New York met de Amerikaan Marty Riessen als partner. "Dit is de mooiste overwinning in mijn carrière", vond Eltingh (24). "Ik sla deze titel hoger aan dan Australië en het WK dubbel." Haarhuis (28) sloot zich bij zijn partner aan. De twee verdienden met hun overwinning 100.000 dollar de man. "Veel", oordeelden beiden. "Het had 4000 dollar kunnen zijn. In de tweede ronde keken we tegen MacPhie en Witt tegen de achterstand van 1-6, 2-4 aan. We wonnen heel fortuinlijk met 1-6, 7-6, 7-5."

Door de zege verstevigden ze hun eerste plaats op de wereldranglijst. "Wij hebben twee van de vier Grand Slams gewonnen. Wij behoren tot de beste twee dubbels van de wereld", aldus Haarhuis. In Parijs en Londen bereikten ze de kwartfinales. In Parijs verloren ze van Adams en Olhovsky, die ze in New York in de kwartfinales versloegen, in Londen van Woodforde en Woodbridge, de verliezers in New York.

"De Woodies waren de afgelopen drie, vier jaar het beste dubbel van de wereld", zei Eltingh. "Wij spelen graag tegen ze, al zijn het lastige tegenstanders." Met de zege op de US Open trokken ze de onderlinge stand gelijk, 3-3. Van de vier spelers viel Todd Woodbridge tegen. "Hij miste scherpte", oordeelde zijn partner. "Hij verloor donderdag de finale in het mixed dubbel en stond niet fris op de baan."

Woodforde meende dat er van krachtsverschil nauwelijks sprake was geweest. "Paul en Jacco retourneerden wat beter. Misschien waren ze beter bestand tegen de extreme omstandigheden op stadium court." Hij doelde op de wind, die dwarrelballen tot gevolg had en op de lawaaierige entourage. "Het was nog chaotischer dan anders", vond Woodforde. "De toeschouwers waren bijzonder rumoerig. Niet stil te krijgen."

Haarhuis en Eltingh genoten daarentegen van het publiek. "Ik mag dit sfeertje wel", grijnsde Haarhuis. Hij studeerde aan de Florida State University en tenniste voor de Seminoles, de roepnaam van de universitaire sportclub. Zijn vrienden bevonden zich onder de 8000 man en moedigden hem aan met "Go Noles". Ook Eltingh voelde zich thuis. "Ik ga vaak naar basketbalwedstrijden in de NBA. Daar staat de hal bijna op z'n kop. Ik houd daar wel van."

De eindstrijd op de US Open ging over drie sets. Een eis van tv-gigant CBS de almachtige sponsor van het Amerikaanse Grand Slam. Die wilde onder geen voorwaarde een best-of-five. "Vandaag ben ik het er mee eens", lachte Haarhuis na de overwinning, "maar in Grand Slams zou de strijd vanaf de halve finales om drie gewonnen sets moeten gaan." In de eerste set verloren Woodbridge, Woodforde en Haarhuis één keer hun opslag, 6-3.

In de tweede verloren Haarhuis en Eltingh gaandeweg het initiatief. "We retourneerden vier games vrij slecht", ,af Haarhuis toe. "Zij konden hun opslag gemakkelijker houden en ons onder druk zetten." Vanaf 4-4 trokken de import-Monegasken de controle weer naar zich toe. Al vergooiden de Australiërs op 5-4 en 15-40 op de opslag van Haarhuis twee setpunten. In de tiebreak sloegen de Nederlanders genadeloos toe, 7-1.

Roemeen komt uit in Premier league

Gheorghe Popescu tekent contract van vijf jaar

EINDHOVEN — De Roemeen Gheorghe Popescu heeft zich voor vijf jaar verbonden aan de Engelse voetbalclub Tottenham Hotspur. Hij tekende het contract vrijdag in Eindhoven in het PSV-stadion nadat de besturen van beide clubs het eens werden. Met de transfer van Popescu is een bedrag van ongeveer negen miljoen gulden gemoeid.

Tottenham Hotspur, dat uitkomt in de Premier League, trok eerder de Duitser Jürgen Klinsmann en de Roemeen Ilie Dumitrescu aan. 'Gica' Popescu (26), die tijdens de WK-eindronde in de Verenigde Staten alle vijf wedstrijden voor Roemenië meemaakte, kwam vier jaar uit voor PSV. Hij kocht onlangs een nieuw huis in Eindhoven.

"Dat zal ik aanhouden", zei hij kort voor zijn vertrek naar Londen waar hij vrijdagavond al kennis maakte met spelers en staf. "Ik ben namelijk vast van plan na mijn Engelse periode in Eindhoven terug te komen. Ik heb het bij PSV altijd naar mijn zin gehad."

Popescu erkende dat hij bij de Brabantse club zelden tot het niveau kwam dat hij in het Roemeense elftal haalde. "Dat heeft waarschijnlijk te maken met het verschil in mentaliteit in beide landen. Het is ook een van de belangrijkste redenen dat ik de overstap naar Engeland maak. De inzet die de spelers daar week in week uit laten zien, ligt me wel."

De Roemeense voetballer zal overigens maandag in de wedstrijd van de Spurs tegen Southampton nog niet zijn debuut maken. De formaliteiten die met de transfer gepaard gaan, zijn dan nog niet afgerond.

De Argentijnse coach Osvaldo Ardiles woonde de laatste onderhandelingen in Eindhoven tussen de bestuursdelegaties van PSV en de Spurs niet bij. Tottenham liet zich vertegenwoordigen door voorzitter Alan Sugar, die de transfer afrondde met PSV-praeses Maeyer en technisch manager Frank Arnesen.

De Deense technisch manager verklaarde geen haast te maken met de opvolging van Popescu. "De nieuwe man mag toch pas vanaf maart meedoen in het Europese bekervoetbal", zei hij. "In eerste instantie vangen we de opengevallen plaats op met iemand uit de huidige selectie."

WK-kunstzwemmen

Amerikaanse laatste keer wereldkampioene

ROME — De Amerikaanse kunstzwemster Becky Dyroen Lancer is hoogstwaarschijnlijk voor het laatst wereldkampioene kunstzwemmen geworden. Niet omdat ze stopt, maar omdat ze volgend seizoen niet langer de beste zal zijn, nu lang en veel besproken plannen zullen worden uitgevoerd.

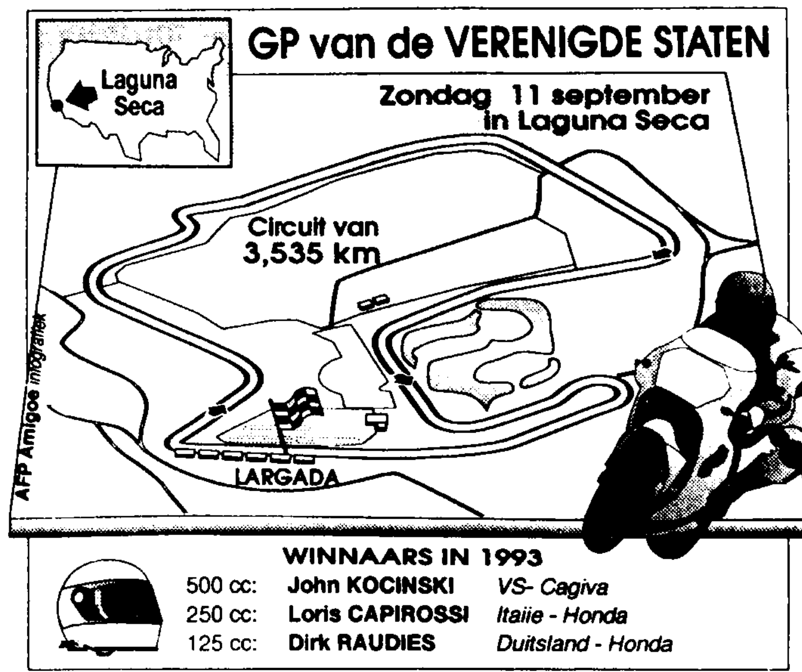
De verplichte figuren, haar grote kracht, gaan internationaal verdwijnen, in navolging van het kunstrijden op de schaats. Ervoor in de plaats komt de korte kür, waarin nog een aantal technische aspecten moet worden getoond.

Waarom Dyroen Lancer een stapje terug zal moeten doen, was gisteren al te zien in het Piscina dei Marmi. De perfecte uitvoering van de Japanse Fumiko Okuno, drijvende reclame voor de musical Cats in het water, kreeg een staande ovatie. De zeven juryleden durfden haar niet eens te onderwaarderen. Ze gaven voor de artistieke impressie allemaal 10,0 en voor de techniek maar een heel klein beetje minder.

Toch kon Okuno onmogelijk goud veroveren. Dat had de verplichte, dodelijk saaie stof donderdag al bepaald. Dyroen Lancer begon met meer dan drie punten voorsprong op haar Japanse concurrente aan de finale. Daar hielp dus voor Okuno ook geen tien met een griffel meer aan.

Hoop dat de Amerikaanse haar kür helemaal zou verprutsen hoefde ze niet te koesteren. Ook Dyroen Lancer kreeg, minder terecht, een aantal tienen, misschien omdat de beoordelaars voor het laatst de 'afspraak' dat Amerikaanse en Canadese kunstzwemsters de besten zijn op grond van hun technisch kunnen, wilden nakomen. Lisa Alexander werd daardoor derde voor de veel expressievere Russin Olga Sedakova.

Door op deze manier door te gaan zou de Fina de sport om hals hebben gebracht. Juan Antonio Samaranch had immers al besloten — en bepaald niet omdat hij een liefhebber is van urenlange, stomvervelende sessies met verplichte figuren — dat in Atlanta alleen nog de groepsuitvoering op het Olympische programma staat. Die ziet de tv-kijker nu eenmaal graag.

Australiërs zwemmen twee wereldrecords

ROME — De toeschouwers in het Olympische bad in Rome leven bij het WK-zwemmen niet half zo enthousiast mee als de kijkers begin 1991 in Perth, terwijl de verrichtingen daartoe toch alle reden bieden. Gisteren was het Australië-dag, met opnieuw twee wereldrecords. Kieren Perkins had nu nog maar 3.43,80 nodig voor de 400 vrij. Zijn landgenote Samantha Riley legde de 100 meter schoolslag af in 1.07,69. Ze bewees tevens dat ook de Chinese zwemsters te verslaan zijn, royaal zelfs.

Kieren Perkins was hij 1,2 seconde sneller dan de Rus Jevgeni Sadovji, die tijdens de Olympische Spelen van Barcelona 3.45,00 zwom. In Rome werd de Fin Kasvio tweede, de Nieuwzeelander Danyon Loader derde.

Samantha Riley verbeterde het wereldrecord op de 100 meter schoolslag. Riley zwom gisteren een tijd van 1.07,69. Het oude record stond sinds 21 augustus 1987 op naam van de (Oost)Duitse Silke Horner met 1.07,91. Riley won in het olympisch zwembad van Rome voor twee Chinese vrouwen, Guohong Dai en Yuan Yuan.

In de finale 100 meter vlinderslag speelden de Nederlandse zwemsters Inge de Bruijn en Karin Brienesse geen rol van betekenis. De Bruijn werd zevende, Brienesse achtste. Het waren de eerste twee Nederlandse deelneemsters die bij de wereldkampioenschappen in de Italiaanse hoofdstad de finale bereikten. De race werd gewonnen door de Chinese Liu, voor haar landgenote Qu en de Australische O'Neill.

Randstad Uitzendbureau sponsor Spelen Atlanta

AMSTERDAM — Randstad Uitzendbureau heeft een sponsorcontract afgesloten met de organisatoren van de Olympische Spelen 1996 in Atlanta.

Randstad Staffing Services, de Amerikaanse dochteronderneming, gaat een groot deel van de arbeidskrachten leveren voor de voorbereiding en de uitvoering van de Spelen.

Van Poppel stapt af in Ronde van Catalonië

LA SENIA — Jean-Paul van Poppel is in de tweede étappe van de Wielerronde van Catalonië afgestapt. De Nederlandse sprinter klom al na een paar kilometer in de rit van l'Hospitalet naar La Senia in de bezemwagen. Donderdag was Van Poppel in de individuele tijdrit als 111deen laatste geëindigd.

De tweede étappe eindigde vrijdag in een zege voor de Italiaan Biasci, die met de Nieuwzeelander Swart en de Spanjaard Hernandez negen kilometer voor de finish uit het peloton ontsnapte.

In het algemeen klassement behield de Spaanse kampioen Olano de leiding. Alex Zülle is tweede op zes seconden, Erik Breukink derde op negen seconden.

Kritiek Stich op Boris Becker

NEW YORK — Het wordt nooit meer wat tussen Boris Becker en Michael Stich. Ondanks alle pogingen van Niki Pilic, de Davis Cup-teamcaptain, die de twee zo graag samen zou opstellen. Stich en Becker bekvechten maar door.

Op Wimbledon, waar Becker goed voor de dag kwam en zijn landgenoot veel minder, haalde hij uit naar zijn rivaal. "Stich's Grand Slam-balans is dramatisch slecht. Zo'n speler hoort niet in de top-vijf van de wereld thuis."

In New York slaat Stich de ballen weer raak en werd het dus tijd om terug te slaan. "Becker en Grand Slams? Hij heeft er twee laten lopen en hier werd hij in de eerste ronde uitgeschakeld. Zo'n speler heeft niets te zoeken in de top-tien."

SPORT

AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(Bonamweg 49, Brievengat)
(Tel.: 376620 376626)
zwembad:
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vrijdag van 20.00-22.30 uur; zaterdag van 14.00-17.00 uur en zondag van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARIO JANWÉ
dammen:
donderdag van 15.00-18.00 uur **damles en -training** voor de jeugd vanaf acht tot achttien jaar.
Schaakvereniging Janwé:
zaterdag van 09.00-12.00 uur **schaakles en -training** voor de jeugd vanaf zeven tot 23 jaar.

SKOL DI DAM STRATEGÍA
(Postbus 3760)
(Tel.: 612573)
damlessen:
donderdag van 19.30-23.00 uur - **Sentro di Bario Janwé**.
zaterdag van 09.00-12.00 uur - **IPK-gebouw** (naast Martinus mavo, Plasa Brion).

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
Iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

ZATERDAG

SOFTBAL
(Curaçaose Softball Bond)
dames AA-klasse
19.30 uur Rising Trotters vs Cardenales;
21.00 uur Pichingolo vs Parasdise - **Little League Ballpark** (Suffisant).

ZONDAG

BASEBALL
(Federashon di Beisbòl di Kòrsou)
Jeugd
10.00 uur Garage Beaumont vs Royal Scorpions;
13.00 uur Sta. Maria Pirates vs Pif Paf - **Tio Daou Ballpark**.
Federashon Beisbòl Veteranos
10.00 uur Amstel vs Kwartier;
13.00 uur Punda vs Otrabanda;
15.15 uur Viejas Glorias vs Yesterday - **Heintje Kool**-veld.

VOETBAL
(Federashon Futbòl Kòrsou)
16.00 uur **(tweede divisie)** Streanan Uni vs De Koning;
18.00 uur **(eerste divisie)** Jong Colombia vs Centro Dominguito - **Sentro Deportivo Kòrsou** (Brievengat).

SOFTBAL
(Curaçaose Softball Bond)
11.00 uur **(B-klasse)** Sanchuba vs Atlanta;
13.00 uur **(B-klasse) Sta. Rosa Angels vs Rising Trotters;**
15.00 uur (A-klasse) Blue Diamonds vs Brave Angels - **Don Nicho Hurtado Ballpark** (Pater Euwensweg).
11.00 uur **(B-klasse)** Royal Rangers vs Sta. Maria Blue Jays;
13.00 uur **(A-klasse)** Las Valientes vs St. Joris Angels;
15.00 uur **(A-klasse)** Happy Angels vs Nuevas Estrellas - **Shon Ki Nicastia Ballpark** (Marchena).

Boutros Ghali stelt India ten voorbeeld

Voor vredesoperaties meer medewerking nodig

NEW DELHI — Secretaris-generaal Boutros Boutros Ghali van de Verenigde Naties heeft vrijdag alle lidstaten opgeroepen financieel meer bij te dragen en meer troepen te leveren voor internationale vredesoperaties. De terughoudendheid om een grotere inspanning te leveren overschaduwt het werk van de VN.

Boutros Ghali, die een driedaags bezoek brengt aan New Delhi, prees de wijze waarop India deelneemt aan vredesmissies. Maar hij zei dat sommige lidstaten achterblijven wat betreft hun medewerking aan de zeventien VN-vredesoperaties. "Tenzij de VN vastberaden optreedt, hebben partijen in een conflict de neiging hun strijd voort te zetten", zei Boutros Ghali. "Ze weten dat de lidstaten er steeds sterker aan denken hun troepen terug te trekken wanneer de strijd voortduurt."

Volgens een VN-woordvoerder heeft Boutros Ghali van de Indiase regering de verzekering gekregen dat New Delhi bereid is opnieuw soldaten te leveren voor dit soort missies en dat het zijn troepencontingent van vijfduizend man in Somalië niet terughaalt. Dit hoewel onlangs in het Afrikaanse land zeven Indiase soldaten en drie artsen zijn omgekomen.

De Verenigde Staten haalden hun troepen weg uit Somalië voor de vredesoperatie was afgelopen. Frankrijk en Groot-Brittannië hebben gedreigd hun troepen uit Bosnië terug te trekken indien de partijen daar niet spoedig een vredesakkoord bereiken. De VN hadden de grootste moeite een vredesmacht voor Ruanda samen te stellen.

Indiase functionarissen zeiden dat New Delhi van plan is troepen te sturen naar Ruanda en mogelijk zelfs naar Haïti. Boutros Ghali betuigde zijn eerbied en medeleven voor de 85 Indiase vredesmilitairen die tijdens recente VN-operaties het leven hebben verloren.

Ongeveer zeventigduizend personeelsleden, burgerlijk en militair, werken nu bij de zeventien VN-vredesoperaties over de wereld, stelde Boutros Ghali. De VN hebben dit jaar aan vredestaken ruim zes miljard gulden uitgegeven - meer dan het dubbele van het bedrag twee jaar geleden. "Nu het vredeshandhaven ingewikkelder en gevaarlijker is, zijn lidstaten steeds terughoudender om troepen te leveren aan de Verenigde Naties", waarschuwde de secretaris-generaal.

Voor projecten voor autonome Palestijnen

Donors-conferentie wegens Jeruzalem-kwestie afgelast

PARIJS — Een bijeenkomst van donors van Palestijnse projecten in de bezette gebieden die vrijdag gehouden zou worden in Parijs, is op het laatste moment afgelast. De reden was onenigheid tussen Israël en de Palestijnen over projecten in Jeruzalem.

Aan de bijeenkomst, in het gebouw van de Wereldbank in Parijs, zouden afgezanten deelnemen van meer dan dertig landen en organisaties die hulp verschaffen aan de Palestijnse autoriteit in Gaza en Jericho. Terwijl de delegaties al aanwezig waren, rees er echter een probleem doordat Israël er bezwaar tegen maakte dat de Palestijnen enkele bouwprojecten hadden opgevoerd in oost-Jeruzalem.

Jeruzalem is niet opgenomen in de eerste fase van de autonomieplannen. Over de stad zal, in overeenstemming met de akkoorden van Oslo, pas in een latere fase van de vredesonderhandelingen worden gesproken.

Israël eiste dat de Palestijnen enkele pagina's uit hun begroting voor 1995 zouden schrappen. Vrijdagmorgen probeerden de Israëlische delegatieleider, directeur-general Uri Savir van het ministerie van Buitenlandse Zaken, met diens Palestijnse collega Nabil Shaath en de vice-voorzitter van de Wereldbank, Caio Koch-Weser, een compromis te vinden. Maar zonder resultaat. De bijeenkomst werd voor onbepaalde tijd uitgesteld.

De bijeenkomst was bijeengeroepen op verzoek van de Palestijnse autoriteit, die nog steeds kampt met groot geldgebrek. De Palestijnse delegatie werd geleid door Nabil Shaath, die behalve een naaste raadgever van Yasser Arafat ook 'minister van Planning' is in de Palestijnse autoriteit, en Farouk Kaddoumi, de leider van de politieke afdeling van de PLO en de voorzitter van het Palestijnse agentschap voor Economische ontwikkeling en wederopbouw.

NOTITIES UIT PARAMARIBO

door **Max Ooft**

PARAMARIBO — Inmiddels moe van de economische recessie, voeren de inwoners van Suriname **bij voorkeur gesprekken** over leuke gebeurtenissen of juist over gruwelberichten afkomstig van de politie. Een schets hiervan: de draisine (treintje) in het district Para is feestelijk weer in gebruik genomen, er is een lijk gevonden van een man, vermoedelijk een Colombiaan, die vermoord is in verband met een drugszaak, het gerucht gaat dat Surinaamse vrouwen worden aangetrokken om te koken in het Haïtiaanse vluchtelingenkamp, en Suriname's grootste hotel, Torarica, heeft plannen voor de bouw van een vijf-sterren 'Royal Torarica'.

***

Het treintje dat vroeger de 'binnendoor'-route onderhield tussen Onverwacht en Brownsweg, is in ere hersteld. Op feestelijke wijze en onder enorme belangstelling werd te Onverwacht door minister John Defares van Transport, Communicatie en Toerisme (TCT), de draisine weer in gebruik genomen . De verwaarloosde spoorbaan, die sinds 1986 bij het begin van de burgeroorlog ongebruikt bleef, werd van onkruid ontdaan door bewoners van het district Para zelf. Hoewel voorlopig nog slechts één trein weer in rijdende staat is gebracht met ondersteuning van het bedrijfsleven, ligt het in bedoeling meer wagons op te kalefateren. De route loopt nu naar Bersaba, maar zal tegen december moeten zijn uitgebreid naar Kwakoegron en volgend jaar zelfs naar Bronsweg. Er zal een 'Stichting Nationaal Spoor' worden opgericht.

***

Anthony Nesty (27), de 'golden boy' die Suriname haar eerste Olympische gouden plak bezorgde tijdens de Spelen in 1988 in Seoul, is zijn titel van wereldkampioen 100 meter vlinderslag kwijt geraakt tijdens de recente **zwemwereldkampioenschappen** in Rome, Italië. Hij eindigde teleurstellend met een tijd van 54,26 seconden op de zevende plaats.

***

En toch het economische nieuws: Het Warwick Research Institute (WRI) heeft enigszins verlaat een rapport uitgebracht over de **Surinaamse economie** en het in gang zijnde Structureel Aanpassingsprogramma. Het WRI werd als alternatief voor het IMF door Suriname aangezocht om het SAP te begeleiden. Hoewel het instituut de unificatie van de wisselkoers een noodzakelijke en moedige stap noemt, is het van mening dat de inflatie daarmee alleen geen halt wordt toegeroepen. Stabilisatie van de inflatie moet tot topprioriteit op korte termijn worden gemaakt, aangezien het in een dusdanige 'gevaarlijke versnelling' is geraakt, dat de economie ernstig is verslechterd en een begrotingsevenwicht vermoedelijk niet meer in 1994 noch in 1995 te bereiken zal zijn.

WRI vindt dat de regering resoluut moet zijn in het vermijden van prijscontrole conform het vrije marktmechanisme en subsidie op elektriciteit, brandstof en andere basisvoorzieningen moet afschaffen. Ook moet de overheid eindelijk daadwerkelijk overgaan tot sanering van het ambtenarenapparaat; Suriname telt relatief drie keer zoveel ambtenaren als het gemiddelde Afrikaanse land. Het WRI onderkent de politieke problemen van dergelijke maatregelen in een SAP, maar benadrukt dat het succes ervan afhankelijk is van de politieke besluiten en administratieve uitvoering die verantwoording zijn van de regering en het overheidsapparaat.

***

De politieke bereidheid om prijscontrole en subsidie los te laten als onderdeel van een SAP lijkt echter nog ver te zijn. In een **politiek topoverleg** tussen de verschillende partijleiders van de regeringscoalitie Nieuw Front, is naar voren gekomen dat er in de resterende regeerperiode grote aandacht zal worden geschonken aan de noden van het volk. Er zullen meet-the-people acties worden ondernomen en de regering zal werken aan prijsbeteugeling. De Frontregering heeft de laatste tijd aan veel kritiek bloot gestaan wegens onder andere de verslechterende economie, gebrek aan eenheid binnen de coalitie en onvoldoende aandacht voor de binnenlandbewoners. Een recente opiniepeiling gaf aan dat slechts 1 procent van de stemmen naar het Nieuw Front zal gaan bij de volgende verkiezingen.

***

In Paramaribo is er melding van gemaakt dat er, vermoedelijk op kleine schaal, op heel simpele maar originele wijze **vervalste bankbiljetten** in omloop zouden zijn.

Het gaat om biljetten die er aan de ene kant uit zien als de gebruikelijke biljetten van Sf500,-, maar aan de andere kant echter de afbeelding van een biljet van Sf100,- hebben. Ze zouden worden vervaardigd door zowel een biljet van 500 als 100 te laten weken in water, de twee delen van elk biljet van elkaar te scheiden en een deel van het 500-briefje te beplakken met een 100-helft. Het biljet wordt dan overhandigd in een situatie waarbij de ontvanger waarschijnlijk niet naar beide zijden van het biljet zal kijken.

***

Doktoren werkzaam bij de **Regionale Gezondheidsdienst** (RGD) hebben eenzijdig besloten om ook aan on- en minvermogenden een vergoeding voor hun diensten te vragen, om zodoende hun inkomen te verhogen. Deze categorie patiënten die van overheidswege bijstand geniet, wordt traditioneel (en ook schriftelijk vastgelegd) kosteloos medisch behandeld, zeker bij de RGD, de gezondheidsdienst van de overheid voor districten en binnenland. Het ministerie van Volksgezondheid heeft verontwaardigd gereageerd op de actie van de RGD-artsen en overweegt juridische stappen te ondernemen.

***

Nog deze week zullen de **Haïtiaanse bootvluchtelingen** Suriname worden ingevlogen vanuit de Amerikaanse basis Guantánamo. De kampen te Bosbivak en Zanderij, zijn vrijwel gereed. Minstens 300 Amerikaanse militairen plus tientallen Surinaamse militairen en burgers, hebben de afgelopen weken ontbost, vloeren gestort, tenten opgezet en dergelijke. De binnenkomende Haïtianen zullen vooraf getest worden op HIV, tuberculose, malaria en filaria.

Families zullen de voorkeur krijgen boven individuen. De Surinaamse minister van Buitenlandse Zaken, Subhas Mungra, heeft benadrukt dat het er bij Suriname niet om gaat een verlanglijstje te presenteren aan de Amerikanen die de hele operatie bekostigen. Het humanitaire aspect staat voorop, en verder zijn de ontsluitingsen andere infrastructurele werkzaamheden van de zijde van het Amerikaanse leger van groot belang voor Suriname.

***

Suriname's grootste hotel, Torarica, zal haar faciliteiten uitbreiden als ze het terrein naast het bestaande hotel mag kopen van de overheid, die tevens haar grootste aandeelhouder is. De onderhandelingen hierover verkeren in afrondende fase. Torarica wil binnen drie tot vijf jaar een **vijfsterren-hotel** bouwen, dat de naam 'Royal Torarica' zal krijgen. Ook de Indonesische houtexploitant 'Berjaya-group' die al een jaar in Suriname actief is, heeft interesse getoond voor het terrein naast hotel Torarica om er een vijfsterrenhotel neer te zetten.

***

De Nationale Assemblee van Suriname heeft goedkeuring gehecht aan het toetreden van Suriname tot het Verdrag van Wenen betreffende **bescherming van de ozonlaag** en het Protocol van Montreal over de bestrijding en preventie van het broeikaseffect.

***

Een staking van **luchtverkeersleiders** werd op het nippertje voorkomen door een onderhoud tussen de associatie en de minister van TCT, John Defares. De luchtverkeersleiders eisen naleving van gemaakte afspraken met betrekking tot salariëring en bijkomstige voordelen, alsook verbetering van de vliegveiligheid van de luchthaven. Er is overeengekomen dat er drie miljoen Nederlandse gulden uit de ontwikkelingspot geïnvesteerd zal worden in benodigde apparatuur en de salariëring zal met enige tientallen procenten omhoog gaan.

Installatie bij Round Table

■ *WILLEMSTAD - Bij de Round Table Kòrsou vond onlangs de bestuursoverdracht plaats met een indrukwekkende ceremonie. Bij dezelfde gelegenheid werden Eritza Albert en Aitlio Louisa geïnstalleerd als 'lady knight' en 'knight'. Op de foto v.l.n.r.: Boy Strickx, Arthur Woodriffe, Juan Martina, August Cratz en Eritza Albert.*

Jose Flores in Galery 86

Balancerend tussen twee werelden

= door Nel Casimiri =

WILLEMSTAD - Zoeken naar het punt waarop de balans zal doorslaan en een gevecht met kleuren, dat zijn de kenmerken van het werk dat José Flores deze weken tentoonstelt in *Gallery 86*. Gisteravond werd die expositie geopend door zijn oom, Stanley Lamp, directeur van het Departement van Onderwijs.

José Flores is geboren op Curaçao in 1964 en opgegroeid op Bonaire en Curaçao. Na zijn middelbare school volgde hij de verpleegkundigenopleiding IFE om daarna naar Nederland te gaan om de HBO-opleiding Verpleegkunde te volgen. Hij werkt nu als verpleegkundige in Eindhoven. Als beeldend kunstenaar is hij autodidact. Hij werkt met olieverf op doek, *mixed media* op papier en hij maakt bronzen sculpturen. Curaçao leerde zijn werk voor het eerst kennen op de *Gala di Arte* tentoonstelling in 1991, waar hij vertegenwoordigd was met een bronzen sculptuur (Krijgers) en met olieverfschilderijen waarvan nog steeds de overheersende kobaltblauwe kleur me helder voor ogen staat.

Dat kobaltblauw is op zijn schilderijen van vandaag nergens meer terug te vinden. In de olieverfschilderijen die nu in *Gallery 86* hangen lijkt José Flores een gevecht met de kleuren te leveren. Nergens harmoniëren ze, ze staan cru naast, maar vooral tegen elkaar. In zijn *mixed media* op papier is de strijd wat minder fel, maar die komen ook meer naar voren als een serie, het is een groepsgebeuren, ze hebben steun aan elkaar.

José Flores heeft nog een serie gemaakt: bladgoud, lak en acrylverf op perkamentpapier. Ook hier, net als bij al het andere werk, werkt José Flores met het thema Curaçao. Hij heeft in Nederland maandenlang Curaçao verbeeldt, de planten, *de kunuku*, de *palu di lele*, de slaventijd met al zijn ellende. Vooral dat laatste wordt verwoord en verbeeld op het perkamentpapier.

Misschien is het dat gevecht van wonen in Nederland en denken aan Curaçao dat Flores op zijn schilderijen levert, maar dan had hij van die heimwee vier jaar geleden minder last.

Verreweg het mooist op deze expositie is het bronswerk van José Flores. Ook daarin verwerkt hij Curaçaose motieven, doch nu niet in strijd, maar in een, zij het soms uiterst wankel, evenwicht.

Daar zijn allereerst de twee hoge, ijle sculpturen, *'Estreno di un kunukero'* en *'Estreno di un orketa'*. Het lijkt vreemd om van werk, gemaakt van het zware brons, van ijl te spreken, maar door de fijnheid en de ruimtewerking is dat toch de beste benaming. Een evenwicht tussen mens en werktuig, wellicht het zoeken naar dat evenwicht, maar in de ruimte is dat evenwicht te vinden. Kleiner maar niet minder op de idee van balans gericht is, is *'Lele San Antonius'*, waarbij de mens balanceert op het uiteinde van twee *palu di lele*. Het is niet alleen St. Antonius die ervan langs krijgt!

In *'Eze'* en *'Bou di su awa'* ligt de mens achterover. In *'Eze'* als een dode vogel. Hij is gevallen, heeft zich overgegeven. Zo is het verhaal door te vertellen, van *'Tranké di prueba'*, waar de mens voor het hek staat, tot *'Na Porta di Korsow'*, waar hij voor de deur staat. Of slaat hij met zijn kop tegen de deur?

José Flores kan zich in zijn bronzen sculpturen goed uiten, de vormen komen hem tegemoet, in zijn schilderijen staan ze nog tegenover hem.

Het werk van José Flores is te bezichtigen in *Gallery 86* tot en met 30 september.

JOSE FLORES

Georganiseerd door Radio Paradise

Food & Beverage Fair eind oktober in ITC

WILLEMSTAD — Iedereen moet eten en drinken. Reden te meer om af en toe als consument stil te staan bij wat ze ons voorschotelen. Het jaarlijkse evenement dat de gelegenheid biedt om de laatste wetenswaardigheden op dit specifieke terrein te weten te komen, is de Food & Beverage Fair '94. Deze handelsbeurs van eet- en drinkwaar wordt op 27, 28, 29 en 30 oktober gehouden in het ITC van Curacao.

Doel van de Food & Beverage Fair is enerzijds om het lokale en internationale bedrijfsleven evenals particulieren actief in de branche van voedingswaren, een goed beeld te verschaffen van de nieuwste ontwikkelingen en laatste verworvenheden. Aan de andere kant is zo'n beurs bij uitstek geschikt voor bedrijven in deze taak om hun diensten en produkten, bestaande èn nieuwe, opvallend en professioneel te presenteren aan de lokale markt.

De aanwezigheid op zulke beurzen heeft bewezen deelnemende bedrijven geen windeieren te leggen: naast produktbekendheid en -herkenning is een hogere afzet het resultaat. Bedrijven die willen meedoen aan Food & Beverage Fair '94, kunnen terecht bij Radio Paradise (tel. 636102).

Op de beurs kunnen bezoekers hun keus doen uit vele soorten snacks, diverse pasta's en rijst, diepvries- en blikprodukten, visgerechten, snoepgoed, drinkwaar en sterke drank, ijsjes, etc. Het voert te ver om echt alle proefstands op te sommen, maar wel kan de verzekering worden gegeven dat er genoeg van zullen zijn.

Interessant zijn ook de verschillende kook-demonstraties, ondermeer van bekende lokale koks die daarmee een extra dimensie geven aan het programma van de beurs. Verder zal de Curaçao Kook Assocation een 'kookshow' verzorgen, waarin bijzonderheden worden prijs gegeven van de bereiding van *bolo* en *pasapalo*. Daarnaast zal de Nederlandse kok Joop Braakhekke, bekend van Restaurant Le Garage in Amsterdam en van de Nederlandse tv, op donderdag en vrijdag demonstraties geven.

Behalve koks, zullen ook kelners actief in de weer zijn, zowel beroeps als amateurs. Voor hen staat er een wedstrijd op stapel in het bereiden van speciale 'cocktails'. Voor de makers van de beste mix-drank wachten er aardige prijzen.

In dezelfde trend worden nog meer activiteiten voorbereid, met een grote nadruk op alles wat te maken heeft met eetwaren. Neem bij voorbeeld *ice carving*, ijs in allerlei vormen en bewerkingen als presentatieobject voor speciale gelegenheden. Behalve dat hier demonstraties van worden gegeven, zal ook hierin een wedstrijd worden georganiseerd tussen lokale deelnemers.

Net als vorig jaar, blijkt dit jaar weer een grandioze interesse te bestaan voor deelname en bezoek aan de Food & Beverage Fair '94. De organisatoren van Radio Paradise bereiden een aparte opening voor, op donderdag 27 oktober, uitsluitend bedoeld voor speciale genodigden en al diegenen die werkzaam zijn in de lokale horecasector.

De rest van de dagen is de eetbeurs van vijf uur 's middags tot elf uur 's avonds open voor het publiek na betaling van een entreeprijs van een tientje.

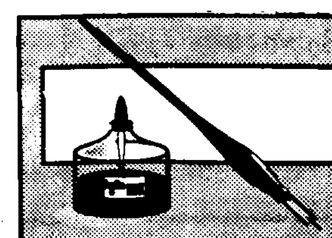
Permanent overleg in gezondheidszorg

WILLEMSTAD — Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne, drs Stanley Inderson is bezig een drietal permanente overleg-structuren op te zetten. Het eerste is een nationaal ambtelijk overleg — de GGD-hoofden van de verschillende eilandgebieden samen met de directeur van het departement van Volksgezondheid en Milieuhygiëne (VoMil). Daarnaast een landelijk sectoraal overleg (departement van Vomil, Inspectie voor Geneesmiddelen en het Landslaboratorium) en tot slot een bestuurlijk overleg (gedeputeerden van Volksgezondheid van de verschillende eilandgebieden samen met de minister van Volksgezondheid).

Als voorbereiding hierop is een serie van drie bijeenkomsten georganiseerd met de hoofden van de Geneeskundige- en Gezondheidsdiensten samen met de directeur van het departement van Volksgezondheid en Milieuhygiëne. De eerste bijeenkomst zal vandaag gehouden worden bij het Bureau Staatkundige Structuur in Saliña Galleries.

Er zullen tijdens deze bijeenkomsten verschillende thema's behandeld worden. Enkele van de belangrijkste onderwerpen zijn: de opzet van een structuur voor de intereilandelijke en internationale samenwerking, de opzet van systemen voor kwaliteitscontrole en kwaliteitsbevordering en de opzet van informatie-systemen.

Minister Inderson verklaarde dat de regering zich ervan bewust is een fundamentele taak te hebben bij de bepaling van kwaliteit en capaciteit van de benodigde voorzieningen voor de volksgezondheid. **Zorgvernieuwing, kwaliteitsbevordering, toegankelijkheid tot en continuïteit van de zorg dienen hierbij echter in evenwicht te zijn met de kosten per eilandgebied, de benodigde capaciteit aan deskundigen, voorzieningen en instrumentarium, aldus Inderson.**

INGEZONDEN

Ohra-verzekeringen

GAARNE REAGEER ik nog op de vijf reactiepunten van Ohra waarbij subtiel de kern van mijn verhaal wordt omzeild.

ad.1 Men vergelijke Ohra voorwaarden art 29 1991 ('...vergoed worden de kosten die volgens de verzekeringsvoorwaarden ook in Nederland vergoed zouden worden,...') en art 31 sub a 1994 ('...vergoed worden de kosten die volgens de verzekeringsvoorwaarden ook in de Nederlandse Antillen vergoed zouden worden,...). Conclusie, vroeger was er sprake van de verzekeringsvoorwaarden in Nederland en nu die van de Antillen en Aruba.

ad.2 Wettelijk is inderdaad de standaard pakket polis klasse 3 in Nederland. Wettelijk is *niet* het nieuwe beleid van Ohra waarbij men de mogelijkheid krijgt tot bijverzekeren naar die klasse waarvoor men altijd al verzekerd was. Vroeger behield men automatisch de vergelijkbare klasse en de zelfde verzekeringsvoorwaarden. Op uw 65-jarige leeftijd keuren kan inhouden leeftijdstoeslagen, uitsluitingen of non acceptatie. Geïnteresseerde verzekerden gelieve art 7 sub f 1992 ('...zonder medische selectie voor het zelfde pakket en in de vergelijkbare ziekenhuisklasse in Nederland...') en art 7 sub f 1994 van de voorwaarden te vergelijken.

ad.3 Hier tref ik een bevestiging aan van mijn verontrusting. De Ohra-polis hanteert eenzelfde buitenlands beleid als andere lokale verzekeraars. Mag ik nu nog op eigen verzoek opgenomen worden in Nederland? Nee. Zie art 31 1994 waar dit uitdrukkelijk staat ('voor behandeling naar het buitenland *zonder* toestemming van Ohra' punt 2 (vergoed worden de kosten tot ten hoogste het bedrag... verpleging en behandeling te Curaçao en Aruba). Voor de goede orde zij vermeld dat medische kosten in Nederland hoger kunnen zijn dan die in de Nederlandse Antillen en op Aruba.

ad.4 Is het vreemd of duidelijk waarom Ohra niet ingaat op mijn punten, vrijgezingsreserve, het niet conform haar aanpassingsclausule (art 8) wijzigingen in de voorwaarden aanbrengen, medische verwijzing nodig hebben voor behandeling in Nederland (zie art 31 1994 waar dit uitdrukkelijk staat ('voor behandeling naar het buitenland *met* toestemming van Ohra' punt 3 (verwijzing moet plaatsvinden...) en 4 (de medisch adviseur moet uitdrukkelijk en vooraf,... toestemming verlenen), etc...

ad.5 Wij zijn het met dit punt volkomen eens want een *goed* intermediair is goud waard!

Volgens Ohra is er niets veranderd maar ik denk er anders over en wil toch mijn oude Nederlandse gulden polis terug.

JAN VAN DER LUBBE
Aruba

Abu Mazen enthousiast ontvangen in Jericho

■BEIROET - Christelijke en druzische geestelijke leiders van Libanon woonden een verzoeningsbijeenkomst bij in Barouk. Deze samenkomst werd gehouden op gezamenlijk initiatief van president Elias Hrawi en de leider van de druzen Walid Jumblatt. In dit deel van Libanon hebben zich in het recente verleden talrijke confrontaties voorgedaan tussen gelovigen van beide godsdiensten.

(AFP-satellietfoto)

[redacted]

Machinisten van de Portugese spoorwegmaatschappij zijn voor onbepaalde tijd in staking gegaan. Het protest, waartoe de vakbond heeft opgeroepen, is gericht tegen een werkweek van meer dan 40 uur. Ook hebben zij 5 procent meer loon geëist. De spoorwegen willen echter niet verder gaan dan 2,5 procent. Dat is de loonstijging voor ambtenaren dit jaar.

Het Nederlandse concern Begemann heeft bij zijn streven naar overneming van Deutsche Waggonbau nog steeds concurrentie. Een woordvoerder van de Treuhandanstalt, de instelling die is belast met de privatisering van het bedrijfsleven in de vroegere DDR, liet weten dat er gesprekken gaande zijn met verscheidene belangstellenden. Daartoe behoort volgens hem AEG, onderdeel van Daimler-Benz.

FAXNUMMERS: AMIGOE

[redacted]

DeCor WILLEMSTAD

[redacted]

Tegen inlevering van deze advertentie ontvangt u **10% korting.**
Geldig tot 1-1-'95

Tel. 606156
Shelwin Cornelia

OPENBARE VERKOOP

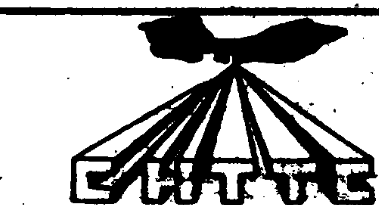
Op woensdag 19 oktober 1994 des voormiddags om 10 uur zal ten overstaan van notaris M. van der Plank of diens waarnemer, te zijner kantore aan de Schottegatweg Oost 191, Curaçao, door de curator van de onbeheerde nalatenschap van wijlen de heer **MARTIS MADURO** op grond van artikel 567 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsverordening van de Nederlandse Antillen in het openbaar worden verkocht:

een perceel grond, zoals omschreven in de daarvan opgemaakte rooibrief de dato 15 maart 1857, thans bekend als **"Rancho Wawoe"** of **"Sosiego"**, meer bekend onder de naam **"Sosiego"**, groot ongeveer 5ha, bij beschikking van 4 april 1857 van de Gouverneur aan wijlen de heer Martis Maduro in eigendom overgedragen en thans onverdeelde familiegrond vormende.

Het onroerend goed zal slechts toegewezen worden onder de verplichting tot eerbiediging van de rechten van de bouwers ter goeder trouw van de op deze grond staande opstallen.

De veilingvoorwaarden liggen 8 dagen voor de veiling ter inzage ten kantore van de bovengenoemde notaris.

Notariskantor van der Plank & Roos
Schottegatweg Oost 191
Tel. 616833

Are you looking for that something special for your home or office?
Come and see us next week at the Lindberghweg 28

THE OTHER SITE N.V.

OPENBARE VERKOOP KRACHTENS RECCHTERLIJK BEVEL

Op woensdag 12 oktober 1994 des voormiddags om 10 uur zal ten kantore aan de Polarisweg 31 - 33 ten overstaan van één van de notarissen of diens plaatsvervanger van het kantoor Palm & Senior in het openbaar worden verkocht krachtens rechterlijk bevel:

het perceel grond gelegen te **"BELNEM"** op Bonaire, ter grootte van 818m², kadastraal bekend als Afdeling 4 Sectie F nummer 17, met het daarop als gebouwde plaatselijk bekend als
EEG - Boulevard 62, Bonaire.

De veilingsvoorwaarden liggen ter inzage op het Gerecht in Eerste Aanleg, Zittingsplaats Bonaire en op voormeld notariskantoor vanaf 8 dagen voor de veiling en houden onder meer in dat iedere bieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

Serieus geïnteresseerden kunnen via onderstaand notariskantoor een afspraak maken voor bezichtiging van het te veilen onroerend goed.

NOTARISKANTOOR PALM & SENIOR
Polarisweg 31 - 33
Tel: 613199 - 613655

OPENBARE VERKOPING

Op woensdag twaalf oktober, des morgens om 10.00 uur, zal ten overstaan van mr A.P. van der Pluijm-Vrede, notaris ter standplaats Curaçao, of haar waarnemer, te harer kantore aan de Neptunusweg 18, in het openbaar worden verkocht krachtens onherroepelijke volmacht ex artikel 1203 van het Burgelijk Wetboek van de Nederlandse Antillen:

een perceel grond, gelegen in het tweede District van Curaçao te Salina Ariba, ter grootte van éénduizend éénhonderd en zestig vierkante meter (1.160m²), kadastraal bekend als Afdeling 5, sectie 1S nummer 162, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als **PALLASSTRAAT 2**
en al hetgeen verder daartoe door aard, bestemming of natrekking behoort.

De veilingsvoorwaarden liggen vanaf 8 dagen vóór de veiling ter inzage ten kantore van voornoemde notaris.
Deze condities houden onder meer in de bepaling, dat van iedere bieder gevorderd kan worden dat hij, ter nakoming van zijn bod en verdere verplichtingen, een bankgarantie of andere zekerheid stelt.

De executant behoudt zich het recht voor de veiling uit te stellen en op te houden zonder daarvoor de reden(en) te noemen.

Mr A.P. van der Pluijm-Vrede
[redacted]
Alhier
Tel. nr. 374377
Fax. nr. 371363 / 377318

FEFFIK

Feffik's Curaçao Hotel and Tourism Training Center (CHTTC) is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Masterplan Opleidingen Toeristische Sector. Naast dagopleidingen verzorgt het CHTTC dit jaar een aantal opleidingen die op part-time basis gevolgd kunnen worden. In oktobert gaan we van start met een

PART-TIME OPLEIDING BARTENDER - DRANKENKENNIS

De avondcursus duurt een jaar, er zijn wekelijks 3 bijeenkomsten. Naast een theoriecomponent is er ook veel aandacht voor praktijkopdrachten. Van de student wordt regelmatige zelfstudie verwacht.

Cursusinhoud:
- Sociale vaardigheden
- Engelse spreekvaardigheid
- Materialenkennis en hygiëne
- Alcoholvrije dranken
- Bier
- Gedistilleerde dranken
- Gemengde dranken
- Wijnen

Voertaal: - Papiaments

Kosten: - Fls. 350

Plaats: - Landhuis Kortijn, Kortijnweg z/n

Geïnteresseerden kunnen zich opgeven bij het CHTTC
Telefoon: 827207 Fax: 825090

samsom VACATURES samsom VACATURES

Voor ons distributiecentrum te Zeelandia zoeken wij, per direct een:

[redacted]

Vereisten:
- Ruime ervaring (min. 3 jr)
- Ervaring in de kantoorartikelenbranche
- Ervaring met geautomatiseerde voorraadadministratie is een pré
- Dynamische, energieke persoonlijkheid

Wij bieden:
Een uitdagende, veeleisende baan met groeimogelijkheden, en een uitstekend pakket arbeidsvoorwaarden.

Zonder ervaring is het onnodig te reageren!

Telefonische reacties op tel. 611522 of 602296 vragen naar dhr J. Liem

samsom VACATURES samsom VACATURES

OPENBARE VERKOPING

Op woensdag negentien oktober, des morgens om 10.00 uur, zal ten overstaan van mr A.P. van der Pluijm-Vrede, notaris ter standplaats Curaçao, of haar waarnemer, te harer kantore aan de Neptunusweg 18, in het openbaar worden verkocht krachtens onherroepelijke volmacht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen:

het tot zeven mei tweeduizend en twee en veertig lopend recht van erfpacht op een perceel grond, gelegen in het tweede district van Curaçao, bekend als kavel nummer 69 van het verkavelingsplan **"CABO VERDE"**, ter grootte van zeshonderd en vijfentwintig vierkante meter (625m²), nader omschreven in meetbrief nummer 151 van twintig april negentienhonderd twee en tachtig, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als
KAYA PIEDRA PRECIOSA 6 en al hetgeen verder daartoe door aard, bestemming of natrekking behoort.

De veilingscondities liggen vanaf 8 dagen vóór de veiling ter inzage ten kantore van voornoemde notaris.
Deze condities houden onder meer in de bepaling, dat van iedere bieder gevorderd kan worden dat hij, ter nakoming van zijn bod en verdere verplichtingen, een bankgarantie of andere zekerheid stelt.

De executant behoudt zich het recht voor de veiling uit te stellen en op te houden zonder daarvoor de reden(en) te noemen.

Mr A.P. van der Pluijm-Vrede
Notaris
Neptunusweg 18
Alhier
Tel. nr. 374377
Fax. nr. 371363 / 377318

HET LAND DE NEDERLANDSE ANTILLEN
7 1/4% lening 1994 per 1998

Bedrag	open bedrag
Koers	de koers wordt op 13 september 1994 na sluiting van de inschrijving vastgesteld volgens het tendersysteem
Rente	7 1/4% per jaar, per 15 september 1994
Aflossing	op 15 september, 1998 wordt het uitstaande bedrag van de lening a pari aflosbaar gesteld
Inschrijving	vanaf heden tot en met dinsdag 13 september 1994 aanstaande tot 10:00 uur via lokale deviezenbanken
Storting	15 september 1994
Leningsvoorwaarden	kosteloos verkrijgbaar bij de lokale deviezenbanken

EXECUTORIALE VERKOOP

Op verzoek van de ontvanger van het Eilandgebied Curaçao zal op **dinsdag 13 september 1994 om 10.00 uur** een openbare verkoop plaatsvinden.
Bij deze verkoop zullen twee luxe auto's verkocht worden.

Een Pontiac Grand Prix kleur wit.
Een Trans-am kleur wit

De verkoop (à contant zonder opgeld) vindt plaats aan de Steengroevestraat no. 1 (zijweg van de Elmesstraat te Steenrijk) waar de auto's ook voor de verkoop te bezichtigen zijn.

De deurwaarder belast met de executie,
Walter R. Rollins

OPENBARE VERKOOP

Op dinsdag, 27 september 1994 des voormiddags om 10 uur zal ten overstaan van notaris mr. M.L. Alexander, diens waarnemer of opvolger, te zijnen kantore aan de Gaitoweg 2, Alhier, in het openbaar worden verkocht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen:

het tot 12 december 2050 lopend recht van erfpacht op een perceel grond, gelegen in het tweede district van Curaçao te "DOMINGUITO", ter grootte van 375m2, nader omschreven in meetbrief nummer 532 van 18 oktober 1960, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als Makaprijnweg 2.

De veilingsvoorwaarden liggen 8 dagen vóór de dag van de veiling ter inzage op voormeld Notariskantoor en houden onder meer in dat iedere bieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

Notariskantoor Alexander & Partners
Gaitoweg 2
Curaçao
Telefoon: 37 11 11

DUKE ELLINGTON ORCHESTRA
WALTER WOUT & CO.
MARK WHITFIELD
DIANNE REEVES
RAY BARRETTO
NAJEE

The 7th Curaçao Jazz Festival
at "Coney Island Jazz Town"
starting at 8:30 pm, Sep. 30: fl. 50,
Oct. 1: fl. 50,- Package price
Tickets are available at: HUBO CD Center, Mensing's Caminada, Sound Waves, TIK-TAK 1 & 2 and V.G.K.S.

Washington en Havana bereiken migratie-akkoord

Cuba: 'Vóór dinsdagmiddag zijn stranden vlotvrij'

NEW YORK/HAVANA — De Cubaanse regering heeft zaterdag aspirant vluchtelingen, die zich opmaken om de oversteek naar Florida te maken tot twaalf uur dinsdagmiddag gegeven de stranden, hun vertrekbasis, te ontruimen. Na dat tijdstip zal zo nodig geweld gebruikt worden om de vluchtelingenstroom in te dammen.

De maatregel vloeit voort uit een vrijdag in New York gesloten overeenkomst met de Verenigde Staten (VS). Cuba zal de exodus tegengaan, terwijl de VS zich verplichten jaarlijks twintigduizend Cubanen via bestaande immigratieprocedures op te nemen. Dit jaar zijn al minstens 32.000 Cubanen naar de VS gevlucht. De afgelopen dagen arriveerden dagelijks rond de duizend Cubanen in de Amerikaanse kustwateren.

Havana heeft de overeenkomst toegejuicht. Het hoofd van de Cubaanse delegatie in New York, Ricardo Calderón, noemde het 'een basis voor het vestigen van normale relaties met de VS aangaande migratievraagstukken'. Calderón vond een belangrijk aspect van de overeenkomst dat de VS voor het eerst maatregelen gaan nemen tegen bij voorbeeld Cubanen die vaartuigen kapen of op andere wijze illegaal emigreren.

GESCHOKT

De meeste van de 32.000 dit jaar naar de VS vertrokken Cubanen voeren in gammele vaartuigen de zee op, nadat eind juli en begin augustus veerboten waren gekaapt en gedwongen naar Florida te varen. De talrijke vluchtelingen die na de kapingen vertrokken worden 'veermannen' of *balseros* genoemd. Het toestaan van de exodus werd een enorme belasting voor de Amerikaanse autoriteiten, die al sinds de Cubaanse revolutie van 1958 in beginsel niet met de marxistische regering van Cuba 'in zee gaan'.

De *balseros* reageerden vrijdagavond geschokt op het nieuws van de overeenkomst. Velen hebben al hun bezittingen verkocht om aan bouwmaterialen voor vaartuigjes te komen. Een vrouw barstte vrijdagavond op het strand van Havana in tranen uit. Ze was van plan met vijf anderen in een soort golfplaten catamaran de Straat van Florida over te steken. Het vaartuig heeft volgens haar drieduizend dollar gekost. Alles wat ze had is in het vaartuig geïnvesteerd. De meeste *balseros* zeggen evenwel zich niet te laten afschrikken en spoedig een poging tot oversteek te zullen wagen.

SCEPSIS

De regering van president Bill Clinton zegt uitsluitend met Cuba over de migratieproblematiek te hebben gepraat, niet over andere zaken. Havana wilde het 33 jaar oude handelsembargo van de VS tegen Cuba ter sprake brengen, maar volgens een regeringswoordvoerder zullen 'er geen gesprekken plaats vinden over het embargo totdat een patroon van politieke en economische hervormingen (op Cuba) zichtbaar wordt'.

Waarnemers zijn evenwel sceptisch over de harde opstelling van Washington en vermoeden meer gesprekken achter de schermen. Volgens senator Christopher Dodd, lid van de Amerikaanse senaatscommissie voor Buitenlandse Betrekkingen, is 'praten met de Cubaanse regering niet hetzelfde als het goedkeuren van Fidel Castro en zijn wijze van regeren'. "Als we met iedereen in de wereld kunnen praten, moeten we zeker in onze achtertuin verder kunnen gaan."

De VS zijn de laatste tijd met voormalige aartsvijanden als Syrië en Noord-Korea in diepgaande geprekken verwikkeld.

Egyptisch protest tegen wantoestanden bij besnijden

■ *CAIRO - Gelijktijdig met de Wereldbevolkings-conferentie wordt in Caïro een bijeenkomst gehouden van niet-gouvernementele organisaties. Daar werd onder meer het woord gevoerd door een vrouwelijk lid van de Egyptische delegatie die de huidige praktijk van besnijdenis aanklaagde, zoals die in Egypte nu nog wordt gepraktiseerd.* (AFP-satellietfoto)

Analfabetisme in Duitsland groter dan gedacht

AKEN - Het analfabetisme in Duitsland neemt hand over hand toe en wordt door politici en wetenschappers ernstig onderschat. Dit heeft vrijdag de voorzitter van het Duitse Verbond van Germanisten, Ludwig Jäger, verklaard.

Volgens hem zijn er alleen al in de deelstaten van het voormalige West-Duitsland tussen de zeshonderdduizend en twee miljoen mensen die als 'functioneel analfabeet' geregistreerd kunnen worden, omdat zij hooguit hun eigen naam kunnen lezen en schrijven. Volgens Jäger is het gebrek aan gegevens over aantallen analfabeten een duidelijke aanwijzing van de onderschatting van het probleem. "Tot nu toe is geen serieus onderzoek gedaan naar het analfabetisme en weten we te weinig over de oorzaken." In Aken houdt het Germanistenverbond een vier dagen durend congres waarbij ongeveer twaalfhonderd Germanisten worden verwacht, afkomstig uit de gehele wereld.

Twintig jaar geleden in diepste geheim gevoerd

Amerikaans-Cubaans open overleg over normalisering betrekkingen

WASHINGTON — De Verenigde Staten hebben in 1974 in het geheim onderhandeld om te komen tot normalisering van de betrekkingen met Cuba. Maar het initiatief van de toenmalige minister van Buitenlandse Zaken Henry Kissinger kwam niet van de grond, zo schrijft de *New York Review of Books* in zijn jongste editie op basis van recentelijk vrijgegeven documenten.

In het artikel *Dialoog met Castro: een geheime geschiedenis* wordt onthuld dat van dit staatsgeheim slechts drie mannen op de hoogte waren. Zelfs de toenmalige Republikeinse president Gerald Ford kende de details niet. Kissinger wilde volgens een van de documenten open kaart spelen met de Cubaanse president. "Het beste is het eerlijk te spelen met Castro. Treed hoffelijk op, niet met wraakgevoelens", adviseerde hij zijn medewerkers. "Laat hem weten dat wij een nieuwe richting in willen slaan."

De aanloop tot de geheime onderhandelingen was in de zomer van 1974, dertien jaar na de breuk in de diplomatieke betrekkingen tussen Washington en Havana. Frank Mankiewicz, journalist en ex-medewerker van senator Robert Kennedy, werd belast met het overbrengen van een handgeschreven brief van Kissinger aan Castro.

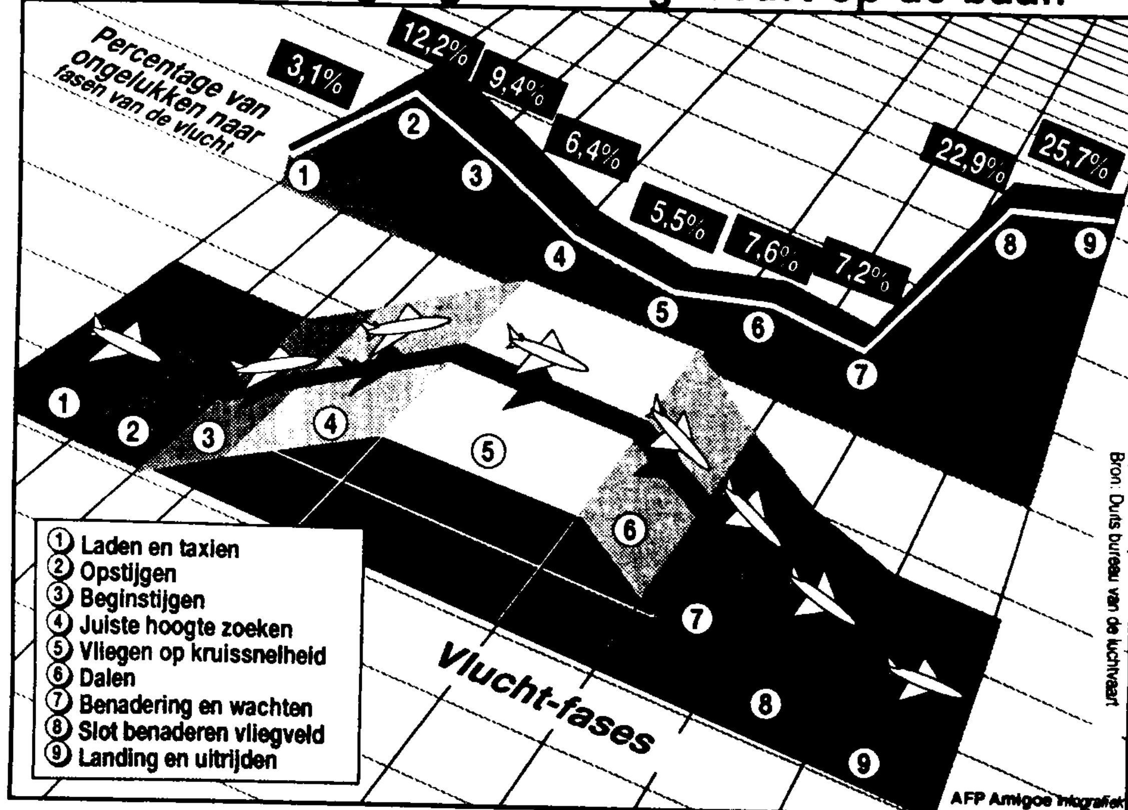
De Cubaanse leider antwoordde op de 'serieuze boodschap' door een doos sigaren te sturen vergezeld van een briefje van zijn hand. "Wij vreesden lekken. We werkten met dynamiet", verklaarde William Rogers, toen een hoge functionaris op het ministerie van Buitenlandse Zaken.

BANGE FORD

Daarna volgden drie uiterst geheime ontmoetingen tussen Lawrence Eagleburger, toen een naaste medewerker van de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, en de Cubaanse vertegenwoordiger Ramon Sanchez Parodi. De eerste was in een cafetaria op het vliegveld La Guardia bij New York, de volgende in een hotel in New York. en de laatste op het vliegveld van Washington.

Maar de onderhandelingen liepen na achttien maanden op niets uit. Volgens Cubaanse functionarissen die in het artikel worden aangehaald was de regering-Ford zeer bevreesd dat de anti-Castro organisaties in met name Florida van het overleg zouden horen en dat dit Ford zijn herverkiezing zou kosten. Ford, die Richard Nixon na zijn aftreden was opgevolgd in het Witte Huis, werd bij de presidentsverkiezingen in 1976 verslagen door Jimmy Carter.

Helft van vliegongevallen gebeurt op de baan

De statistieken wijzen uit dat de helft van de vliegrampen zich voordoet bij het landen of het opstijgen. De cijfers werden beschikbaar gesteld door het Duitse bureau voor de burgerluchtvaart..

Abortus en Wereldbevolkingsconferentie:

Vaticaan houdt discussies Caïro verder niet meer op

CAÏRO — Het Vaticaan heeft vrijdag het verzet opgeschort tegen de tekst over abortus op de bevolkingsconferentie in Caïro. Een hoge Vaticaanse prelaat, mgr. Diarmuid Martin, zei dat het Vaticaan niet wil dat de discussie hierover de voortgang van de twaalfdaagse conferentie nog langer ophoudt. Wel blijft de rooms-katholieke kerk principieel tegen legalisering van zwangerschapafbreking.

Ook verzet het Vaticaan zich niet langer tegen de term 'gezinsplanning' in het slotdocument. In een nieuw ontworpen tekst wordt abortus niet beschreven als een middel tot geboortenbeperking, aldus de Ierse prelaat, secretaris van de Pauselijke commissie voor Gerechtigheid en Vrede (Justitia et Pax). Totdat er duidelijkheid is over andere delen van het slotdocument, zal het Vaticaan zijn mening over de abortus-passage opschorten, zei mgr. Martin tot de commissie die de tekst van het slotdocument opstelt.

De opstelling van het Vaticaan houdt in dat de conferentie zich bezig kan houden met andere onderwerpen, terwijl de discussie over abortus tot het slot wordt uitgesteld. Een Amerikaanse gedelegeerde noemde de mededelingen van mgr. Martin 'zeer verzoeningsgezind'.

De conferentie moet een plan tot beteugeling van de explosieve bevolkingsgroei opstellen. Met de hulp van enkele Latijnsamerikaanse landen had het Vaticaan de voortgang opgehouden door telkens opnieuw de abortustekst aan de orde te stellen. Dit leidde tot grote irritatie bij westerse landen als de Verenigde Staten en Groot-Brittannië, maar ook bij een islamitische land als Egypte. De delegatieleiders uit die landen riepen het Vaticaan op of met de tekst in te stemmen of deze af te wijzen en dat in een voetnoot te laten vastleggen.

Donderdag kwam de Wereldgezondheidsorganisatie WHO met een gewijzigd voorstel waarin de passage 'situaties waarin abortus legaal is' was gewijzigd in 'situaties waarin abortus niet in strijd met de wet is'. De vice-voorzitter van de conferentie, de Nederlander N. Biegman, zei in een reactie dat 'alles wat er gewijzigd kon worden, is gewijzigd'. Liberale landen als Zweden lieten weten dat met dat compromis voor hen de grens was bereikt. Het Vaticaan weigerde donderdagavond te zeggen of deze tekst acceptabel was.

Maandag hervatting zaak bij Nigeriaans hof:

Artsen: 'Abiola kan niet voor rechters verschijnen'

LAGOS - De gezondheidstoestand van de Nigeriaanse oppositieleider Moshood Abiola is zodanig dat hij met spoed naar een gespecialiseerd ziekenhuis moet. Volgens de Nigeriaanse medische vereniging kan hij daardoor niet aanwezig zijn bij zijn proces, dat maandag wordt hervat.

De Nigeriaanse militaire regering kan het proces tegen Abiola alleen voortzetten 'indien zijn gezondheidstoestand dit toelaat'. Maar Abiola 'moet het bed houden en onder medische bewaking blijven tot het huidige onderzoek is afgerond', zei de Nigeriaanse artsenvereniging vrijdag in een verklaring waar het Franse persbureau AFP de hand op wist te leggen.

Bij het onderzoek, door enkele specialisten, is vastgesteld dat bij Abiola enkele rugwervels zijn verschoven en zijn bloeddruk veel te hoog is. Wegens de 'musculaire en neurologische' problemen dient hij 'zo spoedig mogelijk naar een passend, gespecialiseerd ziekenhuis' vervoerd te worden. Daartoe is alleen een particulier ziekenhuis in Lagos geschikt.

Moshood Abiola werd op 23 juni in Lagos gearresteerd wegens hoogverraad nadat hij zich tot president van Nigeria had uitgeroepen. Hij deed dit op basis van de verkiezingen in juni 1993 die hij won, maar die door de militairen ongeldig werden verklaard. De gerechtelijke autoriteiten hadden bepaald dat het proces voor het Federale Hooggerechtshof in Abuja komende maandag moet worden hervat.

Volgens politie:

'Meeste extremistische Palestijnen weer vrijgelaten'

GAZA - De Palestijnse politie in de autonome Gaza-strook heeft vrijdag 34 aanhangers van de islamitische Jihad en elf van het Democratische Front voor de Bevrijding van Palestina (het DFLP van Nayef Hawatmeh) weer in vrijheid gesteld.

De mannen waren gearresteerd na aanslagen op Israëlische doelen in Gaza in het weekeinde. Tien Jihad-aanhangers en acht DFLP-leden zitten nog vast, zo deelde een woordvoerder van de Palestijnse politie mee. De voorzitter van de Palestijnse Autoriteit, Yasser Arafat, gaf opdracht tot de arrestaties nadat de Jihad de verantwoordelijkheid had opgeëist voor een moord die zondag was gepleegd op een Israëlische militair in de Gazastrook. Ongeveer vijftig Jihad-aanhangers werden aan het begin van de week aangehouden. De DFLP-leden werden opgepakt na een aanslag op 29 augustus op kolonisten bij de nederzetting Netzarim.

***

De Naamplaat, maker van technische naamplaten en membraanschakelaars, heeft in de eerste helft van het jaar de nettowinst vergroot van Nf 304.000 tot Nf 619.000. De omzet steeg van Nf 5,9 miljoen tot Nf 6.7 miljoen.

Voor eerst sinds augustus oorlogsslachtoffers

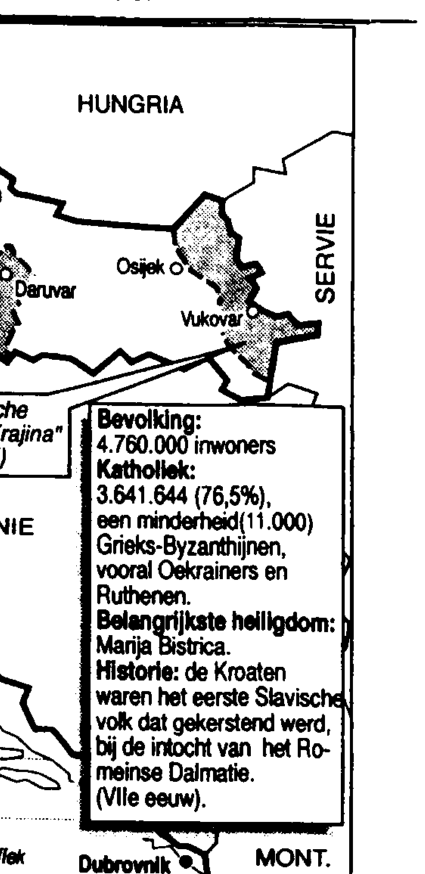
VN overwegen van Bihac uitsluitingszone maken

SARAJEVO/ZAGREB — De Verenigde Naties overwegen de omgeving van de stad Bihac uit te roepen tot een zogenoemde uitsluitingszone, als de Serviërs nog verder oprukken in de moslimenclave in het noordwesten van Bosnië. Alle zware wapens zouden dan uit het gebied moeten verdwijnen.

"Als de burgerbevolking van Bihac direct wordt bedreigd, zullen de VN en de NAVO volgens de bestaande resoluties van de Veiligheidsraad (V-raad) moeten handelen", aldus een VN-functionaris in Sarajevo. De VN hebben Bihac eerder uitgeroepen tot een van de zes veilige gebieden voor VN-soldaten. Dit jaar hebben de Verenigde Naties twee veilige gebieden ook tot uitsluitingszones verklaard. Zowel rond de Bosnische hoofdstad Sarajevo als rond de moslim-enclave Gorazde zijn zware wapens binnen een straal van twintig kilometer verboden. Beide zijn afgedwongen met de dreiging van bombardementen door de NAVO.

Bij een raketaanval op Velika Kladusa, in het noorden van de enclave, kwamen vrijdag twee burgers om en raakten tien personen gewond. Volgens de VN hebben Kroatische Serviërs twee raketten afgevuurd op het centrum van de stad. Enkele minuten later explodeerden twee granaten bij een kazerne van het Franse contingent van de Blauwhelmen. Daarbij vielen geen slachtoffers. Het is de eerste keer sinds 20 augustus dat de VN slachtoffers in Bihac meldt. Op die dag kwamen vijf kinderen om, toen Serviërs vanuit Krajina granaten op een school in het dorp Skokovi afschoten.

De Serviërs die donderdag vanuit Krajina, het bezette deel van Kroatië, en Bosnië de enclave binnentrokken, hebben twee bruggehoofden veroverd. Maar de moslims hebben hun belangrijkste bolwerken volgens VN-functionarissen nog in handen. Het slechte weer was er waarschijnlijk debet aan dat er vrijdagmorgen nauwelijks grondgevechten waren. De Kroatische Serviërs rukken op in het noorden en de Bosnische Serviërs in het oosten.

Paus Johannes Paulus II bezoektdit weekeinde Kroatie. Eerder deze week moest hij het bezoek aan Sarajevo afzeggen wegens de onveilige situatie ter plaatse.

Pittige eisen na Greenpeace-acties in Noorwegen

EGERSUND - De officier van justitie in het Noorse havenstadje Egersund heeft vrijdag in totaal bijna veertigduizend gulden boete of 45 dagen cel geëist tegen zes medewerkers van de milieu-organisatie Greenpeace.

De zes moesten voorkomen wegens het hinderen van de Noorse walvisvaart in juli. Onder de gedagvaarden waren de Nederlandse kapiteins van de actieschepen Solo en Sirius, A. Kuiken en R. van der Horst, en de Nederlandse directeur van Greenpeace, G. Drieman. Twee rubberboten die de Noorse autoriteiten tijdens de walvisacties in beslag namen, heeft de rechter verbeurd verklaard. Deze actieboten kosten twintig mille per stuk. Wanneer er een schuldigverklaring volgt, moet Greenpeace ook ongeveer vijftien mille betalen aan proceskosten. De rechter doet over drie weken uitspraak. Noorwegen had ondanks een internationaal vangstverbod deze zomer toestemming gegeven driehonderd kleine walvissen te vangen. Volgens Noorwegen was deze vangst geoorloofd omdat de stand van deze walvissoort door de jacht niet in gevaar zou komen.

18de Trekking donderdag 8 september 1994

EENHEDEN	
2	100
6	100
TIEN TALLEN	
11	100
13	100
16	100
25	100
35	100
39	100
49	100
55	100
58	100
64	100
65	100
81	100
83	100
90	100
92	100
93	100
96	100
HONDERD TALLEN	
110	100
122	100
130	100
141	100
147	100
148	100
149	100
178	100
198	100
211	100
222	100
230	100
242	100
244	100
265	100
275	100
278	100
279	100
286	100
[illegible]	[illegible]
1314	100
1321	100
1322	100
1337	100
1338	100
1349	100
1350	100
1355	100
1358	100
1363	100
1366	100
1394	100
1400	100
1410	100
1411	100
1413	100
1418	100
1432	100
1437	100
1449	100
1455	100
1457	100
1469	100
1474	100
1502	100
1504	100
1513	100
1516	100
1522	100
1536	100
1539	100
1546	100
1550	100
1557	100
1560	100
1568	100
1575	1000
1594	100
1611	100
1618	100
1619	100
1625	100
1626	100
1628	100
1649	100
1661	100
1665	100
1670	100
1675	100
[illegible]	[illegible]
3054	100
3055	100
3056	100
3063	100
3076	100
3089	100
3091	100
3096	100
3104	100
3122	100
3131	100
3136	100
3156	100
3168	100
3202	100
3204	100
3214	100
3221	100
3233	100
3240	100
3244	100
3262	100
3265	100
3266	100
3273	100
3279	100
3291	100
3304	100
3318	100
3350	100
3356	100
3374	100
3381	100
3394	100
3400	100
3435	100
3438	100
3442	100
3447	100
3460	100
3464	100
3496	100
3498	100
3512	100
3521	100
3523	100
3524	100
3531	100
3546	100
[illegible]	[illegible]
5001	100
5026	100
5035	100
5044	100
5058	100
5062	500
5063	100
5068	100
5069	100
5077	100
5082	100
5088	100
5097	100
5109	100
5113	100
5130	100
5134	100
5135	100
5148	100
5157	100
5164	100
5172	100
5173	100
5177	100
5185	100
5203	100
5207	100
5208	100
5218	100
5225	100
5254	100
5256	100
5257	100
5286	100
5292	100
5296	100
5320	100
5328	100
5336	100
5338	100
5347	100
5358	100
5367	100
5368	100
5373	100
5382	100
5397	100
5425	100
5428	100
[illegible]	[illegible]
6725	100
6734	100
6743	100
6747	100
6755	100
6781	100
6791	100
6802	100
6806	100
6810	100
6842	100
6850	100
6852	100
6853	100
6871	100
6877	100
6880	100
6886	100
6888	100
6897	100
6916	100
6918	100
6921	100
6925	100
6929	100
6933	100
6937	100
6957	100
6959	100
6964	100
6975	100
6976	100
6983	100
6988	100
ZEVEN DUIZEND	
7002	100
7016	100
7027	100
7040	100
7050	100
7054	100
7058	100
7067	100
7083	100
7087	100
7092	100
[illegible]	[illegible]

Waarvan proces-verbaal was opgemaakt en ondertekend door Namens de Procureur-Generaal M. M. VITOR.

De wnd. Directeur S. L. CAPELLA

18de trekking op donderdag 8 SEPTEMBER 1994

VOLGENDE TREKKING DONDERDAG 22 SEPTEMBER 1994

1ste PRIJS		2de PRIJS		3de PRIJS	
998	2.000	2695	1.500	16021	1.000
999	**100.000**	**2696**	**30.000**	**16022**	**10.000**
1000	2.000	2697	1.500	16023	1.000

Getuigen:
J. Th. WILSON
N. A. SCHOOP.

UREN VAN UITBETALING:

CURAÇAO	:	8.00—15.00 continu (maandag t/m vrijdag)
ARUBA Oranjestad	:	8.00—12.00 en 13.30—16.30
San Nicolas	:	8.00—12.00 en 13.00—16.00
BONAIRE	:	8.00—11.30 en 13.00—15.00 (maandag gesloten)
ST. MAARTEN	:	7.15—12.30 (op trekkingsdagen gesloten)

Voor 1 april volgend jaar valt de beslissing

Vier consortia strijden om Nederlands autotelefoon-net

DEN HAAG — Ten minste vier groepen van bedrijven strijden om naast PTT Telecom een tweede digitaal netwerk voor mobiele telefonie, het zogeheten GSM-netwerk, te mogen exploiteren. GSM Nederland, waarin het Duitse Detemobil een minderheidsbelang heeft, presenteerde zich gisteren als vierde gegadigde. Detemobil is een volle dochteronderneming van Deutsche Telekom en met 750.000 aansluitingen de grootste GSM-operator ter wereld.

De concurrentie bestaat in ieder geval uit groepen van bedrijven (consortia) die gevormd zijn rond grote Nederlandse banken. Zo is er een consortium rond ABN-AMRO, één rond de ING Bank en één rond de Rabobank.

Tot 1 december kunnen de gegadigden een gedetailleerd ondernemingsplan indienen. Minister Jorritsma van Verkeer en Waterstaat kiest vervolgens voor 1 april volgend jaar de meest geschikte kandidaat.

GSM Nederland presenteerde zich gisteren nadrukkelijk als een Nederlandse onderneming. Detemobil en het Engelse Mobile Systems International, gespecialiseerd in het inrichten van netwerken, hebben samen een belang in de nieuwe onderneming van minder dan 35 procent. Nederlandse bedrijven zijn samen goed voor 65 procent.

Het gaat daarbij om RCC of wel de geprivatiseerde Rijks Computer Centrale, die de abonnee- en gespreksadministratie zal verzorgen. SNT Telefoondiensten, een onderneming die bedrijven inzetten om vragen te beantwoorden bij calamiteiten zoals bij de Brinta- of Olvarit-verontreiniging en bij grote inzamelingsacties, gaat de klantenservice doen. Het krantenconcern De Telegraaf gaat een berichtendienst rond files, weer en uitgaan verzorgen. Starke Diekstra gaat allerlei bouwactiviteiten rond zendmasten organiseren. Tot GSM Nederland behoort bovendien een groep van bouwondernemingen die bestaat uit Ballast Nedam, Bredero en Kondor Wessels.

Maar daarbij blijft het niet bij. GSM Nederland omvat ook nog een grote 'strategische partner'. Het zou gaan om een Nederlandse onderneming — geen bank — die geen notering heeft aan de effectenbeurs. Ook deze strategische partner krijgt overigens geen meerderheidsbelang.

Met het opzetten van een nieuw GSM-netwerk is een bedrag gemoeid van 600 tot 800 miljoen gulden. GSM Nederland denkt aan een eigen vermogen van zeker 35 procent. De aandeelhouders moeten dus met miljoenen guldens over de brug komen.

GSM Nederland denkt binnen enkele maanden na het verkrijgen van de licentie al van start te kunnen gaan door gebruik te maken van masten van PTT Telecom. Een prijsslag met PTT Telecom lijkt niet voor de hand te liggen.

Hoeveel klanten GSM Nederland op PTT Telecom, dat sinds juli van dit jaar een GSM-netwerk exploiteert en al ongeveer 25.000 abonnees heeft, denkt te kunnen veroveren, werd in het midden gelaten. Volgens deskundigen stevent Nederland af op in totaal twee miljoen GSM-aansluitingen in het jaar 2000.

Forse winststijging voor Heineken-concern

AMSTERDAM — Heineken heeft zijn nettowinst uit de gewone bedrijfsuitoefening in de eerste helft van dit jaar met 15,6 procent opgevoerd tot Nf 254,5 miljoen. Voor de rest van het jaar verwacht het drankenconcern een zelfde stijging, mede op basis van het goede weer in juli en augustus.

De nettowinst is fors gestegen van Nf 254,5 miljoen tot Nf 313,1 miljoen. Daarin zit een buitengewone bate van Nf 58,6 miljoen uit de verkoop van Bols Benelux. Heineken handhaaft het interimdividend op Nf 1,50. De beurs reageerde enthousiast op de cijfers. De koers van Heineken schoot met vijf gulden omhoog tot Nf 242,50.

De winst van Heineken was niet hoger dank zij de verkoop van meer bier, maar als gevolg van kostenbesparingen, lagere rentelasten en beter presterende deelnemingen. De bierafzet lag op hetzelfde niveau als in de eerste helft van 1993. In Europa — vooral in Italië, Frankrijk en Nederland — stond de verkoop onder druk door de matige economische situatie en het slechte voorjaarsweer. De export steeg aanzienlijk, met name naar de Verenigde Staten, Hongkong en China.

Heineken moet zich steeds meer inspannen om het bier aan de man te brengen. De biermarkt wordt niet groter in veel landen en de concurrentie wordt feller. Het drankenconcern heeft daarom zijn marketingbudget fors verhoogd. De verkoopkosten zijn in de eerste zes maanden toegenomen van Nf 677 miljoen tot Nf 798 miljoen.

De hogere verkoopkosten werden ruimschoots gecompenseerd door gunstige wijzigingen in het verkoopassortiment, kostenbeheersing en lagere herstructureringskosten. De gunstige gevolgen van de hogere dollarkoers werden voor een deel teniet gedaan door lagere omrekenkoersen voor andere valuta's. Het resultaat van niet-geconsolideerde deelnemingen verbeterde van Nf 9,86 tot Nf 20,98 miljoen. Het saldo van rentebaten en -lasten sloeg om van min Nf 11,82 miljoen tot plus Nf 5,1 miljoen.

De omzet nam licht toe van Nf 4,52 tot Nf 4,69 miljard. Tegenover de verkoop van Bols Benelux stond de consolidatie van Calanda Haldengut in Zwitserland en DB Group in Nieuw-Zeeland.

Herstel dollar abrupt geeindigd

AMSTERDAM — Aan het halverwege deze week begonnen herstel van de dollarkoers is gisteren een abrupt einde gekomen na de publikatie van een onverwacht hoog inflatiecijfer in de Verenigde Staten. Bij het slot van de handel op de wisselmarkt in Amsterdam werd Nf 1,7300 genoteerd in vergelijking met een slotkoers van Nf 1,7430 op donderdag.

De dollar ging eerder op de dag verder omhoog naar ongeveer Nf 1,75. In de loop van de middag viel de koers in korte tijd met twee cent terug nadat bekend was geworden dat de producentenprijzen in de Verenigde Staten in augustus met 0,6 procent zijn gestegen. Het was de sterkste stijging sinds oktober 1990. De valutahandel had gerekend op 0,4 procent. De tegenvaller veroorzaakte koersdalingen op de Amerikaanse obligatiemarkt, waardoor de dollar werd meegesleept.

In het kielzog van de dollar ging ook het pond sterling omlaag. De koers daalde met anderhalve cent van Nf 2,6970 tot Nf 2,6820.

FINANCIEEL NIEUWS

Licht verlies voor Damrak

AMSTERDAM — De publikatie van de Amerikaanse inflatiecijfers over de maand augustus, hebben beleggers op de Amsterdamse effectenbeurs gistermiddag de stuipen op het lijf gejaagd. De stemming, 's ochtends nog overwegend positief, sloeg als een blad aan de boom om. Noteerde de Amsterdamse EOE-index voor de publikatie van de cijfers nog bijna drie punten hoger op 418,5, bij het slot bedroeg het verlies 2,65 punt op 413,19.

"Onbegrijpelijk. Het was of de hemel instortte", aldus een totaal verbouwereerde handelaar vlak na de gong. Grote boosdoeners waren de Amerikaanse producentenprijzen, een goede indicator voor de geldontwaarding. De producentenprijsindex bleek in augustus met 0,6 procent gestegen, terwijl analisten vooraf rekenden op een stijging met hooguit 0,4 procent. De angst van beleggers richt zich vooral op de toegenomen kans op een verdere renteverhoging in de Verenigde Staten, die wel eens zou kunnen overwaaien naar het Europese vasteland. Een hogere rente betekent doorgaans verminderde interesse voor aandelen.

Beursplein 5 was niet de enige die met trillende knieën het weekeinde inluidde. Op Wall Street duikelde de Dow Jones-index in het laatste handelsuur liefst 30 punten. Londen deelde eveneens in de malaise; hier verloor de FTSE-index bijna 1,5 procent.

De angst voor renteverhogingen viel ook goed af te lezen aan de obligatiekoersen. De meest recente dertigjarige staatslening verloor 75 basispunten op 95,20, goed voor een rendement van 8 procent. Tienjarige staatsobligaties verloren 40 basispunten op 98.

De Amsterdamse aandelenmarkt kende twee positieve uitzonderingen: Heineken en DSM. Heineken bereikte zeven gulden hoger op Nf 244,50 een all-time-high. Aanleiding vormde de publikatie van de halfjaarcijfers die de handelaren als 'uitmuntend' beoordeelden. De winst steeg van Nf 220,1 tot Nf 313,1 miljoen en dat was boven verwachting. Vooral buitenlandse beleggers toonden zich geïnteresseerd. Houdstermaatschappij Heineken Holding steeg Nf 5,20 op Nf 7.

Voor DSM betaalden beleggers twee gulden meer op Nf 148. Donderdag trok het chemiefonds al Nf 2,90 aan. Inspiratiebron vormde hier het nieuws dat DSM samen met het Amerikaanse olieconcern Amoco honderden miljoenen guldens wil gaan investeren in een nieuwe polypropyleenfabriek.

De overige hoofdfondsen leden flink schipbreuk. Zo moest Akzo Nf 4,40 afstaan op Nf 212,70 en Koninklijke Olie Nf 2,70 op Nf 194. KLM, Philips en Unilever hielden de schade beperkt tot respectievelijk zes, zeven en acht dubbeltjes.

Op de lokale markt presenteerden HBG en Nijverdal-Ten Cate tussentijdse resultaten. HBG steeg Nf 4,50 op Nf 300 in een reactie op een stijging van de halfjaarwinst van Nf 34 tot Nf 46 miljoen. De winstverdubbeling bij Nijverdal-Ten Cate kreeg een beloning van een magere koerswinst van dertig cent op Nf 88.

Verkade gaat distributie in Benelux uitbesteden

ZAANDAM — Koninklijke Verkade (koekjes, chocolade) wil de distributie-activiteiten in de Benelux uitbesteden aan vervoerbedrijf Christian Salvesen. Verkade denkt hiermee de klanten sneller te kunnen leveren.

Op dit moment rijden er 34 chauffeurs rond voor Verkade. Tien van hen kunnen binnen het bedrijf een andere functie krijgen. De overige 24 krijgen een baan aangeboden bij Christian Salvesen. In totaal werken 800 mensen bij Verkade.

Vendex-dochter neemt Frans uitzendbureau over

AMSTERDAM — Vedior International, de uitzendgroep van het Vendex-concern, neemt de Franse uitzendketen Regit over. Door de overname van Regit zal de omzet van Vedior in Frankrijk naar verwachting verdubbelen tot één miljard Franse frank (Nf 330 miljoen). Vendex is al actief op de Franse uitzendmarkt met Intertra. Het is niet bekend welk bedrag met de overname is gemoeid.

Regit heeft 44 vestigingen in en om Parijs, in de Elzas en in zuidoost-Frankrijk. De keten heeft 130 vaste medewerkers in dienst. Het gemiddeld aantal uitzendkrachten bedraagt 3200. Tot de Vediorgroep behoren in Nederland de uitzendbureaus ASB, Vedior en Dactylo. Verder heeft Vedior in België de Gregg-groep en in Duitsland het bureau Adhoc.

Engelse producent wil in Nederland stroom opwekken

IJMUIDEN — Het staalconcern Hoogovens en de grootste stroomproducent van Groot-Brittannië, National Power, onderzoeken de mogelijkheden om in Nederland een grote elektriciteitscentrale te bouwen. Tot dusver heeft geen enkele buitenlandse maatschappij vaste voet gekregen op Nederlandse grond om op grote schaal stroom te produceren. De stroom van Hoogovens komt nu nog van producent UNA, één van de vier grote semi-overheidsbedrijven die zorgen voor de produktie.

Hoogovens lijkt hiermee in te spelen op de liberalisering van de markt in Europa, die ook in Nederland zal leiden tot meer concurrentie. Een woordvoerder van het staalconcern bevestigde dat samen met National Power een haalbaarheidsonderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met anderen.

Volgens ingewijden in de elektriciteitswereld gaat het om een centrale van 1000 megawatt, die zou voorzien in zes procent van de behoefte in Nederland. Behalve Hoogovens zouden bij het onderzoek distributiebedrijven en kleinere industrieën zijn betrokken. Als de plannen doorgaan zou pas over enkele jaren met de bouw kunnen worden begonnen.

De ontwikkeling wordt door de bestaande elektriciteitsproducenten in Nederland met argusogen gevolgd. Buitenlandse maatschappijen zouden de meest interessante klanten in Nederland aan zich kunnen binden en zo 'de krenten uit de pap' kunnen halen, terwijl de bestaande maatschappijen moeten zorgen voor een ongestoorde levering in het hele land.

Het organisatiebureau McKinsey heeft in een rapport de omtrekken geschetst van een vrijere elektriciteitsmarkt in Nederland. Op grond daarvan hebben de distrubutiemaatschappijen en de produktiebedrijven elkaar gevonden in een 'gezamenlijke visie'. Ze vinden dat stapsgewijs moet worden toegewerkt naar een vrijere markt. De komende jaren moet nog worden vastgehouden aan een centrale planning van het benodigde vermogen en het vaststellen door de overheid van de tarieven.

Spaaractie van gratis vliegreizen met KLM

DEN HAAG — De spaaractie voor gratis vliegreizen, waarbij diverse grote Nederlandse bedrijven betrokken zijn, komt er nu toch aan. De geruchten over de spaaractie deden al meer dan een half jaar de ronde, maar geen van de betrokken partijen wilde ook maar iets bevestigen. De KLM heeft die publiciteitsstop plotseling doorbroken. Een KLM-woordvoerder verklaarde dat de spaaractie er inderdaad komt. Wanneer de actie van start gaat kon hij niet zeggen.

Ook Shell, Albert Heijn, ABN AMRO en het Vendexconcern hebben gisteren eindelijk bevestigd dat zij meedoen aan de actie die 'Air Miles' gaat heten. De vliegactie is in Canada en Engeland al een groot succes. Mensen kunnen bij supermarkten, tankstations, warenhuizen en banken sparen voor onder meer een gratis vliegreis. Het wordt volgens de KLM-woordvoerder een voor Nederland unieke actie, omdat diverse grote bedrijven van verschillende pluimage samenwerken.

De actie start volgens een woordvoerder van de Shell mogelijk nog dit jaar. De voorbereidingen zijn in volle gang. De Shell-zegsman benadrukt dat het niet alleen gaat om gratis vliegreizen, maar om allerlei vormen van vrije-tijdsbesteding. Bij voorbeeld gratis dagtrips met andere vormen van transport dan alleen vliegen.

Vendex, Shell, ABN AMRO en Albert Heijn zijn de vier bedrijven die de actie voeren. De KLM is een belangrijke leverancier van prijzen (een vliegreis). De woordvoerder van ABN AMRO kon nog niet zeggen op welke wijze de bank precies aan de actie deelneemt.

***

Het aantal werklozen in Zweden is in augustus afgenomen van 473.000 tot 436.000. Daardoor daalde het werkloosheidspercentage van 10,7 tot 9,7.

***

Niet meer banen in Nederland bij groei concern

Nettowinst kunststofconcern Nijverdal-Ten Cate verdubbeld

AMSTERDAM — Het textiel- maar tegenwoordig vooral kunststofconcern Nijverdal-Ten Cate heeft een goed eerste halfjaar achter de rug. De winst verdubbelde ten opzichte van het eerste semester 1993 tot Nf 14,3 miljoen. Toen drukte een reorganisatielast van Nf 7 miljoen echter zwaar op het eindresultaat. Door het achterwege blijven van bijzondere lasten of baten komt de nettowinst per aandeel daarmee uit op Nf 3,49.

Voor de tweede helft van dit jaar verwacht Nijverdal-Ten Cate een nettowinst te noteren die gelijk is aan de winst over de eerste zes maanden.

Groei van de produktie is te verwachten. Maar geen groei van de werkgelegenheid in Nederland op lange termijn. Na reorganisaties in de textielsector, die de onderneming op termijn helemaal wil afstoten, zijn in Nederland nog 2000 banen over. In het buitenland heeft het concern ruim 1700 mensen in dienst. Van de totale produktie vindt nu nog 57 procent plaats in Nederland.

Groei zal echter wel plaatsvinden in het buitenland. Kunststofbedrijven in Engeland en de Verenigde Staten werken met hooggeschoold personeel tegen de helft van de loonkosten. "Daar ligt dus voor ons de toekomst. Misschien niet goed voor Nederland vanuit macro-economisch opzicht, maar als ondernemer bekijk je dit soort zaken toch wat pragmatischer", aldus bestuursvoorzitter Reudink.

Reudink nuanceerde zijn uitspraken van begin dit jaar, toen hij stelde dat Nijverdal zich volledig uit de textiel zal terugtrekken en een kunststofconcern wordt. Na verkoop van het gereorganiseerde Nijverdal-Ten Cate Technical Fabrics aan de Rotterdamse havenbaron Willem Cordia, boekte de textielsector het eerste halfjaar een bescheiden positief resultaat van Nf 2,3 miljoen, na een verlies van Nf 9,8 miljoen in de laatste zes maanden van 1993.

Na een verlies vorig jaar deed de Griekse deelneming in Hellenic Fabrics het beduidend beter. Evenals Atlantic Mills in Ierland, ook actief op de markt voor jeansstof, droeg het Griekse bedrijf bij aan het nettoresultaat. De textielsector in totaal draagt nog voor een kwart bij aan de omzet.

De omzet liep in het eerste semester met zeventien miljoen terug tot Nf 542,4 miljoen. Het bedrijfsresultaat daalde met Nf 4,3 miljoen tot zeventien miljoen.

Nijverdal-Ten Cate zit, ondanks de goede verwachtingen voor het gehele jaar, in de woorden van Reudink momenteel 'enigszins klem'. "De economische malaise drukt nog steeds op de verkoopprijzen, terwijl de grondstofprijzen alweer stijgen."

In de kunststofdivisie kostten de prijsstijgingen de onderneming ruim Nf 9 miljoen. Aan verdere verhoging van de prijzen voor afnemers valt dan ook niet te ontkomen, stelde de voorzitter van de Raad van Bestuur.

STOCKMARKET NEWS

NEW YORK	PREV	9 Sept.	FRANKFURT	PREV	9 Sept.	AMSTERDAM	PREV	9 Sept
DOW JONES	3908	3875	DAX INDEX	2172	2185	EOE	415 84	413 20
AM EXP	30 38	30.50	BASF	325 00	326 60	ABN-AMRO	60 20	59 60
ATT	54 63	53 88	COMMERZBK	328.80	329.00	AEGON	98 90	99 00
ALZA CORP	22 50	22 75	DAIMLER B	833.00	839.50	AHOLD	49 70	49 20
ARCHER	25 75	25 50	DEUTS.BK	722.80	732.50	AKZO	217 10	212 70
BORDEN	12 13	11 63	MAN	425 00	427.50	AMEV	73 00	74 10
CITICORP	44.88	44.38	PREUSSAG	478.00	483 00	DSM	146 00	148 00
COASTAL CO	30 88	30 38	SIEMENS	678.00	694 00	ELSEVIER	166 10	165 20
COCA COLA	46.13	45.38	VW	487 50	490.00	FOKKER	16 40	16 30
CORNING IN	30 38	31 13				GIST BROC	45 20	44 60
DISNEY	42.75	42 25				HAGEMEYER	138.50	139 50
DUPONT	59 38	58.75				HEINEKEN	237 50	244 50
EAST KODAK	51 25	51 25				HOOGOVENS	79.80	79 10
EXXON	60.00	59.38	LONDON			ING	78 90	78 10
FORD	29.50	29.25				KLM	49 50	48 90
GEN.ELECT.	49.13	49 25	FT-100 IND	3203	3139	KNP-BT	51 20	50 30
GEN MOTORS	51 25	50.38				KON PTT NED	54 40	54 40
HEINZ	36 00	36 00	ARGYLL	2.90	2.83	NEDLLOYD	64 20	64 20
HOMESTAKE	19 63	19 88	BARCLAYS B	5 99	5 89	NUTRICIA	89 00	86 20
IBM	67.88	67 25	BASS	5 67	5.74	PHILIPS	58 20	57 50
KELLOGG	54 50	53 88	BRITISH ST	3 96	3 94	POLYGRAM	75 10	74 70
MC DONALDS	27 50	27.38	BRITISH TEL	3.82	3.38	ROBECO	119 50	119.40
MEAD	50 00	49 38	CADBURY	4.72	4.88	ROLINCO	119 60	119 50
MERCK	33.88	11/21	CABLE & W.	4 39	4 30	RORENTO	84.60	83.70
MINNES MNG	56.38	55.75	GRAND MET	4 25	4 23	RODAMCO	53.60	52.70
MOBIL CORP	81.88	81 63	MARKS & SP	4 17	4.15	ROYAL DUTCH	197.60	194 90
PFIZER	67.38	67 00	REDLAND	5 38	5 30	UNILEVER	203.00	202 20
P MORRIS	61 25	59.88	TATE & LYL	4 41	4.42	VMF STORK	46 80	46.60
QUAKER	80 13	80.25				VNU	192.50	192.00
SEARS	49.63	49.13						
UP JOHN	34 88	35 38	TOKYO			TORONTO		
US SURGIC	26.50	28.00	NIKKEI DOW	19917	19897	TSE 300	4354	4354
VALERO	20.25	20 25						
			BRIDGESTON	1570	1560	ALCAN	35 75	35 75
			CANON	1740	1740	BELL	47 25	47 25
GOLD	394 60	395 80	DAI ICHI K	1730	1730	BANK OF NS	26 38	26.38
SILVER	5 51	5.56	DAIWA SEC	1460	1460	CAN.PAC.	23 88	23 88
CRUDE OIL	17.63	17 53	HITACHI	984	989	IMASCO	38 63	38.63
US$/YEN	99 60	99.18	HONDA MOT	1600	1600	LAIDLAW	11 13	11 13
US$/DMARK	1 55	1 53	JAPAN AIRL	725	728	MOORE	26 00	26 00
GBP/US$	1.54	1.55	NOMURA SEC	2150	2120	NORANDA	26 75	26 75
US$/NLG	1.74	1.72	NIPPON STE	367	365	PLACER DOME	31 88	31 88
ECU/US$	122.40	123 90	MAZDA	572	561	POWER CORP	20 13	20 13
CAN/US$	1 37	1 38	SONY	5850	5800	ROYAL BANK	28 50	28 50

Zware verliezen voor kwakkelend Multihouse

GOUDA — Het kwakkelende automatiseringshuis Multihouse wil, ondanks een verlies van Nf 4,1 miljoen in de eerste zes maanden van 1994, zelfstandig verder gaan. Daarvoor heeft het enkele zwaargewichten aangetrokken. Multihouse vernieuwt de Raad van Commissarissen compleet met 'crisismanagers' als ex-Stork-topman Sickinghe, Fortuyn (ex-studiefinanciering) en Van Holten, algemeen directeur Axa Equity en Law.

Multihouse, nu verder onder leiding van directeur Geers, onderzocht enkele maanden geleden of een strategische samenwerking mogelijk was. Het bedrijf liet bijna elk jaar rode cijfers zien, ondanks verschillende reorganisaties. De samenwerkingsplannen zijn, zo bleek vrijdag, opgeborgen. De verwachtingen zijn goed en de orderportefeuille is goed gevuld.

Voor geheel 1994 verwacht het bedrijf een verlies van enkele miljoenen guldens. In de eerste helft noteerde Multihouse nog een verlies van Nf 4,1 miljoen (eerste helft 1993 Nf 900.000), maar voor de tweede helft verwacht de onderneming uit Gouda een positief resultaat.

In de eerste zes maanden daalde de omzet van Nf 63,8 miljoen naar Nf 41 miljoen. Een gedeelte van de omzetdaling (Nf 17 miljoen) was afkomstig uit desinvesteringen.

Omzet Frico Domo gedaald

LEEUWARDEN — Het resultaat van het zuivelconcern Friesland Frico Domo is het eerste halfjaar van 1994 verbeterd ten opzichte van dezelfde periode in 1993. De winst steeg van Nf 51 miljoen naar Nf 63 miljoen. De omzet daalde van Nf 2,14 miljard tot Nf 1,99 miljard.

De verbetering van het halfjaarresultaat is te danken aan kostenbesparingen en het opnieuw goede resultaat van de buitenlandse bedrijven. Op de binnenlandse en de buitenlandse markt daalde de omzet van kaas door een sterkere concurrentie. De afzet van de dagverse zuivel in Nederland was stabiel.

Het concern voert momenteel een campagne in het noorden van het land om consumenten aan te zetten meer dagverse produkten te kopen.

ROTTERDAM — Unilever heeft het Duitse ijsbedrijf Warncke verkocht aan branchegenoot Nestlé. Het Nederlands-Britse concern had de Europese Commissie toegezegd Warncke te zullen verkopen, omdat zijn positie op de Duitse markt anders te sterk wordt. Unilever's dochteronderneming Langnese is nummer 1 op die markt.

Unilever heeft de toezegging aan de Europese Commissie gedaan na de overneming van de Franse Ortiz-Miko, het moederbedrijf van Warncke. Warncke is nummer drie op de Duitse ijsmarkt.

Forse koersdalingen op effectenbeurs New York

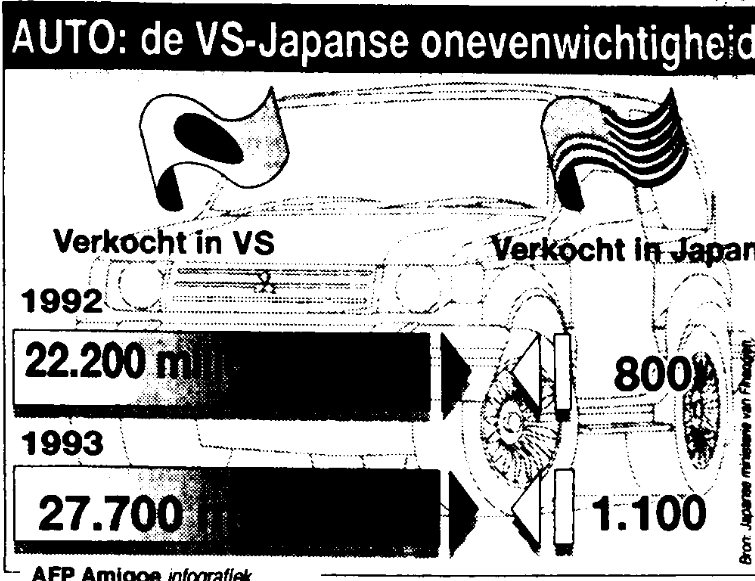
NEW YORK — De aandelen op de effectenbeurs van New York hebben gisteren forse koersdalingen moeten incasseren. De Dow Jones-index ging met 33,65 punten omlaag tot 3874,81 punten.

Oorzaak van de malaise waren de eerder op de dag bekendgemaakte Amerikaanse producentenprijzen. Die stegen in juli met 0,6 procent, meer dan de verwachte 0,4 procent. Bovendien was het de sterkste stijging sinds oktober 1994. Daardoor nam de vrees voor opleving van de inflatie toe. Een mogelijke renteverhoging om die inflatie in toom te houden zorgde voor een forse daling bij de obligaties, die op hun beurt de aandelen meesleepten.

Tien minuten na het begin van de handel zat de beursindex al op een verlies van ongeveer 32 punten. Gaande de handel liep het verlies op tot 50 punten. Op dat niveau stond de computergestuurde handel tijdelijk stil, zoals gebruikelijk is. Het ergste leed was toen geleden. De handelaren zijn niet eensluidend in hun mening of de rente in de VS nu omhoog gaat. Meer duidelijkheid kan er volgende week dinsdag komen bij de publikatie van de consumentenprijzen over augustus.

Net als de aandelen liet de dollar zich door de lagere obligaties omlaag halen. De Amerikaanse munteenheid noteerde in New York omstreeks twee cent lager.

Tegen het einde van de handel op de wisselmarkt van New York stond de dollarkoers op Nf 1,7235 tegenover Nf 1,7450 op donderdag. In Amsterdam was de koers eerder op de dag met bijna anderhalve cent gezakt tot Nf 1,7300.

De auto maakt zestig procent van het tekort op de handelsbalans uit tussen de Verenigde Staten en Japan. Het gaat hierbij niet alleen om de automobielen maar ook om hun onderdelen enz.

MENSEN

■ *WILLEMSTAD - Velen maakten van de gelegenheid gebruik om tijdens een drukbezochte receptie in Huize Scherpenheuvel frater Dismas te feliciteren die gisteren zijn diamanten kloosterjubileum vierde. Op de foto de jubilerende frater tussen zijn medebroeders frater Gummarus (links) en frater Candidus (rechts).*

Arrogante Duitsers

Nederlanders denken volgens een **onderzoek** van de Wilhelms Universiteit in Münster niet bepaald positief over Duitsers. Ruim 83 procent vindt de inwoners van het buurland van Nederland *iets tot erg arrogant* en bijna 24 procent *weinig tot helemaal niet sympathiek*.

Het oordeel van Duitsers over Nederlanders is over het algemeen positiever. Men mag de Nederlanders blijkbaar wel. De onderzoekers schrijven dit vooral toe aan het feit dat Duitsers weinig over Nederland weten.

Bewakers afgedankt

De Amerikaanse **marine** moet bezuinigen en dat gebeurt niet alleen door schepen af te voeren. Een *elite-eenheid* van honderd *dolfijnen* zal zeker met dertig exemplaren worden ingekrompen. De dolfijnen hebben dienst gedaan als waakhonden van schepen. De dertig dolfijnen gaan naar dierentuinen en amusementsparken omdat ze de vrijheid niet zouden overleven.

Parker's sax verkocht

Kansas City, de **geboorteplaats** van jazz-legende Charlie Parker, heeft op een veiling van Christie's in Londen bijna 250.000 gulden betaald voor een saxofoon waarop 'bird' speelde tijdens een beroemd concert in Toronto in 1953. De hele, door parker's laatste partner Chan te koop aangeboden verzameling brieven, bladmuziek, muziekprijzen en instrumenten bracht bijna zes ton op, tweemaal meer dan verwacht.

Mevrouw *Chan Parker* zoals ze wordt genoemd, hoewel ze nooit met Parker trouwde, was niet aanwezig bij de veiling. De collectie schildert het beeld van een uniek talent dat door drugsverslaving en alcoholisme ten gronde ging. Parker overleed in 1955 op 34-jarige leeftijd.

Haar laatste brief aan Parker, die de saxofonist niet meer bereikte omdat hij inmiddels was overleden, bracht 15.000 gulden op. Daarin lijkt het alsof zij de dood van Parker voorvoelde. "Ik heb een verschrikkelijk voorgevoel over je dood", schreef zij. "Als het niet je dood als man is, dan je dood als musicus." ze eindigt de brief: *"Je bent een idioot, Charlie Parker"*.

Temmer's tegenhangers

Zuid-Korea beleeft zijn **heetste zomer** sinds tijden. Korte t-shirts, die de navel bloot laten, zijn dan ook immens populair. Behalve dan bij de politie van Kwangju, de tegenhanger van gezaghebber Temmer's Oranjestad. De zuidelijke stad staat bekend als aartsconservatief en deze week pakte de politie dan ook twee vrouwen op, die met hun navel bloot liepen.

De rechtbank moest er aan te pas komen om te bepalen dat het gewraakte t-shirt niet tegen de wet is. Maar de politie beroept zich op een plaatselijke verordening, die stelt dat *onzedelijk gedrag* in het openbaar niet is toegestaan. Omdat de verontruste telefoontjes van de zijde van de burgerij aanhouden, zal de strijd tegen de t-shirts onverminderd worden voortgezet, meldde de politie.

Nieuwe Miss Holland

■ *De negentienjarige HTS-studente Joshka Bon is gekozen tot Miss Holland. Ze won een sieradenset en een reis naar Aruba. Op 19 november doet ze mee aan de Miss World verkiezingen in Zuid-Afrika.*

Aerosmith grossiert in Awards

De rockgroep **Aerosmith** is donderdagavond de absolute winnaar van de 11de MTV Video Music Awards geworden. De groep sleepte drie onderscheidingen in de wacht, onder meer met de prijs voor *Cryin'* als beste videoclip van het jaar.

Aerosmith kreeg verder de prijs voor de beste groepvideo en de Viewer's Choice Award, gebaseerd op telefoontjes van tv-toeschouwers tijdens de rechtstreekse uitzending. De afgelopen jaren kreeg Aerosmith al vier MTV-onderscheidingen.

De beste mannelijke video werd volgens MTV gemaakt door rock-veteraan Tom Petty met *Mary Jane's last dance*.

De prijs voor de beste vrouwelijke video ging naar Janet Jackson met *If*.

The Rolling Stones wonnen de speciale prijs voor hun bijdrage aan de popmuziek en stalen de show met het oude nummer *Start me up*.

Michael Jackson opende het spektakel, hand in hand met zijn kersverse echtgenote Lisa Marie Presley. De meer dan 250 miljoen kijkers in zo'n 50 landen konden aanschouwen hoe het echtpaar elkaar stevig kuste.

Hallyday opnieuw gescheiden

De Franse **zanger** Johnny Hallyday heeft echtscheiding aangevraagd van zijn derde echtgenote, Adeline Blondiau. Hij was al in 1992 van haar gescheiden, maar het paar besloot in april opnieuw te trouwen.

De 51-jarige Hallyday en de 23-jarige Adeline trouwden in april in Las Vegas. Johnny Hallyday, die *Nederlandse voorouders* heeft en eigenlijk Jean-Philippe Smet heet, was eerder langdurig gehuwd met de zangeres Sylvie Vartan, van wie hij in 1980 scheidde.

Daarop beloofde hij in 1981 trouw aan de mannequin Elisabeth Etienne bij wie hij echter na 62 dagen vertrok.

De wispelturige rock 'n roll-zanger, die ooit met *Pour moi la vie va commencer* een hit scoorde, trouwde in juli 1990 voor het eerst met Adeline, dochter van een jeugdvriend, de Franse ex-zanger Long Chris.

Huilende Brinkman

■ *Elco Brinkman*

Het **gezicht** van een huilende Elco Brinkman, exvoorzitter van de CDA-fractie in de Tweede Kamer, staat centraal in de reclamecampagne 'Kom bij een winnend team' van het reclamebureau van Jan Geerenstein in Den Haag. Het CDA noemt de advertentie *grievend, niet ethisch en zeer laag bij de grond*.

Geerenstein denkt zo alleen succesvol personeel aan te trekken. "Wij willen graag mensen hebben, die bij een succesvol team willen werken. Dat is juist het spanningsveld. Wij hebben succes, het CDA en Brinkman niet."

Award voor Janet Jackson

■ *NEW YORK - De zangeres Janet Jackson poseert met haar MTV Video Music Award die zij gisteravond kreeg uitgereikt nadat zij werd uitverkozen tot de beste vrouwelijke video-vocaliste van het jaar.*

Topless roken

De **justitie** in New York heeft bepaald dat vrouwen die topless met de metro meereizen niet zullen worden aangehouden, zolang ze niet zorgen voor ordeverstoringen of gevaarlijke situaties. Maar wie topless rookt, kauwgom kauwt of bedelt wordt alsnog gearresteerd, zo waarschuwde een politiewoordvoerder. Overigens kan de *onbedekte boezem* nog steeds aanleiding zijn voor een arrestatie, als andere metrogebruikers hiertegen bezwaar maken.

Adel trouwt adel

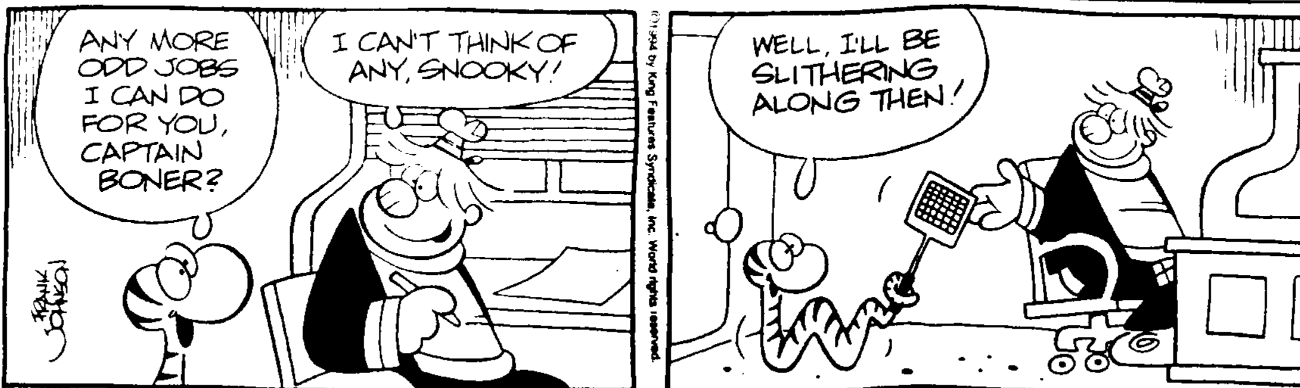
De **jongste zoon** van het Luxemburgse hertogelijke paar, prins Willem, is in de Elzas getrouwd met de 26-jarige Sibilla Weiller. Het ging om de burgerlijke huwelijkssluiting tussen de 31-jarige prins en de in Parijs geboren Française. De socialistische burgemeester van Selastat sloot het huwelijk in aanwezigheid van een kleine groep genodigden, onder wie de groothertog en de groothertogin, Josephine Charlotte.

De kerkelijke huwelijksinzegening vindt in minder besloten kring op 24 september in Versailles plaats. Sibilla Weiller is via haar moeder *achterkleinkind* van de laatste Spaanse koning van voor de Spaanse burgeroorlog, Alfonso XIII.

HENRY ® By Dick Hodgins

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

Heer Bommel en het ontstoffen

4336 — "Dit is zeker het werk van Oole!", riep het oude vrouwtje schel. "Het is avond- en deze zware schreveling werkt nog. Hoe heeft hij dat klaargespeeld?"

"Ik weet het niet", zei heer Bommel. "Heb jij verstand van techniek, jonge vriend?"

"Niet van deze", zei Tom Poes. "Maar het huis draait rond, steeds naar de zon toe."

"Daar was ik al bang voor?", krijste het mensje. "Dit huis is het begin van verkoeking! Als men een onderkomen nodig heeft, vindt men het wel - en ieder op zijn manier!"

"Een huis is prettiger", hernam heer Ollie op sussende toon. "U zult zien hoe gezellig het wordt als we eenmaal een keuken hebben en provisiekasten voor het voedsel...."

"Men mag niets bewaren!", keef het vrouwtje. "Bewaren koekt!"

"Het enige spijtige", vervolgde heer Bommel peinzend, "is dat Joost hier niet is. Een heer is gewend aan zorgzame bediening. Maar ik hoop, dat de jonge vriend hier....."

De oude mevrouw De War liet hem niet uitspreken.

"Bedieningen!", hoonde ze. "Dienaren zijn bezit - en bezit koekt. En die jonge vriend hier is een last voor jou, meneertje. Een vriendschap is alleen maar goed geschreveld wanneer je elkaar niet lastig valt met allerlei zorgen. Je moet pas opduiken wanneer je nodig bent, anders leg je beslag op elkaar - en beslag koekt. Jullie zijn verstofte koeken. Onheil!"

Met deze woorden besteeg ze haar bezem en vloog weg in het maanlicht. Heer Ollie keek haar een ogenblik bedremmeld na, doch toen maakte hij een wegwerpend gebaar en sprak waardig:

"Een heer weet hoe hij moet wonen en een heks weet hoe zij moet vliegen. Ieder het zijne, wat jij, jonge vriend?"

"Hm", zei Tom Poes..............

AGENDA

MEDISCHE DIENSTEN

ARTSEN

NACHTDIENST ARTSEN
Patiënten van de artsen van Bandabou (west district) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de andere districten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen en het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

VERENIGING VAN TANDARTSEN
Dienstdoende arts gedurende het weekeinde 10-11 september 1994 van 12.00-18.00 uur: V. Engelhardt, Sta. Rosaweg 2a. Tel.: 370286. Voor spoedgevallen tel.: 371669.

DOKTER E.A. WINKLAAR
(particuliere patiënen)
Cas Coraweg 130. Tel.: 371418; spreekuren zaterdag en zondag van 11.00-12.00/17.00-18.00 uur.

GENEESKUNDIGE DIENST

STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
10 september 1994 vanaf 06.00 uur tot 12 september 1994 om 07.00 uur:
Dokter Braam, Dokterskamer Bonam. Tel.: 378026; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.: 378725 b.g.g. [illegible]. (dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nagy-Tseng, Nassy, Tseng, Ten Holt-Sutters, Braakman, Doran, Quirindongo-Belmeyer, Ayubi en Braam)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
9 september 1994 vanaf 17.00 uur tot 12 september 1994 om 07.00 uur:
Dokter Roose, Spreekkamer: Kas Chikitu. Tel.: 623550/624406; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.: 683233 b.g.g. 689266/689337. (dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Gollo, Roose, Braakman-Bonder, De Rouw-Picus, Davelaar, Elhage, Pablo, Nivillac, Rosales-Concession en De Vos)

DERDE DISTRICT BANDABAO
9 september 1994 vanaf 17.00 uur tot 12 september 1994 om 07.00 uur:
Dokter Schellens, Gezondheidscentrum Barber. Tel.: 641658/641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.: 641784 b.g.g. 689266/689337. (dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Schellens, Sommer, Lucasius en Tweed).

Patiënten van hier niet genoemde artsen wordt aangeraden in spoedgevallen [illegible] bezoek!

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING "PRINSES MARGRIET"
Santa Maria 17. Tel.: 682344/682947, 682412/682574. Fax: 681000. Kantooruren: 07.00-16.30 uur.
Voor de wachtzuster gelieve tel.: 603661 te bellen na 17.00 uur.
Telefonisch spreekuur in ieder wijkgebouw: dagelijks van 08.00-08.30/14.30-15.00 uur
- Huize Halman Otrobanda: tel.: 628288; spreekuur: woensdag van 09.00-11.00 uur.
- Sta. Maria 17: tel.: 682344; spreekuur: donderdag van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Bonam: tel.: 371865. spreekuur: dinsdag van 09.00-11.00 uur. Sokudi: tel.: 367824.
- Sentro Mediko Montagne Abao: tel.: 673711; spreekuur: woensdag van 09.00-11.00 uur.
- Kaya Fensu 9 (Koraal Specht): tel.: 618577; spreekuur: donderdag van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Suffisant: tel.: 687707; spreekuur: donderdag van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Sta. Rosa: 671628; spreekuur: dinsdag van 09.00-11.00 uur.
- Inloopspreekuur voor zuigelingen- en kleuterzorg: vrijdag van 08.00-10.00 uur. Hoek Vondel-/Nilda Pintostraat. Tel.: 373582.

AMIGOE Colofon

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING
kantoor Gosieweg 15. P.O. Box 3619. Tel.: 692231/692232. Fax: 682709; geopend van 07.00-17.00 uur. Kantoor Bandabou: Silberie Kavel 16: open van 08.00-16.00 uur. Tel.: 649422.
Voor de wachtzuster vanaf 9 september om 17.00 uur t/m 16 september om 07.00 uur gelieve tel.: 681847 of page 310-1179 te bellen.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
Schottegatweg Noord 43. P.O. Box 3619. Tel.: 691838/ 692510. Fax: 691683; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling. Consultatiebureau zuigelingen: iedere donderdagmiddag van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU
Fontein 35, tel.: 648077/648387; open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur. Voor de wachtzuster gelieve tel.: 648827 of 601760 te bellen.

APOTHEKEN

WEEKEINDEDIENST
ZATERDAG 10
Otrobanda:
Goede Hoop, Jan Noorduynweg 15. Tel.: 682857
Punda:
Popular, hoek Maduro-/Columbusstraat. Tel.: 611269/612376.
ZONDAG 11
Otrobanda:
Groot Piscadera, Jan Noorduynweg z/n (naast Thorax Centrum). Tel.: 625022/685023.
Punda:
Sta. Rosa, Sta. Rosaweg 56. Tel.: 377679/377650.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS
(voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	135

VERLOF BEGRAFENIS
(afgifte van 10.00-14.00 uur)
zaterdag 10 september:
[illegible]
zondag 11 september:
[illegible] Dr. Martin Luther King Boulevard 42

HEEFT U HULP NODIG?
Bel SOS-lijn [illegible]

NOODGEVALLEN/ [illegible] OP ZEE
Telefoon: [illegible] (RCC)
24 uur per dag bereikbaar

STICHTING VERANTWOORD OUDERSCHAP
(Fundashon Famia Planea)
Assistentie geboorteregeling:
Kliniek Bitterstraat 1-A (tel.: 611323): dagelijks open van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur: dokter aanwezig op maandag en vrijdag van 14.00-16.00; dinsdag, woensdag en donderdag van 08.00-11.00 uur.
Kliniek Kas Chikitu (zuigelingenconsultatiebureau): open op woensdag van 13.00-15.00 uur.

STICHTING PROTESTANTS KOOPVAARDIJWERK
(Curaçao Seamen's Mission)
Emancipatie Boulevard 42. Tel.: 375317. Open op dinsdag t/m zaterdag van 20.00-22.30 uur. Radioprogramma: elke vrijdag via Radio Hoyer II van 19.05-19.30 uur.

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 375023 of 375542.

LUCHTPOSTSLUITING
POSTKANTOOR GROOT KWARTIER
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (op zaterdag): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is op zaterdag van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA. Tel.: 688544
openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen [illegible] op weekdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: [illegible]17.

STICHTING DIERENBESCHERMING CURAÇAO
Het Dierenasiel Parera (tel.: 654300/ fax: 371713) is open van maandag t/m vrijdag 08.00-12.00/13/00-17.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00/15.00-17.00 uur; zondag gesloten.

DIERENARTS
voor spoedgevallen gelieve te bellen: 614000 (Veterinaire Dienst) voor de dienstdoende arts.

KERKDIENSTEN

KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned).
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 18.30 uur; zon.: 09.00 en 11.30 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 11.00 (Spaans), 17.00 en 19.00 uur.

GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.: 19.30 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): zon.: 10.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONASTERIO 'MAMA DI DIOS' (Scherpenheuvel 3): maan. t/m zat.: 08.00 uur; zon.: 10.30 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 06.15, 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
Santa Ana: zon.: 08.00 en 19.00 uur.
Santa Famia: zon.: 06.00, 09.00, 11:00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30. 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SOTO; zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
SERU FORTUNA: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 uur.
TERA CORA: zon.: 18.00 UUR.
WESTPUNT (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE
MORAVIAN CHURCH
(Gosieboobarreweg, Mundo Nobo)
zaterdagavond 18.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
(Emmy Berthold kleuterschool, Suffisant)
zondagavond 18.00 uur Papiamentse dienst.

GEREFORMEERDE KERK
Groot Kwartier
08.30 uur dienst.
16.30 uur dienst.
Muizenberg/Stenenkoraal
10.00 uur dienst.
Buena Vista
10.15 uur dienst.
Santa Rosa
10.00 uur dienst.
19.00 uur samenkomst.

VERENIGDE PROTESTANTSE GEMEENTE VAN CURAÇAO
Ebenezer Church
(Oranjestraat 111)
09.30 uur Rev. O.G. Haasnoot
Fortkerk
(Fort Amsterdam)
09.30 [illegible] P. wd Waal.
Emmakerk
(Rio Canario)
09.30 uur [illegible] D. Huurman.

VOLLE EVANGELIE GEMEENTE YUDA BENDITA
zondag om 10.00 uur dienst (tevens crèche en zondagsschool) - Weg naar Bullenbaai z/n. (tel.: 681922).

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
Aanvangstijd van de dienst: zondag om 16.00 uur - Kaya G Mahuma 430.

BAKHUIS MINISTRIES
zondag om 10.00 uur dienst - Landhuis Mount Pleasant.
****

AE (kanaal 73)

ZATERDAG
19.00 Home Again
19.30 Home Again
20.00 Movie: *Jericho Miles*
22.30 Comedy on the Road
23.00 Evening at the Improv

ZONDAG
19.00 Ancient Mysteries
20.00 Lovejoy Mysteries
22.00 Twentieth Century
23.00 Caroline's Comedy Hour

CBS (kanaal 75)

ZATERDAG
19.00 News
19.30 To Be Announced
20.00 Dr. Quinn, Medicine Woman
22.00 Walker, Texas Ranger
23.00 News
23.30 Andy Griffith

ZONDAG
19.00 60 Minutes
20.00 Murder, She Wrote
21.00 Movie: *Only the Lonely*
23.15 CBS News
23.30 Amen

ABC (kanaal 77)

ZATERDAG
19.00 News
19.30 NY Views
20.00 Movie
22.00 Commish
23.00 News
23.30 Movie

ZONDAG
19.00 Home Videos
19.30 On Our Own
20.00 Emmy Awards
23.00 News
23.35 Movie

CINE (kanaal 83)

ZATERDAG
19.25 Movie: *Doing Time opne Maple Drive*
21.00 Movie: *Tagget*
22.45 Movie: *Mischief*

ZONDAG
19.20 Movie: *Almost an Angel*
21.00 Movie: *Jungle Fever*
23.30 Movie: *Child's Play 2*

NBC (kanaal 85)

ZATERDAG
19.00 Inside Edition
20.00 Sports Wk
20.00 Movie: *Miracle Child*
22.00 Women-Life
23.00 News
23.30 Saturday Night Live

ZONDAG
19.00 Movie: *Angels: The Mysterious Messengers*
21.00 Movie: *Other's People's Money*
23.00 News
23.35 Extra

TBS (kanaal 89)

ZATERDAG
18.05 WCW Saturday Night
19.30 Auto Racing
22.40 NASCAR
23.10 Movie: *Great Texas Dynamite Chase*

ZONDAG
18.00 Movie: *Matlock: The Investigation*
21.00 National Geographic Explorer
23.00 Network Earth

LIFE
[illegible]

ZATERDAG
19.00 Movie: *Love on the Run*
21.00 Name of Love
21.30 Ooh La La
22.00 Girls Night Out
23.00 Unsolved Mysteries

ZONDAG
18.00 Movie: *In a Stranger's Hand*
20.00 Movie: *Code of Silence*
22.00 Commish

FLAMINGO TV (kanaal 11)

ZATERDAG
16.00 Cartoons
18.00 On Pits Road
18.30 Motorweek
19.00 Europa Semanal
19.30 Patoho Chittik
20.00 Lo Mejor de Lo Mejor
21.00 World Today
22.00 Sine den bo Kas
23.30 Prime News

ZONDAG
16.00 Cartoons
18.00 Wrestling
19.30 Science & Technology
20.00 Future Watch
20.30 Ku Bista Riba (presentator Reyna Joe)
21.00 Chacho de Castro
22.00 Sine den bo Kas
23.30 Prime News

TELECURAÇAO (kanaal 8/6)

ZATERDAG
17.00 Telefiesta met tante Irma
18.00 Mega Top 50
18.45 Showbiz
19.00 Rescue 911
20.00 Telenotisia
20.30 Harold Lloyd's
21.00 Wega di Number Kòrsou
21.10 Cocktail Turistiko (presentator Captain Sterling)
22.00 All You Need is Love
22.30 Estreno: Ballad of Gregorio Cortés
24.30 Sluiting

ZONDAG
09.00 Sala di Konsierto: Mozart en Tour
10.00 Sena di Señor
10.45 48 Hours
11.30 Zorro: Deceptive Heart
12.00 Djadumingu Deportivo: Guia di Deporte (Rein Persaud)
12.40 Studio Sport
14.00 Athletics Today
14.30 Reisgids
15.00 Columbus: The Age of Discovery
16.15 B.O.O.S.
16.45 Man drechi di Dios
17.00 Miss Teenage Special
17.55 Wega di Number Kòrsou
18.00 Di Bishita Ku.....
18.30 Jazz in Germany
19.00 Salsa '94 (presentator Percey Pinedo)
20.00 Telenotisia
20.30 Shete Dia
21.00 Rikesa Universal (presentator Mavis Albertina)
22.00 Sunday Night Movie: A Shade of Grey
24.00 Sluiting
(wijzigingen voorbehouden!)

Gepleegd in Engeland, Frankrijk, Zuid Afrika

Politie veronderstelt hand Mossad achter serie moorden

JOHANNESBURG — Een aantal moorden op in Frankrijk wonende Arabieren vertoont volgens de Zuidafrikaanse politie opmerkelijk veel gelijkenis met aanslagen die in Zuid-Afrika zijn gepleegd en waarvoor zij de Israëlische geheime dienst, Mossad, verantwoordelijk houdt.

Zuidafrikaanse rechercheurs onderzoeken drie moorden op repectievelijk een in Groot-Brittannië geboren verfdeskundige, een chemisch ingenieur en een voormalig wapenhandelaar, Don Lange. Ook twijfelen zij of de dood van de Britse chemisch ingenieur John Scott zelfmoord is geweest. De vier zouden betrokken zijn geweest bij leveranties aan Irak van chemisch materiaal dat voor strategische doeleinden kan worden gebruikt.

Lange werd dood aangetroffen in omstandigheden die op zelfmoord leken te wijzen . Hij had een plastic zak over zijn hoofd die was aangesloten op een fles dodelijk gas. "Maar die fles was misleidend. Er zaten geen sporen van gas in zijn bloed. Zijn hoofd was in elkaar geslagen. We denken dat hij is vermoord omdat hij zijn mond voorbij had gepraat." Lange had een dag na de moord op de verfdeskundige tegen een kennis gezegd er zeker van te zijn dat Israëlische agenten verantwoordelijk waren geweest voor deze moord.

De Zuidafrikaanse politie zei meer informatie te willen krijgen over ten minste vier of vijf aanslagen onder Arabieren in Frankrijk. Zij wilden niet zeggen om welke moordzaken het gaat. De rechercheurs bezochten tijdens hun onderzoek ook Groot-Brittannië, Duitsland en Italië.

Jobo

30 — *Mgr. Niewindt* bezat zelf ook slaven. Ik heb de slavenbrieven met namen van slaaf en eigenaar in mijn verzameling. Jammer. Hij had ze moeten kopen, meteen de vrijheid moeten schenken en dan aanbieden om als knecht of gedienstige bij hem tegen normaal loon te komen werken.

31 — "Als ik nog maar een *half broodje* heb en mijn buurvrouw komt klagen dat zij niets meer in huis heeft om te eten, dan geef ik haar de helft van dat halve broodje." "Maar lijd jij dan 's avonds geen honger?" "Nee, in zo'n geval zorgt God ervoor dat jij geen honger voelt."

32 — Om een *put* te graven moest je weten waar er zoetwater in de grond zit. Specialisten in deze zaak hadden allen hun eigen methodes. "Mijn grootvader ging met een oor op de grond liggen en hoorde het water ruisen."

Na Cairo-toespraak: Noorse premier extra beveiligd

OSLO/CAIRO - De Noorse politie heeft de veiligheidsmaatregelen voor premier Gro Harlem Brundtland versterkt.
Politiewoordvoerder Hans-Olav Oestgaard weigerde evenwel te reageren op berichten dat tot de extra veiligheidsmaatregelen is besloten uit vrees voor een mogelijke aanval van Islamitische fundamentalisten, die het niet eens zijn met haar rede maandag tijdens de Bevolkingsconferentie in Cairo.

Voor de talrijke blijken van sympathie die wij bij gelegenheid van het overlijden van mijn geliefde echtgenoot

Frans de Wever

mochten ontvangen, oprechte dank namens de gehele familie

Mevr. de Wed. Sally M. Wever-Rojer
111 El Molino Place
San Ramon Cal. 94583
U.S.A.

Calle 62 # 21-32
Santa Fe de Bogotá
Colombia

STICHTING BON FUTURO

Met grote verslagenheid maken wij het overlijden bekend van

Elise Andrea - Domacasé

in leven, Hoofd Personeelszaken in het internaat **Huize St. Jozef Santa Rosa.**
Haar inzet en betrokkenheid zullen wij niet vergeten.

Bestuur van de Stichting Bon Futuro
Direktie, Staf, Personeelsleden en
Kinderen van het internaat Huize St. Jozef
Santa Rosa

Op 8 september 1994 eindigde abrupt het leven van

JAN BARSON

Laten we kracht putten uit de vele goede herinneringen

Hillegonda, Ruben en Adinda Barson

Kaya David 10
Curaçao

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Licht tot half bewolkt, voornamelijk gedurende de nacht- en ochtenduren kans op een plaatselijke bui.
Vandaag overwegend matige oostelijke wind, morgen afnemend tot zwakke wind (tussen vier tot 17 knopen).

WEEROVERZICHT:
Voor de komende 24 uur wordt weinig verandering in het huidige weerbeeld verwacht. De aktieve Tropical Wave, die zich gisteren vlak ten oosten van de Oost Caribische eilanden bevond, is in de loop van hedenochtend vroeg verder uitgegroeid tot tropische storm 'Debby'. Het centrum van 'Debby' bevond zich vanochtend om 08.00 uur lokale tijd nabij 14.6 graden Noord en 62.8 graden West, ofwel 380km ten zuiden van St. Maarten. De maximum winden nabij het centrum bedragen momenteel 35 knopen (65km/uur). 'Debby' is met vooral veel regen over de eilanden St. Vincent, St. Lucia, Barbados, Dominica en Martinique heen getrokken. De storm beweegt zich in west noordwestelijke richting met een voorwaartse snelheid van 15 knopen (28km/uur). Met de huidige koers vormt 'Debby' geen bedreiging voor de eilanden van de Nederlandse Antillen en Aruba.
De Bovenwindse Eilanden zullen vandaag slechts in zeer beperkte mate de invloed van 'Debby' merken met vlagerige wind die van tijd tot tijd stormkracht kan bereiken, gepaard met een enigszins ruwe zee en wat buienaktiviteit.
Ook voor de Benedenwindse eilanden vormt 'Debby' geen enkele bedreiging. Naar verwacht zal het centrum van de storm in de loop van zondagmorgen en middag op ruim 500km ten noorden van de Benedenwindse Eilanden langstrekken en geen enkel direkt invloed hebben op onze eilanden. In verband met de aanwezigheid van 'Debby' in het Caribisch Gebied, zal morgen de wind nogal zwak blijven en zal het nogal warm zijn.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Station	Het weer (Vanmorgen 08.00 L.T.)	Max (Afgelopen 24 uur)	Min	Neerslag mm
Aruba	zwaar bewolkt	32	27	0.0
Bonaire	half bewolkt	33	27	0.0
Curaçao	zwaar bewolkt	33	28	0.0
Sint Eustatius	zwaar bewolkt	32	25	8.2
Sint Maarten	half bewolkt	32	27	1.8
Amsterdam	regenbui	17	12	10.8
Bogotá	half bewolkt	21	+5	-.-
Caracas	zwaar bewolkt	25	19	2.0
Kingston	zwaar bewolkt	34	26	0.0
Miami	geheel bewolkt	32	23	17.3
New York	half bewolkt	29	17	1.3
Paramaribo	licht bewolkt	34	24	0.0
Port-of-Spain	regen op afstand	33	25	-.-
Santo Domingo	licht bewolkt	33	25	0.0

RESCATA REAL ESTATE NV

F.D. Rooseveltweg 50a
Curaçao, Netherlands Antilles
Fax: (599-9) 689477

Staat altijd voor u klaar.

Tel. 693744

SURINAAMS ETEN

Zaterdags en zondags vrij voor moeder in de keuken.

Haal uw **lekker Surinaams eten** elke zaterdag en zondag van 12 tot 4 uur
maandag t/m vrijdag van 11.30 - 14.30 aan de **Rooseveltweg 133.**
Bel voor uw bestelling 685679

De lekkerste ROTIE'S

pom, pastei, bamie, nassie, chin. kip, ger. kip, ger. varken, moksie moksie, br. bonen, bloedworst kunt u elke zondag tussen 12 en 4 bij ons krijgen
Vraag naar het gerecht v/d week
Koraal Partir kav. 87.
Tel. 674103

---

schildersbedrijf **Perfect**

De huisschilder van huis uit.

Tel: 601766 - 369127
Fax: 369127

Te koop

PORTABLE TELEFOON

OKI 900 met lader 12 V aansl. extra batt. en nummer.
Direkt beschikbaar.
Tel. 682326

Te huur

vanaf 10/9 t/m 1/10 gemeubileerd 2 slaapkamer **APPARTEMENT** met gebruik van zwembad te Julianadorp.
Tel. 682407

Te koop

Hi-end Stereo Syst.
- Yamaha Pro-logic surr. amp.
- Denon Dbl. cass. deck hx-pro
- Kenwood multiple disc player
- Infinity speakers ref. 3

Naf. 3300,=
Leave a message
tel. 676093

Te koop Directiewagen, [redacted]

Bouwjaar 1990, i.z.g.s.

tel. 613754 (kantoor)
tel. 379101 (thuis)

SAFE HOUSE

Professional Alarm & Telephone Systems

Your Alarm Expert

☎ 368968

Aangeboden:

Prachtige flat

* zeer veilige omgeving
* centraal gelegen
* kompleet gemeubileerd
* water en licht geregeld
* maximaal 2 personen
* direkt te betrekken

tel: 658702

SUMMER FASHION

Ontvangen voor de modebewuste vrouw
* **mooie feestjurken**
* **lange jurken allerlaatste mode**
* **sexy jurken en shorts**

Kom langs, wij verwachten u
Breedestraat 8 - Tel/Fax 652161

STICHTING PRINSES WILHELMINAFONDS

Kanker
Maakt u zich zorgen
Heeft u vragen ?

Kom eens bij ons langs.
Voorlichtingscentrum Prinses Wilhelminafonds voor de kankerbestrijding - Scharlooweg 53, telefoon 611998/618983

Ki Tin Ki Tin

Praat met ...

Vanavond Radio Merkandeo 20.00 - 22.00 uur

Kuida nos fauna i naturalesa ku tambe ta forma parti di nos medio ambiente

Un mensahe di
Female Jaycees Curaçao

WAARSCHUWING

De Commandant van de marinebasis Parera maakt bekend dat er schietoefeningen worden gehouden.

Op de schietbaan HATO:
Dinsdag 13 september van 07.00 uur tot 13.00 uur
Woensdag 14 september van 07.00 uur
tot donderdag 15 september 13.20 uur.
Onveilig zeegebied ± 4000 mtr uit de kust.

Op de schietbaan WACAO:
Woensdag 14 september van 07.00 uur tot 13.20 uur.
Onveilig zeegebied ± 4.000 mtr uit de kust

Landhuis Brievengat

Elke zondag geopend vanaf 5.00 uur om het Landhuis te bezichtigen.
Elke laatste zondag van de maand Folkloristische dansshow van 5.00 - 6.00 uur n.m.
Live muziek van "Chips" vanaf 19.30 uur.
a.s. Woensdag 14 september
[redacted]
Live Music met "The Future".
HotShot f 3,= - Entree gratis. Iedereen is welkom

AANKONDIGING

Bij exploit van de **9de september 1994**, waarvan een afschrift is overgegeven aan de E.A. Heer Officier van Justitie bij het Gerecht in Eerste Aanleg van de Nederlandse Antillen, standplaats Curaçao, heb ik, **Rogelio Cipriano Ersilia**, deurwaarder voor burgerlijke zaken, ten verzoeke van de vennootschap naar het recht van de plaats harer vestiging **Van Calcar Marine Insurance Brokers B.V.**, gevestigd te Groningen, Nederland, aan de naamloze vennootschap **Geeta Shipping And Trading Company N.V.**, gevestigd te Paramaribo, Suriname, zonder verder bekend vestigingsadres, **BETEKEND** een verzoekschrift met de daarop gestelde beschikking van de **9de september 1994** alsmede een proces-verbaal van dezelfde datum van mij, deurwaarder, houdende **conservatoir vreemdelingen beslag** als in voormeld proces-verbaal omschreven.

De deurwaarder voornoemd,
R.C. Ersilia

OPENBARE VERKOOP

Op woensdag 12 oktober 1994 des voormiddags om 10 uur zal ten kantore aan de Polarisweg 31 - 33 ten overstaan van een van de notarissen of diens plaatsvervanger van het kantoor Palm & Senior in het openbaar worden verkocht ex artikel 1203 van het Burgelijk Wetboek:

a. een perceel grond gelegen in het tweede district van Curaçao op **"ESPERANSA"**, uitmakende kavel nummer 229 van het villapark **"DE GOEDE HOOP"**, ter grootte van 530m²,omschreven in meetbrief nummer 270 van 24 april 1965, met het daarop gebouwde plaatselijk bekend als **Schalleweg 6.**
b. een perceel grond gelegen in het tweede district van Curaçao op **"ESPERANSA"**, bekend als kavel nummer 230 van het verkavelingsplan **"DE GOEDE HOOP"**, ter grootte van 535m², omschreven in meetbrief nummer 271 van 24 april 1965, met het daarop gebouwde plaatselijk bekend als **Schalleweg 4.**
c. een perceel grond gelegen in het tweede district van Curaçao op **"ESPERANSA"**, uitmakende kavel nummer 225 van het villapark **"DE GOEDE HOOP"**, ter grootte van 780m², omschreven in meetbrief nummer 215 van 5 april 1965, met het daarop gebouwde plaatselijk bekend als **Schalleweg 14.**
d. twee percelen grond gelegen in het Stadsdistrict van Curaçao op **"MUNDO NOBO"**, ter grootte van 384m² en 256m², omschreven in respectievelijk rooibrief nummer 145 van 13 augustus 1937 en meetbrief nummer 351 van 27 september 1979, met het op die percelen gebouwde plaatselijk bekend als **Van Eyck van Voorthuizenweg nummer 29.**

De veilingsvoorwaarden liggen ter inzage op voormeld notariskantoor vanaf 8 dagen voor de veiling en houden onder meer in dat iedere bieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

NOTARISKANTOOR PALM & SENIOR
Polarisweg 31 - 33
Tel: 613199 - 613655

PRESIDENT YACHTS of THE CARIBBEAN, INC.

Diverse modellen motoryachten nieuw en gebruikt

Tel. 602775 Fax 676979
Miami - Caracas - Aruba - Curaçao

Gezocht

een paar vlotte meisjes voor bediening

bij

Herbie's Pizza 147 B

Tel: 679533, 679560

TE KOOP

TOYOTA PASEO

in zeer goede staat
Bouwjaar 1992, 15.500 km
cd-player.
Prijs f. 26.000,-
Informatie:
tel. 368333 / 375349

TRATTORIA

DA VINCI

Hotel Porto Paseo
De Rouvilleweg 47
Tel.: (599-9) 627878
Fax: (599-9) 657934
Curaçao, Ned. Antilles

* Italiaans Eetcafé
* Dagelijks Happy Hour 5.30 p.m. - 6.30 p.m.
* Prachtig uitzicht over de haven
* Ontbijt, lunch, diner
* Ook voor uw recepties aan de pool

Stichting INTEGRALE GENEESKUNDE

organiseert

Unieke **WORKSHOP: TOEGEPASTE MANUELE THERAPIE**

5 daagse intensieve praktische hands-on workshop.

datum:	28 september t/m 2 oktober in Nederland
voor wie?:	Huisartsen, Sportartsen, Revalidatieartsen, Kinderartsen, Reumatologen, Fysiotherapeuten, Acupuncturisten & Sportmasseurs.
doel:	Snel en effektief diagnosticeren en behandelen van rug-, nek-, schouder-, reumatische klachten en pijnen t.g.v. subluxaties in de wervelkolom.
docenten:	Dr. Stuart Garber D.C. hoofddocent chiropraxie; Drs. Roy Martina M.D hoofddocent INTEGRALE geneeswijzen.
kosten:	Dfl. 1725 incl. verblijfskosten en lunch. (excl vliegreis)
informatie:	Fax: 371514 Tel: 379914 John Baselmans
	nog een beperkt aantal plaatsen, snelle reakties gewenst.

PRESIDENT YACHTS

FOR SALE

Our factory demo with boat show interior
1993 545 Cockpit Motoryacht

Full equipped, 3 cabin lay-out.

2 x 550 HP, Detroit Diesels
± 75 hours
Bow Thruster, full electronic, half tower etc.

For information: 602775
Fax: 676979

PRESIDENT YACHTS of THE CARIBBEAN, INC.

LANGUAGE TEACHERS

Constateert u problemen ...
Wij bieden ...

De taaltrainingen van Language Teachers staan garant voor snelheid, kwaliteit en praktisch resultaat.
Inlichtingen: 674017.

Kies ook voor een nieuwe aanpak!

T.P.R. INTERNATIONAL

(TPR Papiamentu)

TPR, DE erkende en aanbevolen methode door het Ministerie van Onderwijs in Nederland om een vreemde taal snel en goed te leren, keert terug naar Curacao, na meer dan zes maanden.
Wilt U binnen 6 weken een basis luister- en spreekvaardigheid van Papiamentu aanleren, dan kunt U zich nu alvast aanmelden.
Begindatum: 26.09.94.
U kunt zich schriftelijk aanmelden met telefoon (bevestiging c.q. informatie na 15.09.94) bij:
TPR International, Postbus 4860, Curacao.
Voor aanmeldingen die binnen zijn voor postdatum 15.09.94, is er een leuke korting!!!
Op aanvraag zijn er ook privé-lessen mogelijk.

COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES

Delegation in the Netherlands Antilles and Aruba

Delegatie van de Commissie van de Europese Unie zoekt per medio oktober een zeer ervaren zelfstandig werkende fulltime

SECRETARESSE

Vereisten:
- HAVO opleiding
- secretaresse opleiding
- enkele jaren ervaring
- leeftijd tussen 35 - 40 jaren
- goede beheersing van Nederlands en Engels enige kennis Frans strekt tot aanbeveling
- goede kennis tekstverwerking (WP, Lotus, Windows)
- enige boekhoudkundige ervaring

Sollicitaties te richten aan: Delegatie Europese Unie
Postbus 822

HOGE BELONING

"Ik had nooit gedacht dat een eigen zaak zo lonend kon zijn...

"Geloof me, voor mij was de stap fantastisch, terwijl ik écht geen studie hoofd ben. Ik kon mijn vrienden ... zien en minder dan één uur per dag studeren was genoeg. Als ik eens een verplichting had, kon ik de les de volgende dag inhalen."

Neem nu ook de eerste stap om uw dromen te realiseren. De meeste mensen weten niet hoe en waar ze moeten starten.

Eurodidakt Nederlands grootste instituut voor vak- en vestigingsonderwijs, geeft in haar 148 pagina's dikke studiegids alle informatie. Profiteer mee van de laagste lesgeldgarantie en vul nu vrijblijvend de bon in voor uw gratis studiegids!

Basiskennis Boekhouden (BKB) *........☐
BKB met de PC........☐
Praktijkdipoma Boekhouden (PDB) *........☐
Moderne Bedrijfsadministratie (MBA) *☐
Staatspraktijkdipl. Boekhouden (SPD) *☐
Doktersassistent(e)........☐
Alg. en/of Bedr. Correspondentie:
Nederlands *..☐ Engels *..☐ Frans *..☐
Leid(st)er Kinderopvang *........☐
Logistiek Management *........☐
Basisdiploma Beveiliging *........☐
PR & Voorlichting (NGPR-A) *........☐
Marketing (PD+NIMA-A) *........☐
Binnenhuisarchitectuur *........☐
Midden Management (PMM) *........☐
Praktijkdiploma Loonadministr. (PDL) *.☐
Houder Administratiekantoor........☐
NIEUW! Makelaardij *........☐

Middenstandsdiploma *........☐
Ondernemersdiploma *........☐
Parfumerie *........☐ Drogisterij *........☐
Textielbrevet -TX (DETEX) *........☐
Café-/Restaurantbedrijf *........☐

Ook per vak mogelijk
HAVO........☐ MAVO........☐
VWO........☐ MEAO........☐

...tica (PDI) *...
Omgaan met de PC...
Computerboekhouden...
Windows...
☐ met gratis software

Met voorspeelcassettes
beginners...☐ gevorderden...☐
Keyboard........☐ Elektr. orgel...
Gitaar........☐ Piano...

Zelf kleding maken, incl. materialen...
Vrij tekenen, inclusief materialen...
Cartoontekenen, inclusief materialen...
Kalligrafie, inclusief materialen...
Ned. foutloos schrijven/spreken...
Kinderverzorging...
Verhalen schrijven...
Praktische Elektronica, inclusief mat...
Fotografie, inclusief materialen...
Praktische Psychologie...
Schoonheidsverzorging, inclusief mat...
Astrologie...

Met uitspraakcassettes,
beginners...☐ gevorderden...☐
Engels........☐ Frans...
Spaans........☐ Portugees...

* met officieel erkend diploma

BON In een envelop met postzegel zenden aan: Eurodidakt, Kaya Rooi Catootje 34, Curaçao.
Per fax kan ook: 347.370 (fax)
Stuur mij de gratis studiegids met alle informatie over de
cursus: ___
Dhr./Mevr.: ___
Straat: ___
Plaats: ___

OF BEL NU 367.39..
24 uur per dag voor de GRATIS ...

KAYA ROOI CATOOTJE 34 ■ CURAÇAO
EURODIDAKT
OOK IN LESGELD T MEEST GESPAARD

Voor persoonlijk advies maandag t/m vrijdag 08.00 tot 17.00 uur

Eurodidakt Caribe is de grootste onderwijsinstelling van Curaçao.